

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 7.

152. szám

Telefon: Kladóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 6-52, 370.
Megjelenik mindennap reggel, ünnepek után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladóhivatal és könyvostály, Szubotica
Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

Ceterum censeo

A maturanduszok és maturandák befejezték már a tanévet és civilkálappal cserélték fel a diáksapkát annak jeléül, hogy nem tartoznak már az iskola fegyelmi szabályai alá. Fél-lábbal már kint vannak az életben és mohón szüresölik a felszabadulás örömeit, de még hátra van a legsúlyosabb teherpróba, az érettségi, amelyre deres fővel is úgy gondolunk mindnyájan, mint egyik legnagyobb élményünkre. Az egyetemi szigorlatok vagy a doktori rigorózum nem csekély teljesítmények, mégsem gyökerezik meg bennünk emléktük olyan mélyen, mint a matura, amely évtizedek múlva is álmaink vissza-visszatérő motivuma marad. A lidércnyomásos álom tipikus formája, hogy ismét az érettségi vizsgálobizottság előtt állunk és meg kell felelnünk rég elfelejtett kérdésekre. Az orvosi, ügyvédi, tanári vagy mérnöki képesítés a megélhetés eszközt adja a kezünkbe, míg az érettségi a pályaválasztás átmeneti állomása és tulajdonképp nem jelentősebb, mint bármilyen más vizsga. Miért és honnan tehát a megkülönböztetett presztizs és áhitatot keltő misztikum az érettségi intézménye körül?

A legfőbb oka ennek nyilvánvalóan abban rejlik, hogy a köztudat szerint az érettségi a szellemi nagykorúsítás aktusa, amely a diákot nemcsak polgárrá avatja, hanem az intelligencia lovagiává is üti. Ezen a vizsgán állunk ki először az élet porondjára és teszünk tanúságot a középiskolai tananyag ismeretén kívül leleményességünkről és lélekjelenlétünkről is. Az érettségi nyolc évi középiskolai munka bokréta-ünnepélye és egyszersemind a felsőbbiskolai tanulmányok alapkövetétele, de ettől függetlenül is besorozza a jelöltet a hivatalosan elismert művelt emberek kategóriájába, mert a műveltség legelső formális kritériuma az érettségizettség. Emellett az érettségi az a hid, amelyen át a diák a szoros gyermekkori diszciplína gyámságából a romantikus lehetőségeket nyújtó ifjúkor szabadabb levegőjébe jut el. Innen az a remegő megilletődöttség, amely a diákságot az érettségi küszöbén elfogja és örök reminiscenciaként végigkíséri az egész életen át.

Szükség van-e az érettségi fenntartására? — ez a kérdés foglalkoztatja a pedagógiai köröket és a világ közvéleményét már évtizedek óta. E tekintetben megfontolásra késztet az a körülmény, hogy az érettségi valójában semmi másra nem kvalifikál, csak a tanulmányok folytatására. Ugyanez volt a rendeltetésük a középiskolai évfázó vizsgáknak is, amelyeket azzal az indoklással törlöttek el, hogy a tanári kar egyévi tapasztalat alapján vizsga nélkül is eldöntheti, ki alkalmas a további tanulásra és ki nem. Az érettségi vizsga létjogosultságát az a jellege bizonyíthatja, hogy nem a pontosan körülhatárolt és mnemotechnikai uton elsajátítható tananyagot, hanem az általános intelligencia körébe vágó ismereteket s a gondolkodás öntudatosságát és rendszerességét kéri számon a jelöltektől. De megvan-e az érettségi vizsgának ez a jellege? A legragyogóbb intelligencia is megbízhat az érettségén, ha nem tudja vezetni a szinusztételt, vagy nem

tudja megmondani, hogy mi az *absolutus*, vagy netalán Gelei Katona István Öreg Gradualját Szezenzi Molnár Albertnek tulajdonítja. Az írásbeli tételeket is olyan módon tüzik ki, hogy az ifjuság kénytelen »puskák«-kal felszerelve felvonnulni a csatatérre, ahol a *signum laudis*-t nem annyira az igazi tudás, mint inkább az ügyesség, a gyakorlati életrevalóság és legjobb esetben a pepecselő szorgalom kapja.

Ami szellemi erő kifejtést jelent az érettségi vizsga letétele, az hamar elmosódik emlékezetünkben, de azok a fortélyok, amelyekkel a cenzorok felügyeletét megkerültük és szigorúságát kipariroztuk, felejthetetlenek

és mint valami hősi kalandokról beszélünk róluk gyermekeinknek. Az érettségi mai alakjában egyfelől azt az életelvet igazolja, hogy *mundus vult decipi, ergo decipiatur* — a világ azt akarja, hogy becsapjuk, tehát csapjuk be —, másfelől azonban a kelleténél magasabb polcra helyezett fontosságával a szentibilisebb diákokat a kétségbeesésbe kergetheti, amihez semmiféle kulturális érdék nem fűződik.

Merőben fölösleges, hogy azt, aki a középiskolát már elvégezte, az abszolválta tantárgyakra nézve vizsgának vessék alá. Aki nem akar tovább tanulni, azzal szemben egy ilyen vizsgának semmi célja, viszont ha a

felsőbb iskolai tanulmányokat külön feltételhez akariák kötni, akkor be lehet vezetni a főiskolákba a felvételi vizsgát, amelyen a jelentkezők kötelesek beszámolni a szakmájukkal összefüggő tárgykörben szerzett tájékozottságukról.

A történelem feljegyezte, hogy Marcus Portius Cato Censorius minden szenátusi beszédét ezzel a mondatdal fejezte be: *Ceterum censeo Carthaginem esse delendam* — egyébként javasolom, hogy Carthago töröltessék el a föld színéről. Ugyanczettel a refrénszerű következetességgel kellene minden modern pedagógusnak hirdetnie: *Az érettségi pedig eltörölendő.*

A radikális klub el akarja halasztani a vitát a főbizottság memoranduma fölött

A kormány főgondja a parlament munkaképességének helyreállítása

Vagy engedmény az ellenzéknek, vagy házszabálymódosítás

Beogradból jelentik: A parlament összeülését közeledtével két súlyos probléma megoldása vár a kormányra. Az egyik a *parlament munkaképességének helyreállítása*, a másik pedig az *elégedetlen radikálisok leszerelése*. Ez a két kérdés, mint a Vukicsevicshez közelálló körökben állítják, szoros összefüggésben van egymással, mert

csak az áldatlan parlamenti viszonyok bátorították fel a radikális elégedetlenkedőket, hogy a klubban nyílt akciót kezdenek

és mihelyt a parlamenti rend helyreáll, a kormány véleménye szerint az elégedetlenek ismét el fognak hallgatni. Éppen ezért Vukicsevics miniszterelnök azzal a gondolattal foglalkozik, hogy

elhalasztja a memorandum feletti vitát a radikális klubban.

A kormány a legfőbb figyelmet a parlament munkaképességének helyreállítására fordítja. Ez két uton lehetséges: vagy megegyezéssel bizonyos engedmények révén, vagy pedig erőyes eszközökkel. Ami az engedményeket illeti,

a kormánykörök elsősorban arra gondolnak, hogy a május 30-iki események ügyében az ellenzék kívánóságához képest parlament vizsgálóbizottságot küldenek ki annak megállapítására, hogy ki felelős a vérontásért.

Erre csak abban az esetben kerül a sor, ha Korosec belügyminiszternek elég bizonyíték áll rendelkezésére abban az irányban, hogy a vérbe fult tüntetést valóban nem hazafias elemek, hanem kommuniszták rendezték. A rendőrség elejétől fogva ilyen irányban folytatta a nyomozást, ha azonban ennek ellenére nem volna elég adat ennek bizonyítására, akkor a kormány nem fog belemenni a parlamenti bizottság kiküldésébe.

Pribicsevics Szevetozár szerdán délelőtt meglátogatta Perics Ninkó házelnököt és azt hiszik, hogy

ez alkalommal már szóba is került egy ilyen megegyezés terve.

Nem politikai, hanem technikai megegyezésről van szó, hogy az ellenzék hagyjon fel az absztrakcióval.

Az ellenzéki obstrukció letörésére két ut kínálkozik a kormány számára. Az

egyik a *házzszabályok szigorubb alkalmazása, a botrányokozó képviselők megbüntetése, kizárása és ehhez hasonló intézkedések*. A másik

a *házzszabályok módosítása hogy lehetővé vájjon, a napirend letárgyalásának meghússítása*.

Kormánykörökben ez utóbbi megoldás felé hajlanak, úgy hogy amennyiben nem jönne létre megegyezés, számítani lehet arra, hogy

rövidesen beterjesztik a házszabálymódosító javaslatot.

Kedden a késő esti órákban konferencia volt ebben a kérdésben Vukicsevics miniszterelnök, Spaho, Korosec és Grol Milán miniszterek között. Vukicsevics miniszterelnököt szerdán több radikális képviselő kereste fel, hogy informálódjanak a helyzetről.

Az ellenzék kitar a technikai obstrukció mellett

Az ellenzék a maga részéről folytatja eddigi taktikáját és egyre újabb sürgősségi javaslatokat nyújt be a parlamentnek. A szerdai nap folyamán három határozati javaslatot és egy sürgősségi törvényjavaslatot terjesztettek be és pedig: javaslatot arról, hogy a belügyminiszter adjon felvilágosítást, hogyan mert a beogradi rendőrigazgatóság május harmincegyedikén telefonon utasítást adni a beogradi szerkesztőségeknek, hogy milyen tudósításokat közöljenek a tüntésekről; javaslat arról, hogy a belügyminiszter helyezze azonnal hatályon kívül június másodikán közzétett rendeletét a tüntetések eltiltásáról; javaslat a *Politika* pünkösdli számának betiltása miatt. Pribicsevics és Radics Pavle ezenkívül törvényjavaslatot nyújtottak be az alkotmány 138-ik szakaszának megszüntetésére. Ez a szakasz arról intézkedik, hogy a rendőrség elkobozhat lapokat, ha azok az állam mint egész ellen izgatnak.

Öszre marad a külföldi kölcsön folyósítása

A külföldi kölcsönről most már beogradi politikai körökben egész bizonyossággal állítják, hogy

a kölcsön öszig nem valósul meg.

Ezeket a híreket kormánykörökben sem

cáfolják, sőt épen kormánykörökben lehet olyan híreket hallani, hogy

a nagy kölcsön folyósításának elhalasztása miatt a kormány ugyanattól a pénzesoporttól nagyobb előleget fog felvenni a legsürgősebb munkák megkezdésére.

Ezzel áll összefüggésben a Narodna Banka június nyolcadikára összehívott rendkívüli közgyűlése, amelyen a dinár stabilizációval kapcsolatban a bank statumok módosításáról fognak dönteni, ami a nagy kölcsön megszerzésének egyik feltétele.

A nettunói konvenciók

A nettunói konvenciókat a kormány még júniusban le akarja tárgyalni a parlamenttel. A konvenciók ratifikálása ugyanis *előfeltétele a Jugoszláv olasz barátsági szerződés meghosszabbításának*.

A demokrata párt vezetőinek konferenciája

Davidovics Ljuba szerdán délelőtt konferenciát tartott a demokrata miniszterekkel és a párt több vezetőjével. A konferencián a minisztereken kívül, Kumanudi Koszta, Timotilevics Koszta, Pecsics Dragutin, Dukanac Szlavko és mások vettek részt. A konferencia résztvevői minden felvilágosítást megtagadtak az értekezlet határozatairól. Politikai körökben azt hiszik, hogy a demokratáknak a kormányban való magatartásáról volt szó és Davidovics Ljubát bízták meg, hogy a konferencia határozatait a miniszterelnökkel közölje. Davidovics szerdán délután felkereste Vukicsevics Velja miniszterelnököt és közölte vele a határozatokat.

Grol Milán közoktatásügyi miniszter a konferencia után az újságírók kérdésére csak annyit válaszolt, hogy a horvátországi demokraták akcióját nem tárgyalták, mert ez a főbizottság dolga.

A horvát föderalista párt a kormány külpolitikája ellen

Zagrebból jelentik: A horvát föderalista párt központi választmánya szerdán ülést tartott, amelyen foglalkoztak a kül- és belpolitikai helyzettel. Az ülésen éleshangu határozatot hoztak,

amelyben tiltakoznak a nettunói konvenciók ratifikálása ellen, rámutatnak arra, hogy a horvátokat egyáltalán nem érdeklik meg, amikor olyan ügyet akarnak elintézni, amely kizárólag horvát érdekeket érint. Foglalkozott még a választmányi ülés a parasztdemokrata koalíció mozgalmával és megállapította, hogy az akciót csak akkor lehetne komoly megfontolás tárgyává tenni, ha a parasztdemokrata koalíció konkrét programmal lépne fel és megjelölne alkotmányjogi programját is.

Uj vezetőséget választott az apatini ármentesítő társulat

Belső ellentétek miatt mondott le a régi vezetőség

Apatinból jelentik: Az Apatin-moostori ármentesítő társulat szerdán délután tartotta meg Apatinban tisztújító közgyűlését, amelynek összehívása azért vált szükségessé, mert **Falcione** Lajos, a társulat elnöke és vele együtt az egész vezetőség az egyesületben felmerült belső ellentétek miatt váratlanul lemondott. A közgyűlést megelőzően a társulatnak két pártra oszlott tagjai között nagy agitáció indult meg és ezért a szerdai közgyűlés iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg.

A közgyűlésen megjelent **Krotin** Zlatoje, a szombori folyammérnökségi hivatal főnöke, akinek a gyűlés megnyitása után köszönetet mondtak a társulat érdekében kifejtett tevékenységéért. Köszönetet mondott a közgyűlés **Falcione** volt elnöknek is, valamint **Zinkler** Kálmán igazgató főmérnöknek önzetlen munkásságáért. Ezután rátértek a vezetőség megválasztására és a következő tisztikart választották meg:

Elnök lett **Becker** Márton apatini erdőgazdatiszt tanácsos, alelnökök pedig **Matész** József és **Dressler** Boldizsár apatini földbirtokosok. Végül tizenegy tagu választmányt választottak.

Fagyoskodunk, mégis drága a jég

Megalakult a jégkartel s megrágitotta az árakat

A júniusi nap még eddig bujocskát játszik velünk, ha egy-két órácskára meg is mutatkozik, újra elbuvik a felhők mögé s bizony a palicsi strandon még felöltöben és plédokban dideregnek az elszánt nyaralók. Talán azért is van olyan mély részvét és egyetemes érdeklődés az északsarki jéghegyek közt hotorkáló **Nobile** ezredes iránt, mert mi is fázunk, anélkül, hogy elröpültünk volna az északi sark felé.

A természet rendje azonban az, hogy akármilyen makacs is ez a náthát lehellő, influenzát igéző időjárás, mégis néhány nap, sőt talán már néhány óra múlva el fog következni a kánikula s a legkeresettebb szezoncikk lesz: a jég.

Az időjárásnak ezt a várható fellendülését és a jég szezonját a legteltesebb harci felkészültséggel várja a jégkartel, amely nem törődve azzal, hogy pillanatnyilag még nincs valami nagy kereslet jég iránt, megalakult s már is megrágitotta a jeget. Izelítőt adott arra, hogy a nyár folyamán, amikor mindenki lihegve keresi a jeget, ez a fontos közszükségleti cikk még drágább lesz.

Az ideai kemény télen a sóraktárak, amelyeknek megfelelő jégvermük volt, nagymennyiségű jeget raktároztak be. Minthogy Szubotica csak néhány jégverem van, a jégnagybirtokosoknak könnyű volt kartelbe tömörülni, hogy a jégárakat szabályozzák. A karteljég sikerét azonban nagymértékben veszélyeztette, hogy a Hartmann és Conen részvénytársaság, amelynek jéggyára is van, néhány héttel ezelőtt hirdetni kezdte, hogy a magánfogyasztók számára is hat dínárért szállítja a jég tábláját. A kartel azonban nem esett kétségbe. Meglehetősen leleményes megoldást talált. Megvett, illetve lekötött a Hartmann és Conen r. t.-nál igen tekintélyes mennyiségű jeget s ezzel szem-

ben szerződésileg kikötötte, hogy a jéggyár csak a kartel számára szállíthat jeget, a fogyasztónak nem adhat el. A szerződés létrejött s másnap a kartel a nagy fogyasztók: vendéglők, cukrászdák, kávéházak számára hét dínárban szabta meg a jég árát, a magán-

fogyasztóknak pedig tíz dínárért szállított egy tábla jeget.

Ez a jégkartel, ha talán kiszámítható is, példája a fojtogató, erkölcstelen kartelnek, amelynek egyetlen célja az árak emelése s éppen ezért szinte ordít a hatósági beavatkozás után.

Munkanélküliek véres verekedése

Egy noviszádi munkás halálosan megsebesült

Noviszadról jelentik: Szerdán délután Noviszadon véres verekedés történt, amelynek halálosan sebesült áldozata van.

Nikolics Iván huszonhat éves mesztári munkás szerdán érkezett Noviszadra, hogy ott munkát keressen. A délután folyamán a Futaki-uccában lévő laktanya előtt az egyik élelmiszerbódében élelmet vásárolt és leült a közeli sétány egyik padjára, hogy ott az ételt elfogyassza. Néhány perccel később Dukura Zsarkó és Ivetics Ilja munkanélküli péksegédek is leültek arra a padra, ahol a munkás falatozott. Nikolics beszédbe elegyedett Dukuráékkal, a beszélgetés azonban kisvártatva veszekedéssé fajult és Dukura az összetűzés hevében a nála lévő bottal

többször fejbe sújtotta Nikolicsot, aki vértől borítva összeesett.

A közeli élelmiszerbódé tulajdonosnője, Kohen Anna, amikor a verekedést látta, remülten segítségért kiáltott. Telefonon értesítették a rendőrséget, ahonnan **Malencsics** Rodoljub rendőrkapitány és dr. **Kluka** György rendőrorvos jelentek meg a verekedés színhelyén. Mielőtt a rendőrség emberei a helyszínére érkeztek, Dukura a földön fekvő Nikolicsra még egyszer teljes erejéből ráütött. Ettől az ütésről a szerencsétlen ember elvesztette eszméletét és önkívületi állapotban szállították a közkórházba, ahol a halálal vívódik. A rendőrség Dukurát letartóztatta és a véres verekedés ügyében megindította a nyomozást.

Két öngyilkosság — egy kosár miatt

Agyonlőtte magát egy vrbicai legény, mert elutasították a táncban Két hét múlva a legény apja is öngyilkos lett

Szentáról jelentik: Megrendítő tragédia játszódott le a bánáti Vrbica faluban.

Hetekkel ezelőtt történt, hogy a falusi ifjuság nagy bálát rendezett, amelyen megjelent **Kovács** Sándor dúsgazdag gazdalegény, aki tánc közben felkérte **L. Franciskát**, a falu legszebb lányát. A leány visszautasította a fiút és kijelentette, hogy sohasem fog vele táncolni. A legény annyira a szívére vette az elutasítást, hogy elhatározta, hogy öngyilkosságot fog elkövetni. Odalépett a leányhoz és kérte, hogy fogadjon el tőle kétszáz dinárt, vegyen rajta neki koszorút, mert öt perc múlva végezni fog magával. A leány nem vette komolyan Kovács fenyegetését és egy másik fiatalemberrel táncolni ment. Kovács Sándor néhány perc múlva kiment a táncteremből és a vendéglő folyosóján a vendéglős fia szemeláttára fölbőlte

magát és néhány pillanat múlva meghalt.

A fiu édesapja, Kovács István fia tragédiája óta buskomor lett, senkivel sem érintkezett és két héttel ezelőtt a kutha vetette magát, de a szomszédok észrevették és kimentették. Kovács azóta teljesen visszavonultan élt. Hétfőn feltűnt a házbelieknek, hogy Kovács igen sokáig nem mutatkozik az udvarban és ezért keresésére indultak. Átkutatták az egész házat, de sehol sem találtak rá. Végre is az egyik béres egy hosszú létrán leereszkedett a kutha és a kuthenekén megtalálta a földbirtokos holttestét.

Az esetről nyomban jelentést tettek a csendőrségnek, de miután megbizonyosodott, hogy Kovács István fia tragédiája miatt menekült a halálba, a nyomozást véglegesen beszüntették ebben az ügyben.

Rendkívül sok adomány érkezett a Vöröskereszt-napra

Biztosítva van a jótékonycélu népnépevény sikere

A vasárnapi vöröskereszt-nap rendezése végleg elkészült a jótékonycélu népnépevény programjával, melyet a palicsi Gyermekek Otthon felállítására érdekében megindított. Az akcióba sikerült bevonni Szubotica egész társadalmát, tisztviselőket, gazdákat, kereskedőket és iparosokat.

A vasárnapi népnépevényre az adományoknak olyan nagy tömege érkezett, amilyent eddig egy esetben sem tapasztaltak a jótékonycélu egyesületek vezetői.

Pénzadományok adatai: Opšte Privredna Banka 500, Srpska Banka 100, Prva Hrvatska Štedionica 250, Jugoslovenszka Banka 500, Nagy Bertalan gyógyszerész 100 dinárt.

Élelmiszereket és italokat adatai: Rakics Szlávkó, Neményi és társa, Jevrics Milivoj, Braća Ruff cukorkagyár, özvegy Jurics Béláné, Kladek István, Tumbász Lázó, Friedman Imre, Steiner Imre cukrász, »Nena« vendéglő, Korhec Gyula, Faragó pék, Vidákovics Kálmán, Tóbiás András, Major Alfréd, Kunszabó Ferenc, Hnis cukrász, Institoris cukrász, Sudár József, »Korzó« cukrászda, Kostics Mihály, Seifer Róza, Kurtes Milos, Sugar Manó, Petrovics J., Kukics St., Rieger és Hunyadi, Schich M., Vesics Milán, Aradszki Brankó, Julina Milán, Ilankovics Steván, Koncsok, Rejh L., Nojcsok Géza, Herváth Lajos, Meindl Gyula, Sztipics Márkó, Piukovics József, Szubotica város, Manoilovics Melánia, özvegy Hartmann Rafaelné, Rök Ivánné, Terzin Gyurica.

Tárgyakat adományoztak: Huszák Pál, Hauer Mayer, Vig Zs. Sándor, Junger

S., Balázs Jenő, Tenner B., Mayerhof A., Sztipáncevic testvérek, Eszterka, Alexa, Havas József, Cernjakovics József, Pandzics György, Hegyi A., Bata V., Hejduska Marika, Lener testvérek, Balogh Lina, Pressburger Sándor, Dávid ékszerész, Mijatovics György, Schlager Henrik, Brunner Gyula, Vukovics Gerő, Szombati Sarolta, Deniko trafik, Hercl drogéria, Turzó Pál, Petyerics Dáncsó, Silberleitner gyógyszerész, Vasvári festékkereskedés, Mijatov Imre, Rech Mátyás, Holländer J., Neuhaus és Kalmár, Eisler Izsó, Perkovics Anna, Braun Herman, Montalionné, Blaha József, Basch József, Szarvas testvérek, Lagner János, Kriszhaber és Spitzer, Pálma cipőkereskedés, Párizs kalapszalom, »Tekstila«, Kohn Simón, Steiner Jenő, Konrad rádió üzlet, Pandzics Miskó, Pivarev Radován, Vidákovics Félix és fiai, Kohn nővérek, Róth Armin, Fekete Dénes, Schwartz József, Weiszberger, Berkes József, Krekus ékszerész, Kohn József, Todorovics testvérek, Szende Oszkár, Kramer Antal és társa, Krauzer Károly, Lang Illés, Bányai Mór, Szenes Béla, Jovics és Miloszavlyevics, Barzel D. D., Budanovics Teréz, Roth Henik, Stern Adelf, Réti és társa, Szomboresevic és Polvakovics, Weisz Henrik, Heftner, Reich, Fiadorné, Vukovics Martin, Kókai Antal, Hudovszki gyógyszerész, Megvánszki Mitó, Deutsch Izidor, Székely Mátyás, Kovács és társa, Vig Sándorné, Landauer-drogéria, Kunez testvérek, Krécsi A. Nándor, Bachinger Frigyesné, Stern és társa, Weizenfeld és társa, Siflis vaskereskedés, Paul György utóda, Nagy Mihály, Kovács és Gelányi, Kőrösi Géza, Milutinovics borkereskedő,

Ranisavlyevics, Kain Lajos, Háhn Jolánka, Proszbuzer, Cvinics János, Kovács Béla, Vujkovics Péter, Csajkás és Nyilas, Nagy József, Virágh János, Faragó Béla, Trsics Tódor, Tesza-szalom, Herman Pál, Rozenzveig Manó, Korponanai Adám, Engler Albert, Litman testvérek, Berger úveges, Horovitz Mátyás, Tumbász Ferenc, Kollár és Gabrics, Iv. kovics János, Waizer, Engl Adelf, Sár Sándorné, Klopfer Ignác, Adám ékszerész, Kaics Péter, Szántó Istvánné, Vujkovics Ivánné, Földes Samu Vidákovics Vécó, Pintér gyógyszerész, Balogh Sári, Hercl József, Hofman, Kádár Lajos, Cievarics Mihály, Kutelák Ferencné, Pj. miszker, Mijatov, Tonkovics D., Kuhlala Dezső, Bartusevics Martin, Riesz Dezső, Ulreichné, Kriszhaber, Szőlősi, Tóth József, Konstantinovics Lázár, Hercl Vilmos, Beck, Berei, Zlatic Milivoj, Szorád Lajos, Kovács István, Lányi Béla, Litmann Izidor, Sztarek Dezső, Vetró János, Rucievics Péter, Balázs Dezső, Polvakovics, Tóth József, Kulundzics, Gvelmis, Giabor, Magyar, Kulundzics Simon, Dulics, Steinfeld József, N. N., Vidolina, Katona Józsefné, János Béla, Klein Géza, Zoltán, N. N., Róna Miksa, Varga Flórián, Merklér Zsigmond, Terzin Dusán, Heuman Mór, Maricsics J. Jankovics, Meck Jenő, Jedinstvo könyvkereskedés.

Három irásszakértő

— háromféle szakvélemény

A knezsevi-vinogradi postáskisasszony kálváriája

Szomborból jelentik: A szombori törvénytörő Skrabalo-tanácsa, szerdán tárgyalta **Gruics** Vidoszava huszonhat éves knezsevi-vinogradi postatisztviselő hűnyűvét, akit az ügyészség hivatali sikkasztással vádolt.

Szablics Ferenc knezsevi-vinogradi malomtulajdonos 1924 augusztusában postacsekken 34.660 dinárt adott föl Lederer Leó szombori bankház címére. A pénzt Szablics öccse vitte el a postára, ahol **Gruics** Vidoszava postáskisasszonyon kívül, **Pogrányi** Pál községi írnok tartózkodott. Hogy a csekket a postáskisasszony átvette-e, vagy sem, nem lehet tudni, tény, hogy a fiatal Szablics **Gruics** aláírásával ellátott csekkszelvényvel tért haza. A pénzküldemény azonban nem érkezett meg Szomborba, mire a Lederer-bankház a noviszádi postaigazgatósághoz fordult. A postaigazgatóság vizsgálót rendelt el a knezsevi-vinogradi postán és a vizsgálat során **Gruics** Vidoszava kijelentette, hogy ő nem vette át a pénzt, valószínű, hogy a csekkekre a fiatal Szablics hamisította aláírását. A vizsgálat eredménye alapján a fiatal Szablicsot tartóztatták és bekísérték a szombori ügyészség fogházába. Négy héttel volt Szablics vizsgálati fogságban és ez idő alatt a szombori irásszakértők megállapították, hogy **Gruics** postáskisasszony aláírása nem hamisítvány. Az ügyészség a szakértők véleményére Szablics helyett **Gruics** Vidoszava ellen emelt vádat. **Gruics** Vidoszava azonban tovább tagadott és kihallgatásakor felemlítette, hogy a csekkel-feladásakor a postahivatalban tartózkodott **Pogrányi** Pál is és lehetséges, hogy ő is segédkezett Szablicsnak. Az ügyészség, hogy a tényállást kiderítse, a csekken levő aláírással együtt megküldte a beogradi főirásszakértőnek a **Pogrányi** kézírását is. **Pogrányi** **Gruics** postáskisasszony nevét is leírta és az ügyészség nem közölte a főirásszakértővel, hogy az irás nem **Gruics**-től, hanem **Pogrányitól** való. A főszakértő azt a meglepő választ küldte az ügyészségnek, hogy a két aláírás egy kéztől származik. Minthogy ez a szakvélemény homlokegyenest ellenkezett a szombori irásszakértők véleményével, az ügyészség Szablics, **Gruics** Vidoszava és **Pogrányi** aláírását és a csekken levő aláírást az antropometikai intézethez küldte, amelynek szakvéleménye szerint a csekken levő aláírás legjobban **Pogrányi** aláírásához hasonlít.

A három szakvélemény után került sor a szerdai tárgyalásra. **Gruics** Vidoszava kijelentette, hogy a sikkasztást nem követte el. A tanúk kihallgatása semmi gyanus adatot nem produkált a postáskisasszony ellen, mire dr. **Petkovics** József főügyész a vádat visszavonta, mire a bíróság **Gruics** Vidoszava ellen az eljárást beszüntette.

Mandzsuriáig nyomulnak a délkinai csapatok

Az új pekingi kormány Kinát hat tartományra osztja fel

A déli hadsereg megszállta Pekinget

Berlinből jelentik: A *Lokalanzeiger* tokiói távirata szerint a kínai polgárháború most már befejezettnek tekinthető, miután

az északi csapatoknak az a része, amely nem vonult vissza idejekorán Mandzsuriába, átpártolt a déli hadsereghez.

Az átpártolt katonaság számát nyolcvanezer főre becsülik. A déli hadvezetőség intézkedéseire

a nacionalista csapatok egész Mandzsuriáig határáig fogják előnyomulni.

A kínai belpolitikában most új fejlődési korszak fog kezdődni.

A nankingi kormány Kinát hat új tartományra fogja felosztani

és mindegyik tartomány élére a központi nankingi nemzeti tanács által kinevezendő kormányzó kerül. Hír szerint

a japán kormány rövidesen érintkezésbe fog lépni a nankingi kormánnyal, amelynek hivatalos elismerése már nem késhet soká.

Mint Londonból jelentik, a *Times* pekingi híradása szerint a Szanzi-tartomány lovas járőrei kedd este egész a Pekingtől tizenhárom kilométernyire fekvő nyári császári palotáig jutottak el.

Peking átadása szerdán már megtörtént.

A főváros el van zárva a külvilágtól, mert az elvonuló csapatok az utakat megrongálták és sok hidat felrobbantottak.

Tokióban kedden este a lapok külön kiadásban közölték Csangesolin tábornagy halálhírét, noha

a Csangesolin tábornagy haláláról szóló jelentéseket még mindig nem erősítették meg hivatalosan.

A japán kormány a mandzsuriai eseményeket a mukdeni merénylet óta igyekszik titokban tartani.

A lengyel-litván konfliktus a Népszövetség előtt

A szentgotthárdi fegyverszállítmány ügyét a Népszövetség zárt ülésen tárgyalta

A kisantant nem tartja kielégítőnek a hármas bizottság jelentését

Gentből jelentik: A népszövetségi tanács szerdai ülésén a napirenden a holland külügyminiszter ismertetése szerepel a lengyel-litván békéltető tárgyalásokról. *Valdemarasz* litván külügyminiszter hosszasan ismertette a litván sérelmeket és panaszkodott, hogy *lengyel bandák minduntalan betörnek a litván határon.*

Chamberlain angol külügyminiszter szólalt fel ezután és kijelentette, hogy a bizottsági jelentésben felsorolt eredményt soványnak tartja. *Chamberlain* nyomtatékosan rámutatott arra, hogy milyen provokáció az, hogy a litván kormány

Vilni városossá nyilvánítja és arra kéri *Valdemarasz* külügyminisztert, hogy tanúsítson mérsékletet, mert

lehetetlen állapot az, hogy egy kis állam, mint Litvánia, visszaéljen a nagyhatalmak rokonszenvével.

Az ülésen még több felszólalás hangzott el ebben a kérdésben és a vita meglehetősen heves volt.

A népszövetségi tanács délutáni zárt ülésén került sor a szentgotthárdi ügy kivizsgálására kiküldött bizottság jelentésének tárgyalására, amelyről nem informálták a nyilvánosságot.

Mint Beogradból jelentik, *Forster* báró beogradi magyar követ, szerdán meglátogatta dr. *Bakoties* Lujó külügyminiszterhelyettest, akinél érdeklődött, hogy a kisantant milyen állásfoglalást tanúsít a szentgotthárdi ügyben. Mint értesülünk a magyar követnek azt a választ adták, hogy

a kisantant egységesen lép fel és nem tartja kielégítőnek a hármas-bizottság jelentését, hanem követeli, hogy adják vissza a jelentést a bizottságnak kiegészítés végett.

A magyar követ igen hosszú ideig tanácskozott *Bakoties* külügyminiszterrel.

Benes külügyi expozéja a jugoszláv-olasz konfliktusról és a magyar kérdéstről

A csehszlovák külügyminiszter szerint ez a két kérdés a főakadályja Európa konszolidálódásának — Benes annak a reményének adott kifejezést, hogy hamarosan létrejön a megegyezés Jugoszlávia és Olaszország között — Hangsúlyozta, hogy a békeszerződések megváltoztatására irányuló erőszakos törekvések olyan konfliktusokat idéznének elő, amelyek újból lángborítanák Európát

„Nem lehet szó háborúról, mert az egyet jelentene az öngyilkossággal“

Prágából jelentik: A képviselőház külügyi bizottságában

Benes külügyminiszter szerdán délelőtt expozéját mondott a külpolitikai helyzetéről.

A beszéd elsősorban foglalkozott a Népszövetség biztonági és leszerelési bizottságának munkájával, továbbá a fegyverkezés korlátozásával a Lokarnopolitikával és Kellogg háboruellenes paktumával, körülhatárolva ezekben a kérdésekben a csehszlovák köztársaság álláspontját. Ezekben a kérdésekben kívül

Benes foglalkozott expozéjában Magyarországgal és tárgyalta az olasz-jugoszláv konfliktust.

Végül pedig beszámolt párisi, londoni és berlini látogatásáról.

— A magyar probléma és a jugoszláv-olasz konfliktus — mondta Benes — az a két kérdés, amely ezidőszent a főakadályja Európa konszolidálódásának. A csehszlovák köztársaság helyzetét különösen megnehezíti a jugoszláv-olasz konfliktusban az, hogy az egyik állammal szövetségi viszonyban van, a másikkal pedig barátságszerződés fűzi.

Azt fejtegette ezután Benes, hogy remélhetőleg hamarosan sikerül az ellentéteket eloszlatni. Erős a meggyőződése, hogy

Olaszország Jugoszláviával meg fog állapodni, noha a megegyezést az albán kérdés súlyosbítja, annyi bizonyos azonban, hogy ez a konfliktus egyáltalán nem fenyeget veszedelemmel

és akik a háború rémét emlegetik, félreismerik a mostani nemzetközi viszonyokat. Ma Európának sem Nyugatán, sem Keletén, sem pedig délen

senkinek gondolhat komolyan háborús bonyodalmakra, mert a politikai és szociális kockázat olyan nagy, hogy az egyet jelentene az öngyilkossággal.

— Ami Magyarországot illeti — folytatta Benes külügyminiszter — a magyar politika közvetve vagy közvetlenül, de mindig a trianoni békeszerződés körül forog. Ennek a célnak szolgálatában áll lord Rothermerre akciója is, a mellyel nem kíván foglalkozni. Elég válasszunk az, amit *Chamberlain* adott az alsóházban egy hozzáintéztett kérdésre,

hogy angol hivatalos körök nem kaphatnak olyan akcióra, amelyek Európa nyugalmát megrendíthetik. Tisztában van azzal Franciaországban, Angliában és mindenütt mindenki — mondotta Benes — hogy

minden gyakorlati kísérlet, amely a békeszerződések megváltoztatására irányul, olyan konfliktust és megrázkódtatást idézne fel, amely Európát újból lángba borítaná. A trianoni békeszerződés módosítására megindított agitáció hátráltatja az európai viszonyok megszilárdulását és aki ezt Magyarországon vagy annak határain kívül nem látja be, az tudatosan játszik a tüzzel.

Magyarozással szemben Csehszlovákia — mondotta végül Benes — a jövőben sem fog figyelmen kívül hagyni semmiféle alkalmat a megértésre és együttműködésre, de nem volna értelme annak, hogy a magyarokat hármire is felszólítsuk. *Be fogjuk várni, amíg az érzelmi szempontok túllépték mostani légkört kitisztul.*

— A kisantantnak elég erele és ideje van ahhoz, hogy várjon. Ez a mi álláspontunk és ugyanez a kisantanté is.

Minden kísérlet és minden szóbeszéd, amely székint a kisantant államai között az összetartás már nem a régi és hogy a szolidaritást ebben a kérdésben meg lehet bontani, nevétséges.

Végül Benes külügyminiszter a Kellogg-féle paktumról beszélt és kijelentette, hogy a csehszlovák kormány örömmel üdvözölné a szerződés aláírását és készséggel csatlakozna ahhoz és Csehszlovákia ebben a kérdésben épen úgy érez, mint Jugoszlávia, Románia és Lengyelország.

A miniszteri biztos kritizálása

nem hivatalnoksértés

A felelősségi bíróság felmentette Miroszavljevics Kosztát volt Loviszadi kamarai elnököt

Noviszadról jelentik: A noviszadi felelősségi bíróság dr. *Gyurgyev* Bóskó-tanácsa szerdán foglalkozott *Miroszavljevics Kosztának* a noviszadi ipari és kereskedelmi kamara volt elnökének ügyével, akit *Milosevics* Petar, kereskedelemügyi miniszteri biztos jelentett fel a szerb büntetőtörvénykönyv 104-ik szakaszába ütköző esemény miatt.

Emlékeztet még az a harc, amelyet az 1926. évi kamarai választások alkalmával folytattak. A kamarában uralkodó állapotok miatt *Krajacs* Iván, akkori kereskedelemügyi miniszter felfüggesztette a kamara autonómiáját és a kamara élére miniszteri biztosul kinevezte *Milosevics* Petar kabinetfőnököt. *Milosevics* miniszteri biztos vezetése után le a választást, amelynek során éles összetűzés támadt a miniszteri biztos és *Miroszavljevics* Koszta, a kereskedelmi és iparkamara volt elnöke között. *Miroszavljevics* erőszakossággal védte a miniszteri biztost, aki — szerinte — a jegyzőkönyvet kénye-kedve szerint állította össze.

Milosevics Petar a kereskedelemügyi miniszter utasítására *Miroszavljevics* Kosztát hivatalnoksértés miatt feljelentette. 1927 november tizenhetedikén tárgyalta az ügyet elsőfokon a noviszadi járásbíró, amely *Miroszavljevics* Kosztát a szerb büntetőtörvénykönyv 104-ik szakaszába ütköző hivatalnoksértésben mondotta ki bűnösnek és ezért egy havi fogházra ítélte, a büntetés végrehajtását azonban felfüggesztette.

Dr. *Hadzsi* Koszta védő felebbezése folytán ez év február tizennegyedikén a noviszadi törvényszék az elsőfokú ítéletet megváltoztatva *Miroszavljevics* büntetését tizenöt napi elzárásra szállította le és a büntetés végrehajtását felfüggesztette. Az ítélet indokolása kimondta, hogy a kamara régi vezetőségének felfüggesztése és *Milosevics* Petar kormánybiztos egész működése törvényellenes, szabálytalan volt. Ennek ellenére a használt sértő kifejezések miatt *Miroszavljevics* Kosztát a bíróság kénytelen volt elítélni, de a fenti indokok folytán a büntetést felfüggesztte.

Az ítélet ellen az ügyész a büntetés felfüggesztése, dr. *Hadzsi* védő pedig a bűnösség kimondása miatt semmisségi panaszt jelentett be. A felelősségi bíróságnál dr. *Hadzsi* Koszta védő, hosszabb védőbeszédében rámutatott a per előzményeire és kijelentette, hogy a miniszternek nem volt jogában felfüggeszteni a kamara autonómiáját és élesen bírálta a miniszteri biztos eljárását, ami miatt *Miroszavljevics*, mint a kamara tagja és elnöke érthetően felháborodott és akkor használta az inkriminált kifejezéseket, amelyekben nem lát sértést, hanem csak jogos kritikát.

A felelősségi bíróság hosszú tanácskozás után megsemmisítette a törvényszék ítéletét és *Miroszavljevics* Kosztát felmentette. Az ítélet jogerős.

Üzlethelyiség

az Aleksandrova utcán azonnalra vagy későbbre

kiadó

Cim a kiadóhivatalban

A pártönkivüli paraszmozgalom zászlóbontása a Vajdaságban

A kikindai nagygyűlésen élesen támadták a kormányt

Kikindáról jelentik: Pünkösd vasárnapján nagy pártönkivüli népgyűlést tartottak Kikindán. A kikindai gyűlés volt a pártönkivüli paraszmozgalom első vajdasági zászlóbontása és a gyűlést a »Vellka Szrbija« vendéglőben tartották meg, mert a rendőrség a belügyminiszter rendelete alapján nem engedélyezte a szabadtéri népgyűlést.

Az első szónok, a pártönkivüli paraszmozgalom vezetője, Petrovics Nasztasz volt belügyminiszter volt, aki nagy beszédet tartott. Sajnálattal állapította meg, hogy a jelenlegi kormány alatt nincs meg az a szabadság, amiért a paraszti erőkből fakadt radikális párt azelőtt harcolt.

— Engem — mondotta — a parlamentben mint radikális tartanak nyilván, de nem vagyok tagja a radikális képviselő klubnak, mert nem akarok együtt lenni politikai gverköcökkel. Hét hónappal ezelőtt beadtuk a földművelő adósságok megváltására vonatkozó indítványunkat, de még most sem tűzte napirendre a parlament. Ezek a gyűlések azt mutatják, hogy a parasztságnak igen nagy gondjai és bajai vannak, amelyeket orvosolni kell és meg kell mutatnunk az ország vezetőinek, hogy a parasztság sorsától függ minden, mert ha a paraszt tönkremegy, akkor tönkre megy a haza és az állam. Petrovics Nasztasz után Tupanyanin Milos dr. földművespárti képviselő beszélt, aki élesen bírálta a kormány pénzügyi és gazdasági politikáját és felhívta a földműveseket, hogy egységes paraszfrontot kiépítését mozdítsák elő.

Vujics Dimitrije földművespárti képviselő beszélt ezután és kijelentette, hogy embereket béreltek fel, hogy megöljék Ilics Szredojét, a gyűlés elnökét. Ezután élesen támadta a kormány politikáját, amely nem támogatja a földműves népet. Épen eleget ígértek már ennek a népnek. Nem kellene a nagy urak igéretei, kenyér kell, munka jobb pénzügyi és gazdasági politika. Ezután a rendőri atrocitásokról és a terrortól beszélt és így folytatta:

— Ki a terrorizálja? A rendőrség a népet vagy a nép a rendőrséget? Tíz év után azt érte el a Vajdaság, hogy ha meg akar élni, akkor kivándorol Argentínába, Kanadába, amikor a Vajdaság okos politika mellett igazi Kanada lehetne. A Vajdaságban, amely a legkultúrál-

tabb tartománya az országnak, a legnagyobb szabadságnak kellene lenni.

Ezután dr. Jovanovics Dragoljub tartott temperamentumos beszédet és kijelentette, hogy azzal vádolták meg őket, hogy holtsevizálni akarják az országot. Ha valaki a parasztság érdekeit mozdítja elő, akkor egyes urak szerint államellenes cselekedetet követ el. *Kéi dolgot követelünk: földet és szabadságot*, mert ez megillet bennünket. A földműveseknek ma annyi tartozásuk van, hogy még unokáik sem fogják kifizetni. Így nem lehet egy új államot egészségesen kiépíteni.

A gyűlés végén határozati javaslatot fogadtak el, amelyben megállapítják, hogy a kormányok eddig nem gondoskodtak a parasztság érdekeiről. Kéri, hogy a földműves osztály helyzetét mielőbb törvényes úton javítsák meg. Végül megállapítja a határozati javaslat, hogy a parasztszok arra a meggyőződésre jutottak, hogy a jelenlegi pártokban a parasztságnak nincs helye, mert a jelenlegi pártok eddig sem mutattak semmi hajlandóságot arra, hogy a parasztság helyzetén segítsenek. Ezért a parasztság egységes frontba fog tömörülni érdekeik megvédésére.

latszott a Knezsevi-Vinograd felé kanyarodó országút felől. Mikor a gépkocsi megjelent az ucca végében, kíváncsi fejek tekintettek a lassan gördülő hatalmas autómobil felé.

Az autót Mária királyné Öfelsége vezette, tőle jobbra Alekszandar király Öfelsége ült, míg hátul a gépkocsi dusan kárpitozott ülésén egyedül a soffiőr foglalt helyet. A kocsi lassan haladt és az első pillanathban senki se gondolta, hogy a kormánykerékül ülő mosolygó arcú nő Jugoszlávia királynője, sem azt, hogy mellette az ország uralkodója foglal helyet. Az autó közben a főuccára ért, oda, ahol legsűrűbben állt az ünneplő tömeg. Egyszerre halk susogás keletkezett, a feiek az autó felé fordultak, tompa morajlás szaladt át a tömegen és valaki magyarul felkiáltott:

— *Éljen a király, éljen a királyné!*

Az autó utasaihan felismerték a királyt és a királynét, akik kíséret nélkül, szigorú inkognitónan váratlan kirándulást tettek a kis baranyai községbe.

Pillanatok alatt híre futott, hogy a király és a királyné a községben vannak. Öszhaju öreg magyarok, fiatalok, legények, lányok levett kalappal szaladtak az autó felé. A lépcsőben haladó kocsit csakhamar hatalmas csoport vette körül, közben egyre zúgott a kiáltás:

— *Éljen a király! Éljen a királyné!*

Öfelsége mosolyogva szalutált, a királyné egyik kezével a volánt tartotta, másikkal barátságosan integetett a tömeg felé.

— *Éljen dicső uralkodónk!* — kiáltotta valaki magyarul, tuharsogva a tömeg egybefolyó élénzésével.

— *Éljen a király, aki előtt köznék!*

Az autó közben irányt változtatva, befordult egy mellék uccába.

Ezalatt sokan virágot vettek s mikor az autó visszatért, virágesővel várták a királyi párt. Lelkes élénzés közben az asszonyok virágot szórtak az autó elé. Szegfűk, tuharózsák, buzavirágok hulltak az autóra. Öfelsége, aki katonai egyenruhában volt, szalutált, jobbra-balra hajolva, mosolyogva köszönte meg a lelkes magyarok szeretetének szívből fakadó kifejezését. A királyné még lassabban vezette a kocsit s mikor harsant az élénzés, egyik kezével elengedve a kormánykereket, szüntelenül mosolyogva integetett.

A lelkesedés vihára oly nagy és olyan őszinte volt, hogy Öfelsége kissé felemelkedve helyéről, tisztán érthetően, hangosan magyarul így szól az ünneplők felé:

— *Sten ve lbi!*

A király magyar köszöntésére még

A királyi pár látogatása Kotlina baranyai községben

A falu magyar népe kitörő lelkesedéssel ünnepelte Öfelségeit és virágesővel borította el autójukat

— „Isten velük!“ — bucsuzott a király magyarul a magyar parasztoktól

Kotlina csendes baranyai kisközség, amelynek lakói legnagyobb részben egyszerű magyarok, akiket ritkán rezzen fel a napok egyhanguságából különbözőbb esemény.

Kotlinára is eljutottak, ahol a nép felismerte az uralkodópárt és meleg ovációban részesítette.

Vasárnap délután a takaros kis község főuccája tele volt ünneplő emberek-

Kotlina (azelőtt Sepse) községnek most nagy szencziója van. Vasárnap délután Öfelsége Alekszandar király és Mária királyné autókirándulást tettek több baranyai községbe és ennek során

kel. A zöldbeberült nagy uccán hullámozott a tarkaruhás fiatalok, a házak előtt beszélgetésbe merült gazdák ültek díszes baranyai öltözékben. Négy óra után néhány perccel autóberegés hal-

Négy kis kócos árva

Írta: Sz. Szigelhy Vilmos

Fiatalabb koromban sokat északáztam s akkor mondta az édesanyám:

— Vigyázz az egészségedre, mert a fájtad nem hosszú életű.

Olyasmit találtam felelni, hogy nem nagy a baj, mert addig élek, amíg élek.

— Ha minden áron a padlásra akarod vinni a bőrdet, hát vidd. De ne meri megházasodni, mert akkor már felelősséggel is tartozol valakinek. Esetleg többeknek.

Akkor beszélt el a nagyapám történetét. Az enyémét eléggé ismertem magam is.

— Nagyapád volt a legkedvesebb ember azok között, akiket ismertem. Apád szebb volt, mint ő, alakra azonban nem olyan karcsú, kigyóderékú. Viszont asszonybelondításban megint egyformák.

Negyven esztendő volt és özvegy. A házuk egy ajtaján se volt rendes zár, a kertben elhatalmasodott a laboda, meg a bodza, a földjét felesek lopták, a szőlőjében idegenek szüreteltek.

Négy apró, kócos, gyerek volt ebben a házában, egy öreg oláhasszony viselte a gondjukat. Apád már legénykedett, korcsmába járt ebédelni, vacsorára többnyire hivatkozva lányos házakhoz. Mi nem hívtuk. Árva voltam magam is, az egyik gyám kezéből a másokba kerültem. Alkalomadtán nézd meg a Privolszkyék ezüstjét, mindegyik darabban megtalálod az anyám monogramját, címerét. Az övé volt az az ékszeres kezta is, minden tartalmával együtt, amivel Debrőyék hivalkodnak. Az anyámnak gyönyörű fehér nyaka volt, de a gyöngy-sort soha nem használta. Privolszkyak, Debrőyék is voltak a gyámjaim.

Nagyapád egész nap a páuka előtt ült, néha bement egy pohár gyomor-

erősítőre, aztán visszatépetett a padra. A fia pipázott, ő nem. Ezt öreg-urának tartotta, már pedig fiatal akart maradni. Fiatal is volt, fiatalos. Ha az oláh gazdasszony sokat zsörtölődött, hogy gondolni kellene a gyerekekre is, felült a lócára, előfuttentette az agárát és hozott haza néhány nyulat.

— Elláttam őket egy hétre — mondta meglegedetten és nyilván meg volt róla győződve, hogy ő a legjobb apa.

Egyszer megfogta a tanítót.

— Nézzen néha haza hozzám. Alighanem talál ott gyereket, aki még nem tud olvasni.

A honoráriumot vagy az Istenre bízta, vagy kiutalta buzában. Ocsus buzában.

— Vihet amennyi jó! esik, csak vetőmagra valót hagyjon.

Az utcán minden lánynak utána fordult, az asszonyokkal bizalmasodott. Azok nagyokat csaptak a kezére, de szóba álltak vele másnap is.

Legnagyobb fiát, apádat, jobban szerette a többinél. Azt hiszem, azért, mert már eljáratott vele mulatni. Puhaszáru csizmát hordtak, azt is maguk tisztították, mert másban nem bíztak meg. Egy zöld lepellel borított fal tele volt macskanadrággal, egyszerűkkel épp úgy, mint parádésokkal. Ezeket felváltva huzták fel, a végén már nem tudták, hogy melyik kié.

Engem ugyancsak megdolgoztattak a gyámjaim azért, amiért jó módot hoztam rájuk.

Estefelé, mikor lélegezhez jutottam, azért eljött az ablak alá beszélgetni. Kevés szó esett a jövőnkéről, a jegyzői állás megüresedését vártuk, tudtuk, hogy akkor egybekelhetünk. Menekülni akartam abból a lealázó helyzetből, amelyben éltem s már csak azért sem törődtem mással, mert nagyon szerettem az apádat.

Az öreg ur egyszer lóháton érkezett valamerről. Egyenesen ült a nyeregben, bár észrevettem, hogy egész éjszaka nem aludt. Korán reggel volt, a cselédekkel intézkedtem az udvaron, odahívott a kerítéshez.

— De friss vagy, kis hugom, hát már sose alszol? Persze, persze, az esteli fenszterlik elviszik az álmodat. Tudunk ám mindent.

Nagyon vörös lehettem, lángolt a homlokom is, nem tudtam, mit válaszoljak.

— Tegnap óta mindig rád gondolok, voltaképpen azt forgattam az uton is magamban, hogy megmondjam-e?

— Csak tessék, ha úgy tetszik.

— De mennyire tetszik! Hát azt gondoltam, hogy jobb sorsot érdemelsz, mint amilyenben élsz. — kergetsd el azt az éretlen kölyköt, mert még hirbe hoz.

— Kiről beszél?

Lüktetett a szívem, úgy éreztem, hogy feljött a torkomba.

— Hát a fiamról, arról a gyerekről. Nem való az hozzád, nem is szeretheted komolyan.

Amennyire felelni tudtam, azt feleltem dacos akaratossággal:

— De éppenséggel hogy csakis őt szeretem.

— Belonság, mondta nagyapád és a kerítést csapkodta a lovaglópálcajával. (Finom mestermunka volt, aranygombbal, címerrel kiverve. Az aran fől lehetett volna öltöztetni egy-két árva.) Vonogatta a vállát, szaggatta a kerítésen áthaló virágot, úgy folytatta.

— Régióta nézlek, tetszik nekem az a nagy egészséged, akaratod. Hát megmondom ugy, ahogy van: magamnak szántalak.

Azzal átnyult, hogy megfogja a kezemet, de úgy elugrottam, mintha kigyó csipett volna meg.

— Nem tetszik komolyan beszélni, de

ne is tessék nekem máskor ilyeneket mondani.

— Soha komolyabban nem beszéltem. Nézd, fiacskám, négy kis árvám van, olyan elhagyatottak és kócosak szegénykék. Azoknak anya kellene, nekem feleség. Most vagyok a legszébb koromban, nem akarom ilyen prédálva befejezni az életemet.

Attól kezdve nem beszéltem vele, bujtam a találkozás elől. Ha rám kurjantott, beszaladtam a szobámba s magamra zártam az ajtót.

Néha eljött hozzánk, özet hozott, vagy vaddisznó-sonkát s maga akarta elmagyarázni, hogy milyen legyen a pác. De engem vasvillával sem tudtak előkeríteni, féltem tőle, a szurós tekintetétől, amely — azt hiszem — altatni tudott. Hallani ilyen emberekről mostanság is.

El is maradt végképpen, de a patika előtt sem ült már. Néha láttam, a zsakuk mögött, amint lovagol valamerre. Ugy jutott csak hozzám, későn, a híre, hogy nyolc-tíz napban egyszer kerül haza, mindig bálba jár, ő ott a legkülönb legény, pedig elég régóta tart a farsangja.

Valamelyik mulatságon észébe jutott valami, hirtelen lóra pattant és jött haza.

Csikorgó tél volt az aszesztendei, ő pedig, szegény, könnyelmű, mint mindig. Azt mesélték róla, azért hült meg, mert egész este egy csöpp bort se ivott, a mentéjét pedig panyókára vetette a vállára.

Egy hét mulva eltemettük, negyvenhárom éves volt. Az asszonytép a harmadik faluból is eljött megsiratni.

A négy kócos árvától azért nem szabadultam meg, azok számára mégis csak engem szemelt ki gondviselőnek az ég. De mit tehettem, amikor nem volt aki fésülje szegénykéket s úgy szerettem az apádat! Szegény, nyugosztalja az Isten, azt is többen siratták, mint amennyinek illett.

viharosabban tört ki a lelkesedés a magyarokból. Öreges és fiatalok odarohantak az autóhoz, kalapjukat a levegőbe dobálták és tele torokkal kiáltották:

— Éljen szeretett királyunk! Éljen szeretett királynénk!!

Az autó herregni kezdett és gyors tempóban elindult. A királyné biztosan vezette a gépkocsit a felázott sáros uton. Érdekes, hogy Mária királyné az autóvezetésen kívül nagyszerűen érti az autójelzéseket is.

Az uton ugyanis szembejött a királyi pár kocsijával egy 20.39 jelzésű osztrák autó. A soffőr már messziről jelzést adott a szembejövő autónak, hogy térjen jobbra. A királyné megértette a kitérő jelzést s ellenjelt adott, az osztrák autó vezetőjének, aki ismerve az utat megállt, hogy elegendő hely legyen a másik autó részére. Mikor a királyi pár autója az osztrák kocsit mellett elhaladt, annak utasai felismerték az uralkodó párt és kalaplengetve kiáltották az elszárguldozó autó után:

— Éljen a királyi pár!

Az udvari gépkocsi elrohogott. Köllina községben még késő este is az uccán voltak az emberek és büszkeséggel vegyes izgatottsággal tárgyalták a királyi pár látogatását. (— —)

Az apatini sörgyár jéggyárat állított fel Kulán

A jéggyárat szerdán helyezték üzembe ünnepélyes keretek között

Kuláról jelentik: Délbácska közigazgatása új vállalkozással szaporodott: Kulán szerdán helyezték üzembe a környék egyik legnagyobb jéggyárat, amelyet az apatini sörgyár részvénytársaság kulai exepozitúrája állított fel. A jéggyárnak, amelynek berendezése olyan tökéletes, hogy ezidőszerezt hozzá hasonló nincs, nemcsak a jelentősége nagy, hogy az apatini sörgyár kulai fiókjának üzemét a szükséges jéggel látja el, hanem nagy közegészségügyi szolgálatot is tesz, úgy Kulának, mint a környékbeli községeknek.

Az apatini sörgyár kulai fiókja hatalmas épületének hájárata zöld galyakkal és virágfüzerekkel volt feldíszítve, az udvaron pedig hatalmas sátor állott. Az üzem ünnepélyes megnyitásán megjelentek *Tapavica* Braniszláv főszolgabíró vezetésével Kula község egész előljárósága, dr. *Petrovics* Bránkó, a noviszadi kamara főtitkára, *Kuzmanovics* Milorád ezredes, *Milicsics* Krszta kapitány, *Jovanovics* Dragoszláv katonaeorvos, *Miskovics* Zsika járási orvos, *Turszki* Béla az apatini sörgyár részvénytársaság elnöke, *Zélig* József, az apatini gyár igazgatója, akiket *Weimann* Ödön, a sörgyár kulai fiókjának igazgatója üdvözölt.

A hatóság bizottság tagjai, valamint a nagy számmal egybegyűlt vendégek *Weimann* Ödön kalauzolása mellett megtekintették az új jéggyárat, amelyet üzembe helyeztek és az első jégtáblák a vendégek szemeláttára készültek el. A jéggyárat, amelynek napi teljesítőképessége 3600 kilogram, a noviszadi *Bárdos* és *Brachfeld*-cég szerelte fel egy husz-ezer kalóriás düsseldorf-i kompresszorral és az üzemeltetést egy kompresszornélküli Benz-Diesel-motor hajtja.

Kula és közvetlen környéke jégszükségletét eddig részben Vrhaszról szerezte be, részben pedig természetes jéget használt. Az új jéggyár tizenhét községet tud ellátni műjéggel és Kulán és Vrhaszon kívül Ruzszi Krszturna, Lality, Cservenka, Szokolovac, Szekics, Feketics, Mali-Idjos, Bajsa, Kucura, Deszpotszvetiván, Pivnica községek számára is szállíthat jéget. A gyár hivatalos üzembe helyezése után *Weimann* Ödön igazgató megvendégelte a vendégseregét. Az ünnepi ebéd alatt több felköszöntő hangzott el, többek közt: *Tapavica* főszolgabíró, dr. *Petrovics* Bránkó kamarai főtitkár és *Zélig* József mondottak felköszöntőket. *Zélig* beszédében a noviszadi *Bárdos*-*Brachfeld*-cégnek köszöntötte fel, amelyről nagy elismeréssel nyilatkozott.

A le jobb hirdetési orgánium a „BÁCSMEGYEI NAPLÓ“

A német szociáldemokraták Müller Hermannnt jelölték kancellárnak

A szociáldemokrata-párt a kormányelnökségen kívül négy miniszteri tárcára tart igényt

Kölnből jelentik: A szociáldemokrata párt birodalmi pártvezetősége szerdán összeült Kölnben, hogy a kormányalakításról tanácskozzék. A felszólalók kivétel nélkül a nagy

koalíció felújítása mellett foglaltak állást, feltételezve, hogy Berlinben a többi párt vezérével sikerül ilyen irányú megállapodást létesíteni.

A szociáldemokrata párt Müller Hermannnt jelölte kancellárnak és a kormányelnökségen kívül a belügyi és pénzügyi, valamint még két tárcára tart igényt.

Nobile tábornok a Ferenc József-földről sürgős segítséget kér

A világ legkülömbözőbb részében újból felvették a rádióállomások az Itália S. O. S. jelzéseit — Oroszországból is több repülőgépet és jégtörő hajót indítottak utba a Ferenc József-földre

Az Itáliát a szárazföldről teljesen elzárt vidéken érte szerencsétlenség

Kopenhágából jelentik: Ha a jelek nem csalnak, tényleg sikerült rádió útján összeköttetést teremteni Nobile tábornokkal.

A tromsöi rádióállomás jelenti, hogy hétfőn délután felfogott egy rövid hullám-hosszu segélykérést, ami kétségtelenül az Itáliától ered. A rövid hullámhosszon több SOS jelet adtak le és a tromsöi állomás kivenni vélte, hogy

az S O S jelek után a Ferenc József-föld többi jelei érkeztek.

Ugyanilyen hírek érkeznek Hemsöből is, ahol állítólag szintén felvették az északsarki olasz expedíció egy segélykérését, de a jelek többé nem ismétlődtek. Biztosnak tartják azonban, hogy az Itáliáról származik a jelentkezés, mert Archangelszktől északra egy rádióamatőr-állomás betűről-betűre ugyanolyan jeleket kapott, mint a hemsöi állomás.

Dán és norvég szakértők nem tartják lehetetlennek, hogy a rádiójelek tényleg az Itáliáról indultak ki és ebben az esetben valószínű az a feltevés, hogy

az Itália a Ferenc József-földön szerencsétlenül járt, de az expedíció tagjai, vagy legalább még néhányan közülük életben vannak.

Az északi rádióállomások hétfő óta igyekeznek az Itáliával érintkezésbe jutni, de hívásukra még nem kaptak választ.

Mint Londonból jelentik, a *Times* RI gán át közvetített moszkvai jelentést közöl, amely szerint

a Luzsinszky nevű halászhajó a Murmán-partvidéken kedd este nyolc óra táiban gyenge drótaátküli jeleket fogott fel, amelyek minden valószínűség szerint az Itália utasaitól származnak.

A halászhajó rádióállomása azonban nagyon gyengén hallotta a jeleket és nem tudta a felfogott táviratot megérteni.

Newyorki jelentés szerint egy hemsöi rádióamatőr szikratáviratot fogott fel, amely véleménye szerint az Itália utasaitól származik.

A szikratávirat szerint az Itália a Ferenc József-földön szállt le, a

táviratot Umberto Nobile írta alá és szerepel a táviraton egy másik aláírás is, amely valószínűleg Defarras kapitánytól származik.

A szikratávirat feladói gyors segítséget kérnek.

A mukdeni rádióállomás megerősít azokat a híreket, hogy az északszibériai Obdock rádióállomás szikratáviratot fogott fel, amelynek szövege a következő:

Az Itália léghajó szerencsétlenül járt a Ferenc József-föld környékén, a szárazföldről teljesen elzárt vidéken. S O S.

A moszkvai szovjethatóságok és a moszkvai olasz követség tisztviselői meg vannak győződve arról, hogy Nobile tábornok és társai a Ferenc József földön vannak és ott várják a segítséget.

Archangelszktől a szerdai nap folyamán több repülőgépet és egy jégtörő hajót indítottak utnak a Ferenc József földre.

A Braganza cethalászhajó legújabb szikratávirata szerint, a hajó még mindig nem akadt az Itália nyomára.

A jugoszláv városok szövetsége a városoknak a tartománytól való függetlenítését követelik

A szövetség zagrebi közgyűlésén megválasztották a választmányt

Zagrebból jelentik: A jugoszláv városok szövetségének alakuló közgyűlését szerdán tartották meg a zagrebi városháza dísztermében.

A közgyűlésre a szövetséghez tartozó ötvenkilenc város küldötte el delegátusait. A vajdasági városok közül Szuboticát dr. *Sztipics* Károly polgármester és *Vukics* Ferenc főjegyző, Szombort dr. *Makszimovics* Szevén polgármester, Szentát Györgyevics Szlobodán, Vrsacot *Dimitrijevics* Bogdán főjegyző, Kikindát *Rotarov* Zsivojin városi tanácsos és dr. *Belanics* Márkó városi ügyész, Becskeret *Rajics* Timotije főjegyző, Noviszadot dr. *Borota* Braniszláv polgármester, Pancsevót pedig *Iszajlovics* Vászta polgármester képviselte. A közgyűlési Heintel zagrebi polgármester rövid beszéddel nyitotta meg, amelyben a szövetség fontosságát hangsúlyozta. A megnyitó beszéd után üdvözlő táviratot intéztek Öfelségéhez.

Szavics zagrebi tanácsos ismertette az ideiglenes választmány eddigi működését és bejelentette, hogy a szövetséghez 69 város csatlakozott. A pénztári jelentés elfogadása után a szövetségi tagdíjak és felvételi díjakról volt hosszabb vita. Az eredeti javaslat úgy szövelt, hogy a városok költségvetési végösszegüknek megfelelően fizessenek tagdíjakat. Heintel polgármester indítványozta, hogy a város lakosságának arányában állapítsák meg a tagdíjakat és minden kétezzer lakos után ezer di-

nár tagdíjat fizessenek. *Borota* dr. noviszadi polgármester ellenezte a javaslatot, miután az a már elfogadott alapszabályok módosítását jelentené. A pozsegi polgármester javaslatára végül kimondták, hogy a tizezren aluli városok ötszáz dinár évi tagdíjat fizetnek a szövetségnek.

A közgyűlés ezután megállapította a szövetség székhelyét. *Krsztics* beogradi alpolgármester indítványára kimondták, hogy az első három évben Zagrebben lesz a szövetség székhelye, utána más városokba, elsősorban Beogradba teszik át a székhelyet.

Izgalmas lefolyású volt a szövetség választmányának megválasztása. *Krsztics* beogradi alpolgármester javaslatára *Heintel* polgármestert három évre a szövetség elnökévé választották. A tizen-negy választmányi tag kijelölése körül hosszús vita folyt le, amelynek végén szótöbbséggel egy határozatot, hogy titkos szavazással döntenek el, melyik város helyet a választmányban. A szavazás eredménye alapján *Varazsdin*, *Zemun*, *Beograd*, *Szokopljé*, *Nis*, *Ljubljana*, *Szarajevó*, *Mosztár*, *Cetinje*, *Pancevó*, *Noviszad*, *Split*, *Dubrovnik* és *Oszijek* jutottak a választmányba. Az első választási menetben *Oszijek* és *Szubotica* egyenlő szavazatot kapott, mire pótválasztást rendeltek el. A pótválasztáson *Oszijek*re 27-en, *Szubotica*ra 21-en szavaztak. A felügyelő bizottságba *Karlovac*, *Maribor* és *Sabac* képviselőit vá-

lasztották be, a választott bíróság tagjai közé pedig *Becskeret* és *Novit*.

A következő tárgynál hosszabb politikai vita keletkezett, amely majdnem két óra hosszat tartott. A városoknak a tartománytól való kivételét tárgyalták.

Heintel zagrebi polgármester azt javasolta, hogy határozati javaslatot fogadjanak el, amelyben kéri a kormányt, hogy *mielőbb készítse el és teriessze be a városokról szóló törvényjavaslatot*. Hosszasan ismertette, hogy a városok lakosságát érzékenyen megrázkélt a tartományi pótdadók. A városok fizetik a legnagyobb összegűt a tartományoknak anélkül, hogy bármilyen ellenszolgáltatást kapnának érte. Azt indítványozta, hogy határozati javaslatban a kongresszus kéri a kormányt, hogy az összes városokat vegyék ki a tartomány keretéből. Több polgármester ellenezte a zagrebi polgármester indítványát azzal, hogy ezzel azt a látszatát fogják kelteni, mintha a városok szökneek a faluktól, pedig a falvaknak köszönhetik, hogy városokká fejlődtek. A kongresszus végül is nagy többséggel elfogadta a zagrebi polgármester javaslatát.

Határozati javaslatot fogadott el a kongresszus arról is, hogy kéri a kormányt, hogy minél előbb teriessze be a parlamentnek a városok vagyonekezelését és a gazdasági ügyeket rendező törvényjavaslatot, valamint azt is, hogy törvényhozó uton állapítsák meg az állam és az

Önkormányzatok közötti illetékességet. Ezután elfogadták a csehszlovák városok szövetségének meghívását és elhatározták, hogy megalakítják a szlovák városok világszövetségét.

Borota Branislav dr. noviszadi polgármester indítványára elhatározták, hogy a városok szövetsége Beogradban egy irodát létesít tagjai részére és egy fizetett titkár fogja az ügyeket elintézni. Ha a tagok valami ügyben hozzáférnek. A kongresszus ezután néhány jelentéssel a kérdés elintézése után véget ért.

Egy terem két — mulatság

A. noviszadi radikálisok mulatságának epilógusa

Noviszadról jelentik: A noviszadi radikális párt szokásos nemzeti mulatsága körül keletkezett peres ügyet tárgyalta csütörtökön a noviszadi törvényszék polgári felelősségi tanácsa.

A noviszadi radikális párt már évek óta február 12-ikén *Tri Jerarcha* napján nemzeti mulatságot szokott rendezni. A párt 1925-ben kettészakadt és azóta a Pasics-csoport tartotta meg a mulatságot. Tavaly már három frakciója volt a noviszadi radikális pártnak és 1926-ban a Pasics-csoporton kívül a hivatalos radikálisok is meg akarák tartani a *Tri Jerarcha* ünnepélyt. A Pasics-csoport már előző év augusztusában kibérelte a mulatság napjára a Szloboda-szálló nagytetét, ahol a mulatságot meg szokták tartani. December 7-én a hivatalos radikális párt nevében *Rajkovic* Misa dr. elnök engedélyt kért a rendőrségtől, hogy február 12-ikén a Szlobodában mulatságot tarthasson. *Mihalcsics* Sztanoje főkapitány, akihez más kérvény még erre a napra nem érkezett, az engedélyt megadta. Nem sokkal később *Klicin* Mita a Pasics-csoport részére kért engedélyt. A rendőrség kiadta az engedélyt a Pasics-csoportnak, csak azzal a feltétellel, hogy a mulatságot nem tarthatják a Szlobodában, ahova már kiadott engedélyt a rendőrség.

A Pasics-csoport, amely már korábban kibérelte a termet, sérelmesnek tartotta ezt a határozatot és felelősséget a városi tanácshoz azzal az indoklással, hogy nem köteles két hónappal előbb bejelenteni, hogy mulatságot akar rendezni. A termet kibérelte és az senki sem veheti el tőle. A városi tanács helybenhagyta a rendőrfőkapitány intézkedését, mire a Pasics-csoport a *Járásbíró* előtt bírósági pert indított a hivatalos radikális párt ellen.

A járásbíró február 8-ikán tárgyalta a pert és a Pasics-csoport kerestéknek *huszonegyezer dinár* kártérítés kötelezettsége mellett megtiltotta a hivatalos radikálisoknak, hogy a Pasics-csoport mulatságát megakadályozzák. Az ítélet ellen a perveztes hivatalos párt felelősséget csütörtökön tárgyalta a törvényszék dr. Hartmann Iván felelősségi tanácsa. A törvényszék teljes egészében jóváhagyta a járásbíró ítéletét.

Az ítéletnek most már csak a perköltségek viselése tekintetében van gyakorlati jelentősége, mert a mulatságot már régen megtartották és pedig a Pasics-csoport a Szlobodában, a hivatalos párt pedig a *Kraljica Marija* kávéházban. Mindkét mulatság minden incidenc nélkül folyt le.

Jókai Mór

a legnagyobb magyar mesélő írásai ifjúkorunk legszebb olvasmánya volt. A felnőtt ember legszebb érzése az ifjúkorára való visszaemlékezés és Jókai regényeit olvasva belemerülhetünk ifjúságunk legszebb emlékeibe.

Ujból kaphatók:

Mire megvénülünk	66.— din.
Politikai divatok	60.— „
Szegény gazdagok	84.— „
Janicsárok végnapjai	100.— „
Köszívű ember fiai I.—II.	160.— „
Az új földesur	80.— „
Egy az Isten I.—II.	140.— „
Egy magyar nábob I.—II.	128.— „
Névtelen vár	120.— „

Megrendelhető

a Minerva r. t. Subotica könyvosztályában

HIREK

VÁROSI SZÍNHÁZ. Hétfő, június 11-én, délután 3 órakor ifjúsági előadás: *Narodni poslanik* (Képviselő ur), komédia. Irta: Nušić Branislav, este fél 9 órakor: *Sumljivolice* (A megbízhatatlan). Komédia Nušić Branislavtól.

Kedd, június 12-én, este fél 9 órakor: *Gospodjica Malicevska* (Malicevska kisasszony). Színmű. Irta: Gabriela Zapoljska. A címszerepben: Lidia Mansvetova.

*

— A Bácsmegeyi Napló legközelebbi száma a csütörtöki ünnep miatt szombat reggel jelenik meg.

— **Palicsiak küldöttsége a polgármesternél.** Dr. Sztipics Károly szubotici polgármesternél néhány nappal ezelőtt népes palicsi küldöttség tisztelgett és előterjesztette a palicsiak kívánságait. A küldöttség kérte a polgármestert, járjon közbe, hogy Palicson temetőt létesítsenek, mert jelenleg csaknem kilenc kilométeres uton kell halottaikat a városba szállítani. Ezenkívül azt is kérte a küldöttség, hogy a halottkémi állást ruházzák át az egyik palicsi orvosra, továbbá, hogy minél előbb hozassák rendbe a palicsi uccákat. Végül arra kérték a polgármestert, hogy építessenek utat a Vermes-villa mellett az úgynevezett napkeleti ugarokig, mert ezzel lehetővé tenné a város, hogy a környékbeli gazdák alkalmasabb módon és jobb uton szállíthassák terményeiket a városba. A polgármester megígérte, hogy a palicsiak kéréseit a lehetőség szerint teljesíteni fogja.

— **Az államtanács megsemmisítette Bikár Mirkó szentai főszolgabíró kinevezését.** Beogradból jelentik: Az államtanács megsemmisítette Bikár Mirkó szentai főszolgabíró kinevezését. A határozatban kimondja az államtanács, hogy Bikár nem rendelkezik azokkal a törvényes kellékekkel, amelyek a főszolgabírói állás betöltéséhez szükségesek.

— **Óriási jégveszély Budapesten.** Budapestről jelentik: Szerda délután félketőkor zivatartól kísért óriási záporosó vonult el Budapest felett, amely felőra hosszat tartott. Közben körülbelül öt percig tartó jégveszély is pusztított. A jégveszély olyan sűrű volt, hogy alig lehetett rajta áttekinteni és a jég több centiméter magasságban hevert az uccákon. Két óra múlva a zivatar megismétlődött.

— **Kijelölték a bíróságot az országos futballbajnokság mérkőzéseire.** Zagreből jelentik: A JNS most jelölte ki azokat a bíróságot, akik az országos bajnoki mérkőzéseket vezetni fogják. Vasárnap Zagrebban a HASK—SzAND mérkőzés vezetésére Jelasic oszijekai bírót jelölték. Helyettese Rabel (Oszijek). Oszijeken a BSK—Gradjanski mérkőzést Babics zagrebi bíró vezeti, helyettese Csajági. Ljubljanában a SzASK—Primorje meccsen Willer (Zagreb) lesz a bíró, helyettese Zdenzeig (Zagreb). Jövő vasárnap Szubotican HASK—SzAND, bíró: Joksics (Beograd). Beogradban BSK—Gradjanski, bíró Csajági, helyettese Szegedinszki. Szarajevóban SzASK—Primorje, bíró Fábris (Zagreb), helyettese Egri.

— **Az adótsztek országos egyesülete új vezetőséget választott.** Noviszadról jelentik: Az országos adótsztekviselői kongresszus tanácskozását hétfőn késő este fejezte be. Terjedelmes memorandumot fogadtak el, amely a kongresszuson szóvalatt sérelmeket tartalmazza és ezt a vezetőség a pénzügyminiszterhez fogja eljuttatni. A kongresszus továbbá elhatározta, hogy az egyesület tagjai számára lehetőleg Dalmáciában szanatóriumot és üdülőttelepet létesít. A kongresszus megválasztotta az új tisztikart, amelynek tagjai lettek: Elnök Katunac Voja (Beograd), alelnök Sztajanovics Száva (Beograd), titkár Gazibarics Jován (Beograd), pénztárnok Devecerszki Zsivojin (Beograd), ellenőr Pavlovics Dusan (Beograd). Igazgatósági tagok: Sztosics Nikola (Zagreb), Müller Vilmos (Zagreb), Beko József (Ljubljana), Ribnikar Sztan-

kó (Ljubljana), Zec Szimó (Szarajevó), Valentincics Mirkó (Szarajevó), Sztajanovics Drága (Noviszad), Szávic Sztóján (Noviszad), Stuk Adolf (Szplit), Lucser Antun (Szplit), Ilies Fodor (Beograd), Brankovics Ráda (Beograd). A felügyelőbizottság tagjai: Jelics Pavle, Percsics Dragoljub, Bozsinovics Ráda (Beograd), Gottwald József (Zagreb), Mercsun Makszó (Ljubljana), Szamardzsics Nikola (Szarajevó), Pavlovics Ilja (Noviszad), Politeo Vinko (Szplit) és Gyurics Anna (Beograd). Ezután az egyes szekciók elnökeit választották meg, a beogradinak Ilies Tódor, a zagrebinek Müller Vilmos, a ljubljainak Beko József, a szarajevóinak Zec Szimó, a noviszadinak Sztajanovics Dragomir és a szplitinek Stuk Adolf lett az elnöke. A kongresszus tagjai kedden a Fruska Gorába rendeztek kirándulást.

— **Hibaigazítás.** A Bácsmegeyi Napló vasárnapi száma közölte dr. Koszics Mirkó egyetemi tanárnak »Szemlélődés a Vajdaság nemzeti jellege körül« című cikket, amelybe két értelemzavaró sajtóhiba csuszott be. A hibásan közölt szöveg szerint a magyar államnak a világháborút megelőző ötven év alatt... sikerült a Vajdaság területén nemzeti szempontból a német lakosság 95%-át magához ragadnia. A helyes szövegben 25%-nak kell lenni. A másik hiba: »a szerbség egyes rétegei elég gyorsan kezdték magukba szívni a magyar kultúrát és ettől megihletődve a magyar nyelvet használták akkor.« A helyes szöveg: »... használták, különösen akkor, ha bonyolultabb...«

— **Munkássztrájk Apatinban.** Apatinból jelentik: Kiss Pál és társai apatini cég fűrésztelepen a munkások béremelést kértek és amikor a vállalat megtagadta a kérés teljesítését, százhusz munkás sztrájkba lépett. A sztrájkról értesült a noviszadi munkáskamara is, amelynek részéről Pottner Márk utazott ki Apatinba, hogy az egyezkedési tárgyalásokat megindítsa. A munkások harmincöt dinárról negyvenöt dinárra akarják felemeltetni a napibéruket. Az egyezkedési tárgyalások során azonban a vállalat csupán három és féldináros emelést volt hajlandó adni. Pottner munkáskamarai kiküldött visszautazott Noviszadra újabb instrukciókért és pénteken ismét Apatinba utazik, hogy a tárgyalásokat folytassa. A fűrésztelepet a főszolgabíró rendeletére rendőrök őrzik, nehogy a sztrájkoló munkásokat a sztrájkolók bántalmazzák.

— **Scotus Viator autója Gömörországban elgázolt egy kislányt és az árokba fordult.** Kassáról jelentik: Scotus Viator, a híres angol publicista, aki most Csehszlovákiában időzik, a napokban Gömörország közszéghen autójával elütötte Kiss János földműves ötéves kislányát. A kislány combja eltört és a fején is súlyosabban megsérült. A sofőr, amikor ki akarta kerülni a gyermeket, autójával nekiment egy telefonpóznának, azt eltörte és az autó utasaival együtt az árokba fordult, de senkinek sem történt komolyabb baja. Scotus Viator a megsebesült kislányt Kassára vitte, ahol a gyermeket kórházi ápolás alá vették.

A legjobb egyiptomi gyapot képezi a Continental-Patent-Cord-szövevény anyagát, amelyből a Continental gummi alsó része áll. Ez a rendkívül könnyen táguló és ellenállóképes szövet adja meg a Continental-gumminak magas teljesítő-képességét és rugalmasságát.

Continental

Beograd, Masarikova ul. 4

— **A városi zenekola pénteki vizsgahangversenye.** A városi zenekola péntek délután négy órai kezdettel tartja első évzáró növendék-hangversenyét, amelynek gazdag műsorán a következő növendékek szerepelnek: Neuhaus Magda, Váci László, Fekete Ilonka, András Imre, Vukovics Julia, Tantos László, Nagy Mariška, Szilberleitner Hedvig, Szombati Anna, Szárics Gizi, Vakanjac Mira, Csifári Minka, Eisler Boriska, Bermel József, Scheffer Klára, Klimés Andor, Zorkoci Aranka, Greiner Ilonka, Veiss Irén, Hamburger Vera, Gergye László, Bermel Anna, Slovák Henrik, Kmetz András, Simonyi Margit és Szilágyi Nándor.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Meleg idő várható helyi zivatarokkal.

— **Per indul Benedek Marcell ellen, mert legújabb regényében elsúlyeztett egy olasz hajót.** Budapestről jelentik: Érdekes irodalmi pör megindulásáról beszélnek néhány nap óta a budapesti olasz kolónia körében: egy olasz hajóstársaság kártérítési pört akar indítani egy magyar író ellen, aki legújabb regényében gyanútlanul elsúlyeztette a hajóstársaság egyik oecánjáró gőzöst. Benedek Marcell nemrégiben regényt írt a magyar irodalom történetéről. A regény szereplői a Navigazione Italiana hajóstársaság Julius Caesar nevű gőzösen utaznak, hajótörést szenvednek, a hajó elsüllyed, utasai egy déli szigetre vetődnek s ott kényeszerű robinzonozkodásuk idejét irodalmi beszélgetésekkel töltik el, melyeknek során az egész régi és új magyar irodalmat megtárgyalják. Benedek Marcell teljesen véletlenül, ötletzerűen szó-összeállítás révén használta a hajóstársaság és az elsüllyedt hajó nevét s nem is gondolt arra, ami hamarosan bekövetkezett. Pár nappal ezelőtt ugyanis Budapestre érkezett a Navigazione Generale Italiana igazgatóságának egyik kiküldötté Genovából, azzal a megbízással, hogy próbáljon eljárni az állítólag hitelrontó irodalmi mű ellen, mert a társaságnak van ugyan Giulio Cesare nevű hajója, de az egyáltalán nem süllyed el. Az ügyet az olasz követtség jogtanácsosa intézi. A hajósok eredetileg azt kívánták, hogy a kifogásolt könyv első kiadását vonják ki a forgalomból s a módosított második kiadásban fantasztikus nevek szerepeljenek. A különös irodalmi esemény még nincs bíróság előtt és valószínű, hogy a felek békésen meg fognak egyezni az elsüllyedt és el nem süllyedt Giulio Cesare ügyében.

— **Sakk-szimultán-verseny Sztaribecsejen.** Nagy érdeklődés mellett folyt le a sztariibecseji Sakk-klub sakk-szimultán versenye, melyet a jónévi májijósi sakkosó, Herbatin Kálmán tartott. A versenyen tizenkilenc játékos vett részt, akik közül Tenner és Schmidt győztek, Schumacher és Varga remist érték el, míg a többiek feladták a mérkőzést Herbatinnak.

Patent nyitóval

Schmolli-Pasta

50 év óta a legjobb cipócra

— Iskolás gyerek a kocsmában. Noviszadról jelentik: Held Antal tovarisevői zenészt az ügyészség a szerb Btk. 93-ik szakaszába ütköző büncselekménnyel vádolta azon a címen, hogy ez 1923 februárjában, azért, mert tanítója megbüntette fiát, mert a fiu kocsmázott, részegen bement a tanterembe és kivette a szertartási tárgyaláson az ügyész elcigitte a vádat, mert a büncselekmény elévült.

— Halálos motorkerékpárszerencsétlenség Zagrebben. Zagrebból jelentik: Cindrics Mladen városi mérnök kedden délután motorkerékpárjával a zagrebi Duga utcán haladt. A mérnök későn vett észre, hogy az uccakereszteződésnél a kövezet nagy darabon fel van szakítva és biciklijével teljes sebességgel beleszaladt a javítás alatt álló uttestbe. A szerencsétlen mérnök nagy ivben repült le a kerékpárról és összetört tagokkal terült el a kövezeten. Mire a mentők a szerencsétlenség színhelyére érkeztek, Cindrics Mladen már meghalt. A rendőrség a halálos baleset ügyében megindította a vizsgálatot.

TERASSZ MOZI, PALCS
(A NAGYVENDÉGLŐ KÁVÉHÁZÁBAN)

Csütörtök és péntek
június hó 7.-én és 8.-án
este 9 órakor:

Szerelmi játék
(Liebelei)

A Schnitzker drámája után
Főszerepők:
Evelin Holt, Henry Stuart, Vivian Gibson

— Megsértette-e a vallásügyi miniszter a szentai zsidó hitközségek autonómiáját? Szentáról jelentik: Szentán két önálló zsidó hitközség van: ortodox és sefard hitközség. Mindkét hitközség jogosult adót kivetni híveire. A törvény értelmében közigazgatási végrehajtás útján szedhetik be az adót azoktól a hitközségi tagoktól, akik nem fizetik a rájuk rótt adót. Több esetben előfordult, hogy azok, akik sokallották adójukat, a városi tanácshoz fordultak és kérték, hogy a városi tanács fűggesse fel az adóbehajtási eljárást. Egy konkrét esetből kifolyólag a város polgármesteri hivatala egyik adófizetőnek ilyen irányú kérvényét felterjesztette a vallásügyi miniszterhez és a miniszter a napokban úgy döntött, hogy fel kell függeszteni a végrehajtást. Mindkét hitközség a miniszter döntésében az autonómia megsértését látja, mert a miniszternek csak abban az esetben van beavatkozási joga a zsidó hitközségi adókövetésbe, ha akár az adókövető és felszólamlási bizottság megalakulása, vagy működése körül szabályellenesség állapítható meg. A hitközségi adó nagyságát csak az adókövető bizottság jogosult megállapítani. Minthogy a szentai tanácsnak is ez az álláspontja, jövőben az ilyen kérvényeket nem teszi fel a miniszterhez, hanem a zsidó hitközségekhez, mint illetékes fórumokhoz teszi át.

Csak egyszer izlelje meg a Franck-féle Bock barna-sört, sohasem fog mást kérni.

Trencsén
Teplie
(Csehszlovákia)
természetes lorró-águ kénos források és iszapfürdői gyógyulást hoznak a
csuzos, köszvényes és isiászos betegek
százejzeinek
Fenyvesekkel koszoruzott festői szép fekvés!
Információ és prospektus:
Trencsén-teplie-fürdő igazgatóságától

— Csendét a hivatalban. Noviszadról jelentik: Zsivanovics Szvetozár, a noviszadi állami sőjvédők tisztviselője irórájában 1927 április 9-én rátámadt Marinkovics Dusan magánhivatalnokra és a földre tepervén, könnyebb testi sértést okozott neki. A noviszadi törvényszék szerdán megtartott tárgyaláson Zsivanovicsot 300 dinár fő- és 200 dinár mellékbüntetésre ítélte el.

— Felesége szemeláttára zsirszódát ivott. Pancsevórol jelentik: Pirka János pancsevói napszámok kedden felesége szemeláttára zsirszódát ivott és súlyos sérüléseket szenvedett. Pirkát iszákossga miatt régebb enelhagyta a felesége és nem akart többé visszatérni hozzá. Kedden Pirka újból összetalálkozott a feleségével és kérelmi kezdte, hogy térjen vissza hozzá, de az nem volt hajlandó, mire a férfi zsebéből egy üveget vett elő s kiitta tartalmát.

— Drága mulatság. Öt év előtt, 1923. júliusban Szomborac Mitó vagyonos gazda a noviszadi »Luce« vendéglőben berugott. Az ittas emberrel együtt mulatott Ivankovics Jaga szlatai születésű szobaasszony, aki Szomboracot teljesen leittatta s pénztárcájának tartalmát, körülbelül tízezer dinárt ellopta. Szomborac jelentést tett a rendőrségen, ahol megállapították, hogy a szobaasszony megszökött. Szomborac már rég elfelejtette a kalandot, a felesége is nyilván megbesátott neki, most azonban Oszijeken felismerték és letartóztatták Ivankovics Jagát, akit szerdán átkísértek a noviszadi ügyészségre.

— Dr. Singer Bernát-rekviem a szubotocai zsidótemplomban. A szubotocai zsidó hitközség előjárósága csütörtökön este fél nyolc órakor elhunyt főrabiját, dr. Singer Bernát halálzási évfordulóját alkalmából rekviemet tart.

— Betörő-ventégszerelés. Noviszadról jelentik: Dancsó Nikola sídi születésű foglalkozás nélküli egyén e hó 5-én betört Kraljevszki Pál jómodu petrováci gazda házába, feltörte a szobában levő szekrényt s az abban elhelyezett két arany zsebrát, különböző ékszer és pár száz dinárt kitevő készpénzt magához vette. Ugyanazon a napon Dancsó még Mandács Pavle házába tört be, ahol pár száz dinár értékű ruhaneműt lopott el. A két betörés után Dancsó Petrovácról Kulpinba indult. Utközben az országuton megtámadott egy petrováci asszonyt, akit arra kényszerített, hogy adja át neki pénzét. Két petrováci gazda közben feljelentést tett a csendőrségen, mely a megtámadott asszonytól kapott személyleírás alapján nyomozást kezdett a betörő után, akit sikerült kedden elfogni. A csendőrség erős fedezet mellett a rablót beszállította a noviszadi ügyészség fogházába, ahol elrendelték ellene a vizsgálati fogságot. Mivel az a gyanu, hogy Dancsó még több büncselekményt követett el, a csendőrség ez irányban kiterjesztette a vizsgálatot.

— A »kulturskandalum.« Noviszadról jelentik: Dr. Jojkics Vladan noviszadi orvos a városi csatornázási munkálatokkal kapcsolatban a Noviszadon megjelenő »Narod« október 8-iki számában »Egy kulturskandalum« címen cikket írt, amelyben sértő kifejezést használt dr. Aradszki Demeter noviszadi ügyvéd ellen. Dr. Aradszki feljelentésére a noviszadi törvényszék dr. Jojkicsot rágalmazás vétségében mondta ki büntőnek és 1000 dinár fő- és 400 dinár mellékbüntetésre ítélte el. A felelbiteli bíróság helybenhagyta az elsőfoku ítéletet és a semmitőszék szerdán a bejelentett semmiségi panaszt elvetette.

Jelzálogkölcsönök folyósítása. A Prva Hrvatska Štedionica fokozottabb mérvben megkezdte a jelzálogkölcsönök folyósítását földbirtokokra és nagyobb helységekben házakra is. A kölcsönöket nagyon kedvező feltételek mellett 10 vagy 15 évre, kivételes esetekben azonban 20 évre is adják. A kölcsönt fél éves részletekben kell az egész idő alatt visszafizetni. A fellévi részletek magukban foglalják úgy a kamatokat, mint a tökéltörlesztést is és ezekkel a részletekkel kell az egész kölcsönösszeget visszafizetni minden más fizetés nélkül. A kölcsönre vonatkozólag mindenben részletes felvilágosítást nyújt a Prva Hrvatska Štedionica szubotocai fiókja.

— Együnk fát. A háboru alatt a kenyert kérő hadiövegyeket sokszor fízették ki zord hivatalnokok ezzel a kijelentéssel: menjenek legelni. Ennek a hírhedt szállóigének Németországban most egy érdekes színrimája divatozik: egyetek fát. A berlini vicclapok hestek óta ezzel szórakoztatják a közönséget, a kbarékban, orfeumokban fakuplék vannak műsoron. A dolog pedig nem is olyan nevetni való, mert az egyetek fát szállóigének komoly tudósok a szerzői. A német vegyészek heidelbergi kongresszusán történt, hogy dr. Bergius, egyik legnagyobb német ipari tröszt vezérigazgatója, akinek nevéhez a mesterséges petroleum előállításának felfedezése is fűződik, bejelentette, hogy sikerült neki a fa anyagát megemésztelhető és tápláló szénhydráttá átváltoztatni. Ez a találmány annyit jelent, hogy az óriási tömegű cellulózot, amely a fa anyagában van, szintén föl lehet majd táplálékul használni. Bergius dr. rögtön ki is számította, hogy Németországnak ez mintegy 700 millió márka értékű takarmányanyag behozatalát takaríthatja meg, mert a lattaáplálásra felhasználhatja majd a tűzifa cellulóz-anyagát, melyet előbbi rendeltetésében teljesen a szénrel tud helyettesíteni. A cellulózból előállított új tápanyagot különösen disznóhízalásra akarják alkalmazni, ami nagymértékben olcsóbbá teheti a disznózsír és disznóhústermékek előállítását. Bergius dr. módszerre arra van alapítva, hogy a fa cellulóz-anyagát koncentrált sósav hatásának teszi ki hosszabbabban.

A Fried'er-féle szabadalmazott
GAMMA
hajnövesztő
egyszermind a h hulás, korpásodás, hajmolyosodás legtokéletesebb gyógyszer
Orvo ilag kipróbálva és ajánlva!
Kapható minden gyógyszerárú és droériaiban, ahol nem kapható, forduljon az SMS vezérképvis felhez és töltsa lomsthoz
Drogeria „Nada“
Kollár és Gabric Subotica
Telefon 837 5805
1/4 literes üveg 65 dinár
1/2 „ „ 85 dinár

Szombori művésznövendők sikere Zagrebben. Zagrebból jelentik: A zagrebi Zeneakadémia nagyszámu közönség jelenlétében tartotta meg növendék-hangversenyét, amelynek kimagasló száma Kiss Jánosnak, a tehetséges szombori orgonaművészek szereplése volt. Bach »E-moll« preludiumát és fugáját, továbbá Caesar Franck »A-moll« Chorálját adta elő kiforrott technikával. A közönség melegen ünnepelte a fiatal vajdasági művészt.

— Megalakult a Narodna Odbrana bajmoki szervezete. Bajmokról jelentik: A Narodna Odbrana Bajmokon helyi szervezetet alakított. A szervezet elnökevé Tadić Szpaszojét, alelnökké Kecenovics Zákát, titkárrá pedig Barbarics Alekszandart választották meg. A választmányba huszonegy bajmoki polgárt választottak be.

Rogaška Slatna. Tempel-torras. A legjobb szénsavtartalmu asztali víz, elősegíti az emésztést. Styria-torras gyógyviz gyomor- és bélhurut ellen, a máj-, vese- és cukorbetegségek legjobb ellenszere. Donat-torras legerősebb forrásvíz a bél, epekö, cukorbetegségek és e' hizas ellen. Képvisező: Celiković Testvérek Novisad. Prospektust ingyen küld az igazgatósg.

MAGNA
PURGA
kökéletesen szabályozza az emésztést, tisztítja a gyomrot és a beleket, megszünteti a gyomorégést.
Gyógyszertárakban és drogériákban egy csomag 4 dinár 5445

— Öngyilkosság a gőzfürdőben. Beogradból jelentik: Jovanovics Dragisa állami tisztviselő kedden délután kabint bérelt a Szevdics-féle gőzfürdőben s fürdés után a kabin divánján szívenlőtte magát. Amikor a dörrenés hallatára a fürdő alkalmazottai berohantak, a szerencsétlen tisztviselő már halott volt. Jovanovics bucsulevelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy anyagi gondjai miatt menekül a halálba. A tragikus öngyilkosság ügyében a vizsgálat megindult.

Huszonöt éves érettségi találkozó. Felkérjük volt osztálytársainkat, kikkel a szentai főgimnáziumban 1903. évben érettségiztünk, hogy a Szentán 1928. év június hó 23-ikán tartandó találkozásunkon okvetlenül megjelenjenek és megjelenésüket előzetesen valamelyikünkkel közölni sziveskedjenek. Dr. Balázs Zoltán ügyvéd Szentán, dr. Borgyoski Milivoj városi főorvos és dr. Vig Károly ügyvéd Szentán.

— Felakasztotta magát egy molli földműves. Szentáról jelentik: Konyovics Sándor negyven éves molli gazda hétfőn hajnalban felakasztotta magát és mire észrevették már halott volt. Tettenek oka buskomorság.

A serdülő ifjuságnak reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes »Ferenc József« keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának fiuknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinikákon a Ferenc József vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárúakban, drogériákban és fűbarna sört.

FILM
— 2 —
Világháboru
A Liffka-mozi új filmje

A világháboru óta készült rengeteg háborus film után végre egy film, amely magát a világháborut adja. Az első rendező, aki megérezte, hogy a világháboruhoz nem kell hozzáadni semmit, nem kell kigondolt mesével drámát csinálni a háboruból, a világháboru a maga kiméletlen meztelenségében minden költött drámát felülmuló tragédia és a legkiáltóbb pacifista-szózat. Ilyesfajta elgondolás vezethette az Ufa-gyárat, amikor a Világháboru című filmet megcsinálta és arról már nem tehet a rendező, hogy a világháboru igazi borzalmaikat, a könnyeket és szenvedéseket, a fáradtságot és fagyot, a betegséget, éhséget és halált, a háboru egész rémét nem lehet egyetlen filmben összesűriteni, hanem be kell érni azzal, hogy a film mindezt csak felületesen jelezze.

A Világháboru-t nagyrészt a helyszínen felvett eredeti felvételekből állították össze. Az egyes államok hadügyi archívumaiból előkerültek a régi harctéri filmfelvételek és időrendben összerakva a fontosabb eseményeknek elég hü képét adják. A legügyesebben a film eleje van megcsinálva, a világ lángbaborulásának érzékeltetése nagyszerű rendezői ötlet és német alaposággal a legszenlétebb módon mutatják be térképszerű pontosággal az egyes nagyobb ütközetek lefolyását is. Egészben véve tehát komoly értékű film a Világháboru és némely részleteiben borzalmas és megrázó is, azonban az egységes összefogó gondolat — vagy akár mese — híján a film mégis széteső, külön jelenetekre bomló. Ezért kissé fárasztóvá is lesz a film egyforma és néha az ismétlődésig hasonló jeleneivel.

Mégis nagyon érdekes film ez, amely ma már tíz éves távlatból mutatja meg egy borzalmas korszak világát átforgalmó eseményeit, elég objektíven. A filmen megelevenedni látjuk a szerb hadsereg szenvedéseit és hősiességét is és mindenhol ott van a katonák között Ófelsége Alekszandar király is. A Világháboru, amely csütörtöktől kezdve kerül színre a Liffka-moziban, érdekes és hűtűkre az elmúlt borzalomnak és a leg-hatásosabb propaganda minden háborus kaland ellen.

SZÍNHÁZ

Farsang

Molnár Ferenc színműve a Városi Színházban

Molnár Ferenc fölött csodamódra nem úgy szaladt el az idő, ahogyan mások fölött szokott. Vele együtt a sikerét is öregbítették az esztendők, újból és újból megfentek színpadtechnikai bravurjai borotvaélet, áttestették lenyűgöző szavait és új, friss, korszerű ruhát huztak hőseire, akik legtöbbször nem is hősök, de mindég emberek. Molnár Ferenc a színpadtechnika Fordja. Kis szellemi üzemköltséget igénylő és éppen ezért mindenki számára könnyen hozzáférhető produktumai minden színpad országútján egyforma sikerrel futnak. Talán csodálatos és paradox ez kisse, ha meggondoljuk, hogy Molnár emellett minden szavában költő, aki igazi arannyal dolgozik és igazi gyémánttal, csak éppen hogy egyéni módon, mindenkinek első pillantásra megtetszően csiszolja és népszerű foglalatba szorítva bocsátja áruba ezt a gyémántot.

Molnár Ferenc fölött nem szaladt el az idő, a Farsang fölött azonban, amelyet kedden este mutattak be a Városi Színházban — igen. Egy kicsit. De éppen eléggé ahhoz, hogy minden tekintetben összevágó, precíz előadásra, sok színészi ráadásra és egyéni megtevézésre szoruljon. Mert a Farsang varázsanak, amely valaha annyi könnyet, mosolyt és lelkesedést kellett, azóta megkopott kisse a bűvészpálástja. Nem hiszünk annyira többé Oroszy pózáinak, Kamilla viharainak és tudjuk, hogy a Farsang óta tisztább tűzű és nagyobb drágakövet is produkáltak Amsterdamban, mint aminő az volt, amit a darab fenséges hercegnője vesztett el.

Az összevágó és precíz előadás, azonban mintha elmaradt volna ezuttal. A komótosan megjátszott jelenetek nyitott ablakán ellillant a feszültség, elveszett az energia és elsikkadt a lefojtott szenvedéllyel telített molnári mondatok természetes muzsikája. *Mansvjetova* Lidia, aki Kamilla szerepét játszotta, nem mindig tudta hiven tolmácsolni a szerző mondanivalóit. Kamillája nem szenvedett, csak bosszus volt, nem küzdött, csak felelt és játéka — mindent összevetve — nagyon sokszor nem mozgott a molnári direktívák komplikált, elmélyedő stílusában. Oroszy kijelése is zavarólag hatott. *Martincsevic* József, mint Miklós, megelégedett a pathosszal és nem nézett mélyebben az érdekes szerep szemébe. *Hladics* Vatrosláv a férj figuráját emberi közelségbe hozta a publikumhoz, bár néha ő is láthatóan küzdött a nem neki való szerep béklyóival. *Gavrilovics* Mica Liszkája tulságosan passzív volt. *Atyimovics* Milorád, *Kokotovics* Pera, *Veszelinovics* Vászta és *Krancsevics* Dragomir a kisebb szerepekben tehetségük legjavát nyújtották. A nagyszámú közönséget taposolt a darabnak és melegen ünnepelte a szereplőket.

Debreczeni József

A Juhászlegény, szegény juhászlegény Eecskereken

A Bánáti Magyar Közművelődési Egyesület műkedvelő gárdája a forró siker külsőségei között mutatta be a »Juhászlegény, szegény juhászlegény« című énekes darabot. Az ötletes, fülbemászó muzsikája vigjáték a legnagyobb mértékben elragadta a közönséget, amely a tetszés számtalan jelével halmozta el a kiváló szereplőket.

A főszerepeket *Agh* Ilus és *Baktay* József játszották. *Agh* Ilus tisztán csengő lány énekhangja, diszkrét tánci teljes illuziót keltettek és gyakran ragadták lelkes tapsokra a közönséget.

Gergő juhászlegény szerepében *Baktay* József keltett meglepetést. Alakításából férfias erő és drámai lendület, énekhangja pedig megtölti, elárasztja a nézőket. *Borka* Mihály és *Csányi* Lajos zamatos, kacagató kabinetfigurákat vittek színpadra és *Csányi* Mariska, valamint *Vastag* Mátyás kitűnő játéka is sokszor ragadták tapsokra a közönséget. *Baranyi* Rózsi, *Kopunovics* Bözsi, *Kopunovics* Márta, *Borka* Manca, *Weisz* Ilonka, *Varga* Anny, *Varga* Trézsi, *Meznerits* Sándor, *Thurzó* Péter, *Réh* Pál, *Fülöp* János, *Péter* Pál, *Buka* Sándor, *Forgó* János, *Schwarz* Péter stílus-

san egészítették ki a kiváló együttest. *Juhász* Ferenc rendezése a legapróbb részleteinek kidolgozásával, a sok szereplő nagyszerű betanításával, a díszletek, ruhák legrészletesebb összevágásával a legnehezebb rendezői feladatot oldotta meg a legteljesebben és a katonazenekar, amelyet *Láng* Imre dirigált, kérnek még részt a sikerből. Az előadást dr. *Borsodi* Lajos értékes és nívós felolvasása vezette be a magyar drámaírás fejlődéséről. (dr. h. j.)

A templom egere Kulán. A szubotocai műkedvelők Kulán az ottani tűzoltótestület rendezésében előadják A templom egere című vigjátékot. A darabot a legjobb szubotocai műkedvelők játsszák.

Jecics Vlasztimir becskereki hangverseny. Becskerekről jelentik: Jecics Vlasztimir, az ismert hegedűművész, szombaton este Becskereken hangversenyt tart. A zongorakíséretet dr. Könczöl József tanár, a kiváló zongoraművész látja el.

KINTORNA

— A jövő héten szabadságra utazom.
— Üdülni mégy, vagy a feleségedet is magaddal viszed?

*

Az anya fenyegetően mondja a lányá-

nak, aki feleségül akar menni Brumzálához:

— Ha hozzátesz feleségül, akkor nem lépem át többé házad küszöbét.

— Mama, akkor biztos elvesz!

*

Egy amerikai vicc, amely azt bizonyítja, hogy Amerikában is éppúgy gúnyolódnak az orvosok felett, mint nálunk.

Mr. Cox nagyon dicséri Mr. Smithet az ismert orvost.

— Ő mentette meg az életemet — mondja.

— Hogyan? — kérdik tőle.

— Egyszer nagyon rosszul éreztem magam. A feleségem elküldött Mr. Brownert és ő irt is valami gyógyszert. Másnapra még rosszabbul éreztem magam. A feleségem elküldött Mr. Knigheert. Ő is irt egy orvosságot. Másnapra még rosszabbul éreztem magam. Akkor a feleségem Mr. Smithert küldött, akiről azt mondják, hogy híres tanár. Ő azonban éppen Európában volt és emiatt nem jöhetett. Így azután felgyógyultam.

SPORT

Az amsterdami lapok milliós díjakat tűztek ki az Uruguay—Argentina mérkőzésre

Megkezdődött a vigasz-torna — Hollandia—Belgium 3:1 (2:0)
Chile 3:1-re megverte Mexikót

Amszterdam, június.

Ma üresen maradtak a stadion tribünjei. A döntőre pihenőt kaptak a csapatok, a vigaszturna első fordulóját pedig Hollandia más városában bonyolították le. Rotterdamban a hollandok a belgákkal csaptak össze. Amszterdamból különvonattal indultak Rotterdamba, a

Bizonysan nem váriák őket virágcsokorral és ünnepi beszédekkel.

Amszterdam a pihenés óráit arra használja, hogy a döntő forduló esélyeit igyekszik tisztázni. A holland tövörös lapjai nagy dijakat tűztek ki annak, aki círalátja, hogy ki győz: Argentina vagy Uruguay? Mint valamikor nálunk a ke-

A stadion igazgatósága az Argentína—Uruguay meccsre ötvenezer nézőre számít. Valószínű, hogy lesznek is ennyien. Németországból különvonatok indulnak és a holland vidéki városok és ottani fogják a tömegeket. Attól nem kell félni, hogy a stadion szűk lesz ennyi embernek; hatvanezer ember is

1. Paternoster balhátvéd

2. Bidoglio jobbhatvéd

3. Calandra center

4. Tezzeria jobbösszekötő

5. Poslo kapus

Argentína legénysége:

hol közel huszonhétezer ember nézte végig a mérkőzést. A hollandok igen nagy lendülettel játszottak és 3:1 (2:0) arányban sikerült nekik megverni a belgákat. A másik vigasz-mérkőzés színhe-

Dewis, a holland fn'ba'lszövetség kapitánya

lye Arnheim volt, ahol Chile legénysége 3:1 arányban megverte az olimpiád leggyöngébb csapatát: Mexikót. A jámbor mexikóiak csütörtökön már hajóra is szállnak és visszatérnek hazájukba.

resztrejtésvény volt, olyan divatos szellemi sport lett itt a jóslás. Az újságírók naponta több tízezer szelvényt osztanak ki, a lapok szelvényeit és a nagy amsterdami újságokhoz reggelente zsákszámra érkeznek be pályadíj-szelvények. A futballozáson kívül erősen doppingolják a hollandokat a pályadíjak, amik a műaranyainkhoz képest valószínűleg messébe állnak. A *De Telegraaf* csekély háromezer holland forintot — közel 80.000 dinárt fizet az első nyerőnek, annak, aki a döntő sorrendjét eltalálja, azonkívül pontosan bejelöli, hogy mi lesz az eredménye az Uruguay—Argentina mérkőzésnek. A *De Courent Het Nieuws van den Dag* egy kis villát tűzött ki, az egyik sportlap egy ezer holland forintot és husz kétszázforintos jutalmat. A legelszántabb tippelők a torna vendégei, németek, olaszok, franciák, de maguk a délamerikaiak is igen ambicionálják a díjnyerést. Az uruguayi legénység tréneré, egy köpcös, szemüveges spanyol husz szelvényt küldött be a *De Telegraaf*-nak. Nagyon természetes, hogy a szelvényeken az első helyen Uruguay, aztán Argentina áll. Az amsterdamiak viszont kilencven százalékban Argentínára játszanak: azt hiszik, hogy a párisi világbajnokok csunván leégnek a régi konkurenciájukkal szemben. Az argentinaiak ázsioja főleg azóta ment föl erősen, mióta köztudomású lett, hogy Nassazi, az uruguayi védelem oszlopa, aki a német meccsén súlyosan megsérült, nem fog játszani Andraterről is azt beszélnek, hogy sérülése igen súlyos és valószínűleg a tribünről nézi végig a döntő mérkőzéseket. Az uruguayi vezetők ezzel szemben kijelentették, hogy Andrate biztosan játszani fog Argentina ellen.

elfér a hatalmas nézőtérben, ha idejében gondoskodnak a tribünök kibővítéséről. Az igazgatóság pedig már megkezdte az átépítést. Szombatra kész lesz és vasárnap megrendezik a nagy csatát.

SzMTC—Zemuni Spárta

A délbánáti csapatok közül vasárnap elsőnek mutatkozik be Szuboticán, a zemuni Spárta. A kitűnő zemuni csapat, amely ebben a szezonban néhány kiváló eredményt ért el, az SzMTC vendége lesz. A mérkőzést a SzAND-pályán rendezik és a vasasok a vendégek ellen Roglicsal, Jovanoviccal és Bakacsival meg erősödvé veszik fel a küzdelmet. A zemuni bajnok bemutatkozását nagy érdeklődés előzi meg.

Kohut nem megy Amerikába. Budapestről jelentik: Az egyik budapesti lap nemrégiben azt a szenzációs hírt közölte, hogy Kohut, Bukovi, Ströck és Kalmár Amerikába mennek. A hír budapesti sportkörökben nagy riadalmat keltett és a Ferencváros sietett kijelenteni, hogy kiváló játékosainak nincs szándékában elhagyni a klubszíneket. Kohut már maga is nyilatkozott és megcáfolta a hírt.

Csütörtöki sport Noviszadon. Csütörtökön a másodosztályú egyesületek javára kettős mérkőzést rendeznek az elsőosztályú egyesületek. A NAK a Postásokkal, a Radnicski pedig a ZsAK-kal játszik.

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

A megváltozott közúti forgalom új utépitési és utjavítási rendszer alkalmazását teszi szükségessé a Vajdaságban

A budapesti utügyi kiállítás tanulságai

Irta: Weber Henrik okleveles mérnök

A háboru utáni gazdasági viszonyok a közlekedés rendjében is eltolódást okoztak és a vasutépítés meg a vasúti üzemtechnika stagnációja folytán a megnövekedett forgalom elég jelentékeny részét a közutak felé terelték. Ez elsősorban az automobil ipar fejlődésének köszönhető és ez a közutakkal szemben támogatott igényeknek is egészen új irányt szabott. Azonban a forgalom minőségben és mennyiségben való megváltozása ellenére közutaink fenntartása nem tartott lépést a forgalom követelményeivel és utaink, ahelyett hogy követték volna az új idők szellemét, még a békebeli állapot mögött is elmaradtak.

A budapesti árumintavásár utügyi csoportja külön pavillonban modellek, grafikonok, fényképek és tervek alakjában számolt be a modern utépités előnyeiről, a pavillon körül pedig egyes cégek mintautakon szemléltették a különböző utburkolatokat. Ezenkívül tanulmányi kirándulások és szakelőadások voltak, amelyek eredményeként leszögezhető az a tény, hogy közutaink külső szakaszainak legáltalánosabban elterjedt alakja: a vizzel kötött zuzott (makadám) ut többé nem felel meg az új forgalom követelményeinek. (Ami a városi utakat illeti, az azokon alkalmazott burkolati módok javítására kisebb jelentőségű javaslatokat tettek ugyan, de lényegükben megfelelőeknek ismerték el, egyetlen hátrányként hangsúlyozva azt, hogy építési költségeik nagysága miatt alkalmazásuk ma sokkal nagyobb nehézségbe ütközik, mint a háboru előtt.)

A vizzel kötött makadám ut — amely zuzott kőből és vizzel beitatott zuzalék-kötőanyagból áll — azért mondja fel a szolgálatot, mert az automobil pneumatikja kiszívja a zuzott kösenek közötti kötőanyagot, miáltal a szemek közötti kapcsolat megszűnik az ut felszék, később kátyus lesz. Igaz ugyan hogy a kátyusodás gondos fenntartással megelőzhető, de az u. n. foltozási rendszer a mellett hogy drága, nem ad jó eredményt, amennyiben a járművek az elszórt zuzott köfoltokat szándékosan elkerülik, vagy ha rá is mennek, szétszórják, bekötés esetén sem simulnak az ut profiljához, végül a tapasztalat szerint az ut a folt helyén újra felszék lesz. Még abban az ideális kedvező helyzetben is, ha az ut felszínét foltozással sikerül is megóvni a kátyusodástól, az ut felülete egyenetlen le fog kopni és a felső zuzott körtege időkénti megújításáról kell gondoskodni, ami az u. n. hengerlési módszerrel történik. A jelenlegi forgalom mellett azonban a hengerlést oly sürű időközökben kellene megismételni, hogy az a fenntartás költségeit aránytalanul megnövelné. Ezeket kívül nagy hátránya a vizzel kötött makadám utaknak, hogy száraz időben nagyon porosak, esős időben sárosak és csak közvetlenül a hengerlés után adnak ideális utfelületet. Másodrendű kistforgalmu utakon a fenti hátrányok ellenére is a leggazdaságosabb utburkolati nemnek tartjuk a vizzel kötött makadámot.

A vizzel kötött makadám ut helyett nagyobb forgalmu utakon magasabbrendű, tehát drágább burkolatnemekre kellene áttérni, ami azonban a mai gazdasági viszonyok mellett márcól-holnapra megoldhatatlan. Addig is azonban, míg ez keresztülvihető nem lesz, meglévő ut-hálózatunkat akként kell rekonstruálni, hogy olcsó módszer mellett és a régi utkarakter lényegének érintése mellett is kielégítse a modern forgalom igényeit. Az új módszer célszerű megválasztása esetén nemcsak az utak lesznek állandó jó állapotban, hanem a fenntartási költségek csökkenése által tetemes összegek fognak felszabadulni, amelyekből hozzá lehet látni új utaknak modern szellemben való megépítéséhez.

Az új módszerek a vizzel kötött makadám utnak éppen azon gyöngéit küszöbölik ki, hogy azuzott kösenek közötti összeköttetés meglazul és az ut kátyusodik. Egyesek a kátrányban, mások az aszfaltban, illetve bitumenben, ismét mások a cementben és a szilikátokban látják azt az anyagot, amely a szemcsék közé juttatván megakadályozza azok szétesését és a víznek az uttestbe való behatolását. Miután ez az úgynevezett átitatás a szükséges kötőanyag nagyobb mennyisége miatt kissé drága, előtérbe lépett egy felső, könnyen megújítható koptatórétegnek a felületen való elhelyezése ugyancsak a fenti anyagokból, illetve azok speciális preparátumaiból a felületi kezelés. E rendszerek, anélkül hogy az utak felületét a kátyusodástól védik, még a por- és sárképződést is megakadályozzák. További nagy előnyük, hogy lehetővé teszik a mi gyengébb minőségű köanyagainknak az alkalmazását, sőt az úgynevezett víz-üvegeltetés a már elparentált olcsó mészkövet is életre hívja.

Ebben a tekintetben is a jövő a hideg eljárásoké, amelyek kis apparátust igényelnek, függetlenül az időjárástól és a forgalom zavarása nélkül hajthatók végre. Ezek a makadám ut megjavítására szolgáló eljárások, de vannak olyan burkolatok, amelyek költségei a városi utburkolatok (kiskocka, nagykocka, keramit, komprimált és öntött aszfalt, fakocka) érnél alul maradnak, de a modern forgalom igényeinek megfelelnek. Ilyen elsősorban a betonut, amely a nyerges-újjalu—táti 3 km.-es szakaszon ideális utburkolat képét mutatta. A szakasz a legkedvezőtlenebb körülmények között, télen készült, ennek ellenére semmiféle rongálódást nem mutat, profilja az eredetivel azonos, teljesen por- és sármentes. Hangsúlyozni kell azonban, hogy a budapest—bécsi ut fentemlített szakasza tulajdonképpen autóforgalomra szolgál, de a közúti forgalommal szemben a betonut nem mutat kellő ellenállást, a mint ezt a pestszentlőrinci próbaszakaszoknál láttuk.

Valamennyi fenti eljárás egyelőre még ugyan a kísérletezés stádiumában van, de a vizzel kötött makadám uttal szemben úgy technikai mint gazdaságossági szempontból óriási haladást jelent. Alkalmazásuk elől nekünk sem szabad elzárkózni, még akkor sem, ha attól félünk, hogy a kipróbálható módszerek közül egyesek nem fogják beváltani a hozzájuk fűzött reményeket. Mi volna tehát a teendő a vajdasági ut-hálózat rekonstrukciója céljából?

1. Forgalomszámlálás bevezetése és ennek eredményeként az utak osztályozása (nem mint eddig, tisztán adminisztratív adatok, utszélesség, burkolatnem, stb., hanem az egyedüli mértékadó faktor: a forgalom nagysága alapján.)

2. Próbaszakaszok építése a forgalomszámlálás eredményeinek figyelembevételével. A próbaszakaszokat — hasonlóan a pestszentlőrinci példához — a vállalkozó cégek építenék többévi jótállással, kötelezve magukat, hogy a be nem vált burkolatnemet végleges, jó burkolattal pótolják.

3. A vizzel kötött makadám utakon a foltozási anyag szemmagyságának csökkentése és a foltozóanyag hideg kötőanyag, esetleg könnyű henger alkalmazása.

4. Ujonnan hengerelt utaknál a feldőzualékanyagának évenkénti megújítása.

5. A három méter széles kőpályának legalább négy méterre való kiszélesítése.

6. A hazai kőbányák anyagának azonos forgalmu és fekvésű utszakaszokon való gyakorlati kipróbálása és tisztán ezen az alapon való kategórizálás.

A felsoroltakon kívül vannak még egyéb javaslatok is az utfenntartás eredményesebbé tételére, de ezek nem annyira műszaki természetűek és keresztülvihetők kis fáradsággal megoldhatók. Így pl.: a kövek laboratóriumi vizsgálatainak alaposabbnak kellene lenni. Kőbányáinkat altruisztikus államsegélyekkel és kölcsönökkel termelőképesebbé

kellene tenni, hozzáférhetőségüket iparvasutakkal emelni és termékeiket racionális fuvarmegállapítással a kőben szegény vidékek részére is rentábilissá tenni. Itt nem lehet szó nélkül elmenni a helytelen vámpolitika mellett sem, mely a Kelebián 1200 dinárba kerülő csehszlovákiai bazalt-zuzottkőre 1800 dinár vámost vet ki. Megnehezíti a közutak fenntartását az adminisztráció nehézkes és komplikált volta, a beszerzések későre való kiírása, a vállalkozók keresetének hosszadalmas kifizetése is. A községek belsejébe eső átkelési szakaszok speciális elbírálást igényelnek: községeink legtöbbjének sajnos csak egyetlen kövezett uccája van, amelyre felhordják a környező uccák minden sárát és portát. Hozzájárul a nehézségekhez még publikumunk fegyelméletlensége is. A lakosság — még a legszélesebb uton is — mindig ugyanazt a keréknyomot használja, jó időben a víz elvezetésére szolgáló padkát felszántja és csak akkor jár a kőpályán, amikor a padka már fel van vágva. Végül meg kell azonban emlékezni az u. n. utjavító gépről, amely kiépítetlen (föld) utak egyengetését és profiljának kiképzését végzi el jelentéktelen költséggel. Községeinkre ugyszólván nélkülözhetetlen ez a gép, amellyel dűlőutakat és kiépítetlen uccákat tudnák évenként többször gyorsan és olcsón megjavítani.

Ezeknek a javaslatoknak megvalósítása annál kevésbé utópisztikus jellegű, mert a kitünően bevált mérnöki kar rendelkezésre áll és ha a leegyszerűsített adminisztráció — ahelyett, hogy erőkiéféltetésben gátolná — támogatja, az óhajtott eredmény nem is maradhat el.

A szlovéniai faipar nagy konjunktura előtt áll

A szlovén fatermelők Franciaországban találtak piacot

Beogradból jelentik: A szlovéniai faipar az utóbbi hónapokban igen nagy üzleteket bonyolított le. A szlovéniai faárak ugyanis nagyon stabilak voltak és most már hónapok óta állandó javuló tendenciát mutatnak. A szlovén faipar igen nagy megrendelésekkel van elhangozva, a raktárok nagy része már ki van árusítva, bár az érdeklődés az utóbbi napokban valamit engedett. A szlovén faiparosok nem félnek attól, hogy ismét olyan krízisbe kerülnek, mint az elmúlt esztendőben.

A szlovén faiparosok még nagyobb üzleteket csináltak volna, ha az olasz piacnak nagyobb volna a felvevő képessége. Olaszországban jelenleg deflációs krízis van, az olasz kereskedők nagyon óvatosak a vásárlásoknál és a valuta bizonytalansága miatt nem mernek raktárra vásárolni.

Az utóbbi hónapokban a francia fatermelők mutatnak nagyobb érdeklődést a szlovén faáru iránt.

A francia fatermelőknek ugyan nem nagyon konveniól a szlovén fa, azonban a nagy franciaországi építkezések következtében a francia kereskedőknek alig van árujuk és épen ezért most már rászorulnak a szlovén áruira is.

Az utóbbi időben a román faipar csinal nagyobb konkurenciát a jugoszláviai fatermelőknek. A román leu stabilizálásával a fa export meglehetősen

növekedett és nagyon sok román deszkaáru kerül ki a külföldre. Románia Magyarországra is nagyon sokat exportál. Azonkívül Olaszország, Franciaország és a közel Kelet részére csináltak nagyobb kötéseket.

A szlovén faexportnak igen nagy akadály, hogy Szusákon keresztül nagyon nehezen tud tengeri kikötőhöz jutni. A szusáki kikötő ugyanis a mai igényeknek egyáltalán nem tud megfelelni. A szlovén fatermelők épen ezért nagyon szeretnék, ha a bakari kikötőt kiépítenék, mert erre sokkal jobban tudnának tengeri utat találni.

A nagy gazdasági krízis következtében több szlovén fatermelő szükségesnek tartotta egyes nagyobb erdőtulajdonát eladni és ezeket az erdőket nagyobb részt nagy horvát fatelepek vásárolták meg. A horvát fatelepek az utóbbi időben nagyon nagy tőkét investáltak, így a Prekomurjében a nagy erdősegeket csak a nagy horvát vállalatok tudják kitermelni.

Könyvujdonságok

Lakatos I.: A jövő házassága 44.— din.
Kárpáti A.: A kételkedő kritikusa 60.—
Mikszáth: A fekete város I.-II. 120.—
Balassa: A cséplőgépek szerkeze-
te és azok kezelése V. k. 90.—
Ady: Vér és arany, X. kiadás 46.—

Megrendelhető a
MINERVA RT. könyvosztályában

A beljei állami uradalom kezelését a földművelésügyi miniszterium veszi át

Sztankovics földművelésügyi miniszter vasárnap ankétot tartott az állattenyésztés fejlesztése érdekében

Sztankovics Szeptovár földművelési miniszter elnökletével pünkösd vasárnapján Beogradban értekezlet volt, amelyen a mezőgazdasági szervezetek és a földművelésügyi hatóságok képviselői vettek részt. Az értekezlet az állattenyésztés fejlesztésének kérdésével foglalkozott.

Sztankovics Szeptovár miniszter megnyitó beszédében behatóan foglalkozott az állattenyésztés kérdésének nagy problémáival és kifejtette terjedelmes programját, amelyet az állattenyésztés fejlesztésével kapcsolatosan kidolgozott. Ebből a programból kitűnik, hogy a földművelésügyi miniszterium a jövőben a mezőgazdaság e nagyfontosságú ágazatának különösen nagy jelentőséget kíván tulajdonítani. A miniszterium törvénytervezetet készített az állattenyésztés fokozása és fejlesztése érdekében és a miniszterium a jövő gazdasági év költségvetési szükségleteit ennek a tervezetnek megfelelőleg fogja megállapítani.

Az ankétban egyértelmű volt a megállapodás abban a tekintetben, hogy az egyes vidékeken csak azokat az állatokat tenyészessék, amelyek alkalmasnak és jövedelmezőknek bizonyultak. Az értekezlet abban is megállapodott, hogy minden állatnositást mellőzni kell, mert ezáltal olyan kereszteszések állnak elő, amelyek hamarosan degenerálódnak és amelyek a gyakorlatban használhatatlannak lesznek.

A tenyészállatok kiválasztására a legnagyobb gondosságot kell fordítani és annak egyik előfeltétele, hogy az egyes vidékek viszonyait alaposan meg kell ismerni. A mennyiség szerinti és minőség szerinti tenyésztés legelső sorban a takarmányozástól függ. A legelőkön való táplálás csak egyes vidékeken lehetséges, de még azokon sem történik úgy, ahogy azt a viszonyok megkövetelik. A téli takarmányozás igen hiányos és a mezőgazdaság gyakran kénytelen az állatokat eladni, mert nem tudja a szükséges takarmányt előteremteni. Száraz vidékeken olyan takarmányfajtákat kell beültetni, amelyek a szárazsággal is dacolni tudnak.

A fajtállatok kiválasztásánál mindegyiknek a helyi használható készleteket kell igénybe venni és a külföldről csak akkor szabad tenyészállatokat behozni, ha a helyi állományban a szükséglet kielégésére nem fedezhető. A magángazdaság feladata az állattenyésztő és állatbiztosító szervezetek létesítése, amelyeket úgy az állam, mint a tartományok támogatni és elősegíteni fognak. Az állattenyésztés, az állatok nevelése és a fajták kiválasztása tekintetében az ismeretek igen szűk keretekben mozognak és ezeknek a hiányoknak pótlása érdekében szükséges, hogy különösen a téli hónapokban állattenyésztő tanfolyamokat, előadásokat tartsanak, mintagazdaságok létesítését kell elősegíteni és ellenőrző állomásokat kell megszervezni.

A földművelésügyi miniszteriumnak ez a nagyszabású programja azonban nagy tökélyt igényel, amelyet részben az állam, részben pedig a mezőgazdaság lesz kénytelen rendelkezésre bocsájtani. Az állatbetegségek elleni küzdelem sikere érdekében a határállomásokon felállítandó ellenőrző állategészségügyi intézményeket megfelelő védőtőlel telepeltetni kell. Szükséges továbbá állategészségügyi felügyelőségek létesítése, amelyeknek hatáskörébe kellene ezeket a kérdéseket utalni.

Az állattenyésztési termékek kivitele 1926-ban 950 millió dinárra rugott és Olaszország, Ausztria, Csehszlovákia, Németország és Görögország voltak a legjobb kiviteli országok. Szükségesnek mondotta az értekezlet, hogy a kivitel fokozása és a helyi állattenyésztésnek a világpiacon áruk és konjunktúra felől való tájékoztatása érdekében a külföldön levő követségeinknél négy-öt attasé állás szerveztessék.

Sztankovics Szeptovár miniszter a mezőgazdasági érdekeltségek képviselőinek arra a panaszára, hogy az állattenyésztésnél az állati bőrök a szakkereskedés hiánya következtében rendszerint megsérülnek, kijelentette, hogy a törvénytervezetben elő van irányozva minden városban és minden nagyobb községben, különösen, ahol intenzívebb állattenyésztés folyik, közbárányok létesítése.

A miniszterium kezdeményezésére a

Kétezer dinár az elővételi ára Bácskában az új komlóknak

Bácsko-Petrovác komlótermésének egy részét elpusztította a peronoszpóra — A Vajdaság többi részében és a Szerémségben jók a kilátások

A vajdasági mezőgazdaság még mindig élénk érdeklődéssel viseltetik a komlótermelés iránt. A mezőgazdák nagy reményeket táplálnak az új komlótermés iránt és remélik, hogy a németországi és csehszlovákiai gyengébb komlóterméskilátások következtében a tavalyi és az az előtti nagybemennyiségű komlót sikerül majd jó áron továbbadni.

Bácskában az elmúlt napokban történtek új komlóra az első kötések elővételi formájában. Külföldi vásárlók Bácskában kétezer dinár elővételi árat fizettek prima komlóért, mely összegért a megjelölt termelők szívesen odaadták a komlót. Csak hogy a külföldi vásárlók ezzel szemben bankgaranciát kérnek a termelőktől arra nézve, hogy ha nem lenne termés, az elő-

vétel fejében fizetett összeget visszakapják. Ez a körülmény megnehezíti az elővételi kötések létrejöttét, mert a termelők csak nehezen tudnak ilyen bankgaranciát megszerezni.

A tavalyi és az előző évekből visszamaradt komló prima minőségéért 800—1000 dinárt, középminőségéért 500—700 dinárt és gyenge minőségéért 200—400 dinárt fizetnek.

Ami a terméskilátásokat illeti, azok általában kielégítőek. A Bácskában főleg Bácsko-Petrovácon az úgynevezett »Bubikopf« betegség lépett fel, amely a hideg következtében beállott egy peronosporás megbetegedés. Különben a Bácska többi részében a kilátások kielégítőek, míg a Szerémségben határozottan jó termésre van kilátás.

Gazdasági fórumok fognak dönteni a külföldi munkások beutazásáról

A szociálpolitikai miniszter rendelettervezete

A szociálpolitikai miniszter a Központi Munkaközvetítő Bizottság (Centralni odbor za pozridovanje rada) meghallgatásával rendelettervezetet dolgozott ki, amely a külföldi honosságú munkások alkalmaztatási feltételeit szabályozza. A tervezet lényeges könnyítéseket tartalmaz a jelenleg érvényben levő szabályzattal szemben. A miniszter a tervezetet megküldötte az összes munkakamaráknak, továbbá a gyár- és iparosok szövetségének és a kereskedelmi, gyáripari és iparkamaráknak az a kérelemmel, hogy észrevételeiket legkésőbb husz napon belül tegyék meg, mert a miniszterium a legközelebbi időben már ki akarja adni a rendeletet, amely a miniszter szándékának megfelelőleg hamarosan életbe lépne.

A rendelettervezet negyvenöt szakaszból áll és legfontosabb rendelkezései a következők:

A rendelet megállapítja, hogy külföldi honosságú munkásnak vagy alkalmazottnak tekintendő minden idegen állampolgár, nemre, foglalkozásra és fizetésre való tekintet nélkül, aki fizikai, vagy szellemi munkáját akár fizetés, akár tanulmányainak gyarapítása céljából (amennyiben az nem közjogi természetű), valamely jugoszláv állampolgár munkaadó rendelkezésére bocsájtja. A minősítés körül felmerülő vitás kérdésekben a szociálpolitikai minisztert illeti meg a döntés joga.

Munkaadónak tekintendő minden fizikai vagy jogi személy, aki saját működési körzetében, vagy megbízatás következtében idegen honosságú munkások fizikai vagy szellemi erejét veszi igénybe.

Az alkalmaztatásról szóló engedélyt rendszerint a munkaadó és csak kivételes esetben maga a külföldi honossá-

kormány azzal a szándékkal foglalkozik, hogy a beljei állami uradalom, amelyet eddig a pénzügyminiszterium kezelte, már a közeljövőben a földművelésügyi miniszterium hatáskörébe utaltassék. Ezen az állami gazdaságon széleskörű mezőgazdasági iskola is fog létesülni, továbbá a gazdálkodást olyan mederbe terelik, hogy az a mezőgazdaság érdekeit szolgálja, ott állattenyésztő és makkenyészítő állomások létesülnek, azonkívül a cukorgyártat és a szeszgyártat továbbra is fenntartják.

Az értekezleten résztvevő mezőgazdák és mezőgazdasági érdekeltségű delegátusok abban a meggyőződésben vannak, hogy Sztankovics Szeptovár miniszter törvénytervezete a jugoszláv állategészségügy fejlődésének új korszakát jelenti.

politikai menekültek és más állambeli katonai szökevények.

A munkaadó köteles az idegen munkások alkalmaztatási engedélye iránti kérvénnyel fordulni az illetékes munkaközvetítőhöz, amely kérvénynek tartalmazni kell az alkalmazni szándékolt idegen honosságú munkások számát, szakmáját, alkalmaztatásuk időtartamát, annak megjelölését, hogy ki végezte eddig azt a munkát, a munkás évi átlagos keresetét, az illető munkások nemzetiségi és állampolgársági hovatartozását és lehetőleg az alkalmazandó munkások pontos neveit is. A kérvény benyújtását tanúsító címpervenly három havi alkalmaztatásra jogosít.

Egy hónappal az alkalmaztatási engedély lejártá előtt a munkaadó új engedély iránt tartozik folyamodni.

Az adminisztráció lebonyolítása céljából mindazon helyeken, ahol nincs munkafelügyelőség (Inspekcia rada), munkaközvetítői kirendeltségeket létesítenek és azok a munkaadók és munkások egy-egy képviselőjéből állanak. Az idegen munkások alkalmaztatása tárgyában megtartandó tanácskozásokon az iparfelügyelő elnököl. A Központi Munkaközvetítő Bizottság tanácskozásain az iparfelügyelő és a kereskedelmi miniszterium egy delegáltja is részt vesz.

Az engedélyilletékekből összegyűlt összegek az adminisztrációs költségek levonása után a munkanélküliek segélyezésére fordítandók.

A külföldi munkást illető legfőbb ellenőrzési jog a szociálpolitikai minisztert illeti meg.

A szociálpolitikai miniszter a rendelettervezettel egyidejűleg elkészítette a végrehajtási utasítás tervezetét is, amelyben foglalt indoklás szerint a rendelettervezetben két új elv jut kifejezésre:

1. Az idegenhonosságú munkás ezzel a rendelettel megszabadul az eddigi, kivételes módszer szerint kiadott engedélyektől.

2. Az engedélyek elhírlálásában részt vesznek a gazdasági tényezők is, tehát egy úgynevezett szaktanács dönt ezekben az ügyekben.

A rendelet végrehajtási utasítása szerint a zárt ajtó elve már nem állhat fenn, már azért sem, mert a gazdasági és szociális viszonyok mindjobban stabilizálódtak és így szükségesnek mutatkozik az egyes országok között a szabad forgalmat helyreállítani.

A fent felsorolt körülmények tették tehát szükségessé ennek a nagyfontosságú kérdésnek új alapokra való fektetését.

Ujabb krízis a pénzpiacon?

A kereskedelem pangása miatt pénzhány mutatkozik a beogradi bankoknál

Beogradból olyan hírek érkeznek, hogy a bankoknál újabb ismét a pénzhány mutatkozik. Az általános gazdasági válság miatt a nagykereskedelem csak nehezen tudja behajtani követeléseit a vidéken, míg erre való tekintet nélkül külföldi kötelezettségeinek eleget kell tennie. Ezért a nagykereskedelem szaporítja adósságait a pénzintézeteknél, ami a bankoknál ismét pénzhányt teremt.

A beogradi »Trgovinski Glasnik« ezzel kapcsolatban ezt írja:

— »Míg a pénzintézetek ezelőtt épen tavasszal rendelkeztek a legtöbb pénzzel, az idén egész más a helyzet. Követeléseiket csak nehezen tudják realizálni mivel üzletfeleik az általános gazdasági krízis miatt nem képesek kötelezettségeiknek idejekorán eleget tenni.«

A zagrebi bankok ezzel szemben továbbra is a legnagyobb mértékben fizetőképesek, még a kisebb intézetek is. Három-négy héten belül egyébként ismét nagyobb bankfuzió várható: a csak nemrég két nagy intézet fuziójából létesült »Jugoszláv Leszámitoló és Jelzálog Bank« egyesül a Beograd-Szarajevói Agrar- és Kereskedelmi Bankkal és a beogradi Boszna-Bankkal. A központ kérdését valószínűleg úgy oldják meg, hogy a tényleges központ Zagreb lesz, csak hivatalosan jelölik meg Beogradot központnak.

vagy egyéb érdemeik vannak, végül a

Hirdetmény

Több oldalról hozzánkérkező kérdezősködésre alulírott intézet tisztelettel közli, hogy az állami osztályosorsjáték 16. sorsjátékának I. osztályára szóló sorsjegyek folyó hó 6-án bocsájtattak ki és

folyó hó 8-án

kerülnek forgalomba. Ezen a sorsjátékon a nyeremények kisorsolása más rendszer szerint történik, mint a 15. sorsjátékon és ezentul ismét minden második sorsjegy részesül nyereményben. A legkisebb nyeremény, épen úgy, mint ezelőtt, a sorsjegy vételére lesz.

Az Állami Osztályosorsjáték Főbizományosa

A. REIN I DRUG ZAGREB

Bankbetéti Társaság, Trg Kralja Tomislava 17 — G Jeva ul. 8

Hirek a nagyvilágból

Anglia építési programja a háború után. Londoni jelentés szerint Angliában az utolsó három év alatt állami támogatással 320.000 családi házat építettek, amelyeknek nagyrészt munkáscsaládok rendelkezésére bocsájtottak. Ezenkívül nagyobb építkezésekhez az állam 61 millió fonttal és a községek 30 millió fonttal járultak hozzá. Az 1924. évi építési program befejezéséhez még cca 100 millió font támogatásra van szükség, amelyet részben az állam, részben a községek fognak az építkezésekhez rendelkezésre bocsájtani.

A »Citroen« automobilgyár eredményel küzd az amerikai konkurenciával szemben. Az európai automobilipar, amely nehéz küzdelmet folytat az amerikai gyárakkal, az utolsó évben öröndetes fejlődést mutat. Csak nemrég került nyilvánosságra a német statisztika, amelyből kitűnik, hogy a németországi autógyárak múlt évi produkciója jelentékenyen meghaladta az előző évek eredményét. Most a francia automobilipar reprezentánsa, a Citroen-művek beszámolója került nyilvánosságra, amelyből rekordszámok tűnnek ki. A múlt évi fejlődést legjobban illusztrálja, hogy az eladott autók száma az előző évvel szemben 40%-kal emelkedett. Az ez évi eredmény hasonlóan kedvező és miután a jövőben fokozottabb produkcióra számítanak, a következő közgyűlésen tökéletesítésre kerül a sor. A gyár alapítóiját még ez évben 300 millió frankról 400 millióra fogják felemelni és az igazgatóság felhatalmazást kap egy 100 millió frankos kölcsön felvételére is. Ilyenformán a Citroen-művek újabb 200 millió frankot investálnak és ezzel az üzemeket annyira modernizálják és a tömegprodukciónak annyira fejlesztik, hogy az amerikai gyárakkal külföldön is felvehetik a versenyt.

Magyarországon megakadályozzák a svéd-amerikai gyufatröszt terjeszkedését. A svéd gyufatröszt, amely sorozatosan szerzi meg egyes országok gyufamonopoliáját, legújabbban Magyarországon tett kísérletet a teljes produkció átvételére. Miután a svéd tröszt a pest-erszébeti gyufagyárat megvette, olcsó árával a többi magyarországi üzem működését akarja lehetlenné tenni, hogy ezzel az egész magyarországi produkciót átvegye. A magyar gyufagyarak emiatt szintén kénytelenek önköltségi áron alul produkciójukat elhelyezni vagy üzemüket beszüntetni. A magyar kormány emiatt törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé, amelyben a gyufaprodukciónak szabályozzák. A gyufáárakat a jövőben a pénzügyminiszter rendeleti uton fogja megszabni. Hírek szerint a törvényjavaslat a legközelebbi időn belül a parlament elé kerül és annak elfogadása biztosítva van.

A francia vasutak ötvenmillió márkás megbízása a német ipar számára. Párisi jelentés szerint az illetékes minisztériumban döntést hoztak a francia vasutak megrendeléseinek felosztása ügyében. Tudvalevőleg a francia teherkocsikat most akarják légfékkel ellátni, amely újítás 1½ milliárd frankba kerül. A megrendelésre a német ipar is pályázott és miután a francia és a német ajánlat között csak jelentéktelen differencia volt, a megrendelést felosztották és abból ötven millió márká értékűt a német ipar fog szállítani.

A német vegyitröszt részvényel a newyorki tőzsdén. A német vegyitröszt hosszabb idő óta foglalkozik azzal a tervvel, hogy részvényeit a newyorki tőzsdén is jegyeztesse. Az előkészítő munkálatok jelenleg olyan stádiumba jutottak, hogy az I. G. Farbenindustrie részvényeinek a newyorki tőzsdére való bevezetése biztosítottak látszik. Ennek bizonyítéka az is, hogy hónapok óta nagyobb mennyiségű részvényt vásárolnak newyorki számlára. Ezzel kapcsolatban, amerikai jelentés szerint, az I. G. Farbenindustrie kísérleti telepet létesít Amerikában. Az erre vonatkozó megállapodást a Standard Oil Co.-val már perfectuálták is.

Amerikában Gummin Intézetet alapítottak. Newyorki jelentés szerint ott megalakult a »Rubber Institute«, amelynek feladata lesz a gummikereskedelem szabályozása, az eladási feltételek megállapítása és a piac ellenőrzése. A Gummin Intézetet a nagykereskedelem finanszírozza, amelynek elsősorban érdeke az egészségtelen konkurencia megszüntetése a gummipiacon. Az első ülést június 7-ikén tartják meg, amely alkalommal az intézmény első teendőit állapították meg.

Szén és cukor a Népszövetség gazdasági bizottsága előtt. A Népszövetség gazdasági bizottsága legújabbban a szén- és cukoripar nemzetközi szabályozását tűzte napirendre. Theunis belga kiküldött javaslatára elhatározták, hogy az 1902. évben kötött cukorkonvenció mintájára tervezetet készítenek, amely a cukoripar zavartalan fejlődését biztosítja. Ezenkívül az európai szénkrízis megszüntetésére is folynak a tanácskozások, amelynek kedvező befejezése az érdekelt kormányok támogatásától függ.

Németországban a bankjegykibocsátás egységesítését tervezik. Az új német jegybanktörvény tudvalevőleg feljogosítja a bajor, a württembergi, a badeni és a szász országos bankokat is bizonyos összegű bankjegy kibocsátására. Miután a bankjegykibocsátás egységesítése gazdaságpolitikai szempontból kívánatos volna, a Reichbank ajánlatot tett az egyes privát jegybankoknak a bankjegykibocsátási jog megváltására. A múlt évben folytatott már a jegybank ilyen irányú tárgyalásokat, azonban az egyes országos jegybankok a felajánlott kártérítési összeget nem találták elfogadhatónak. A legújabb hírek szerint a privát jegybankok megváltoztatták eddigi álláspontjukat és a Reichbank múlt évi ajánlata alapján újra tárgyalnak a bankjegykibocsátási jog átadásáról.

A newyorki diszkontláb emelése egyelőre nem befolyásolja az európai pénzügyi piacot. A legutóbbi newyorki diszkont-emelés folytán pénzügyi körökben attól tartanak, hogy ez az európai pénzügyi piacra is közvetlen kihatással lesz. Londoni jelentés szerint azonban ez nem következett be, miután a kormány és az angol jegybank gondoskodtak arról, hogy megfelelő összegek kerüljenek a pénzpiacra. Az összes rövidlejáratú kölcsönöket 3¼%-os kamatláb mellett prolongálták a bankok és a váltókamat sem emelkedett 4%-nál magasabbra. Általában 4½%-on alul volt kapható pénz a londoni piacon, ami legjobban bizonyítja, hogy a newyorki diszkontláb-emelése nem volt világgazdasági, hanem csak belföldi jelentőségű.

Nyilvános vetőmagtisztító verseny rendezését kéri Budapesten a gazdasági gépgyárak. Budapestről jelentik: A vetőmagtisztítás igen nagy fontosságát egyre jobban átérzik a gazdasági körök. Legutóbb a G. m. b. H. Wuthai cég megbízásából Gebrüder Robert nyílt levelet intézett az Országos Magyar Gazdasági egyesülethez, amelyet felhív, hogy rendezzen nyilvános magtisztító versenyt. A gazdasági egyesület vezetősége még nem foglalkozott ezzel a tervvel, a gazdák körében igen nagy megértséssel találkozott a verseny eszméje.

A Krupp-művek Jugoszláviában? Berlieni megbízható információk szerint a Krupp-művek és a jugoszláv kormány között folyó tárgyalások, amelyek a zenicai vasgyár kiépítésére vonatkoznak, még nem fejeződtek be. A jugoszláv kormány még nem adott végleges választ a Krupp-művek ajánlatára, miután az angliai Armstrongand Wicker-cég is ajánlatot tesz a munkálatok elvégzésére. Ennek ellenére nagy a valószínűség, hogy a 60 millió márkás megbízást egy német konzorcium kapja, amely a Krupp-művek vezetése alatt áll. Amennyiben a megbízást a német konzorcium kapja, akkor a Krupp-művek valószínűleg állandó érdekeltséget vállalnak a jugoszláv vasiparban.

Kilátástalanná vált az európai vegyitröszt megalapítása. Az angol vegyitröszt közgyűlésén Sir Alfréd Moud beszámolt a németekkel folytatott tárgyalásokról, amelyeknek egy európai vegyitröszt vagy kartell létesítése volt a célja. Miután eddig az angol vegyi ipar nagy hajlandóságot mutatott a megegyezésre, meglepetést keltett Moud legújabb nyilatkozata, amely szerint kilátás sincs a megegyezésre. A tárgyalások ezügyben megszakadtak és azok felvételére aligha kerülhet sor, miután a németek nem hajlandók az angol piacot és a gyarmatokat teljesen az angol ipar számára átengedni. Ezekután az angol vegyi ipar vámvédelemért küzd, hogy a nemzeti ipar fejlődését biztosítsa. Londoni pénzügyi körökben meglepetést keltett az angol vegyi ipar képviselőjének állásfoglalása, miután ez alkalommal azt várták, hogy a megegyezés lehetőségeiről lesz szó.

Rómában készítették elő a lei stabilizációját. A francia jegybank kormányzója római tartózkodása alkalmával, fontos tanácskozásokat folytatott az olasz pénzügyminiszterrel és a Banca d'Italia elnökével. A tárgyalások első sorban a román lei stabilizációjáról folytak, ami a francia, olasz és amerikai jegybankok közreműködésével fog megtörténni. Az angol és német jegybankok támogatása szintén biztosítottak látszik. A szükséges hiteleket, az említett jegybankokon kívül, amerikai pénzügyi körök fogják rendelkezésre bocsájtani. A lei végleges stabilizálása kétségkívül a jelenlegi árfolyamon történik.

Csehszlovákia szabadkikötője Hamburgban. Az évek óta folyó tárgyalások Németország és Csehszlovákia között, amelyek a hamburgi cseh szabadkikötő ügyében indultak meg, a legutóbbi napokban eredményes befejezést nyertek. A fennálló vitás kérdéseket a csehszlovák külügyminiszter berlini tartózkodása alkalmával rendezték és a szabad zóna bérletére vonatkozó szerződést úgy német, mint csehszlovák részről aláírták. A hamburgi cseh szabadkikötőt még ez év őszén kiépítik. A békeszerződés értelmében Csehszlovákia Stettinben is szabadkikötőt rendezhet be, azonban erre a jogra csehszlovákia

részről egyelőre nem tartanak igényt, miután a forgalmat eddig a hamburgi kikötőn át bonyolították le.

Kibővítik az európai emaille-gyárak kartelljét. Az európai emaille-kartell negyven képviselője a legutóbbi napokban konferenciára jött össze Wienben, ahol a kartell további kiépítését határozták el. Az új megállapodást úgy kötötték meg, hogy az a konkurenciát teljesen kizárja, azonkívül megegyezés jött létre a külföldi piacokellátása ügyében is. Az exportárakat úgy szabták meg, hogy az a gyárak rentabilitását biztosítja. A konferencián teljes számban vettek részt a német, osztrák, magyar és cseh gyárak képviselői. Ezenkívül tárgyalások folynak a belga, holland és az angol gyárak csatlakozásáról is, amelynek megtörténte után áremelésre készül az emaille-kartell. Az áremelés időpontját és nagyságát még nem határozták el, nyilvánvaló azonban, hogy ez a kartell kibővítésének sikerétől függ.

Juliusban megtörténni a francia frank törvényes stabilizációja. Az »Echo de Paris« értesülése szerint Poincaré rövidesen megteszi a döntő lépést a francia frank stabilizálására. A valutareform szerint a frank bankjegyek aranyra való beváltása biztosítva lesz. Az új törvény július elseje után kerül a parlament elé, miután a jelenlegi kölcsön eredménye ismeretes lesz. Az amerikai jegybank elnökének párisi látogatása folyamán az amerikai kölcsön ügye is szóba került és amennyiben a frank stabilizációja tényleg az említett módon történik meg, akkor Amerikában semmi akadálya sincs egy új francia kölcsönnek.

A Népszövetség gazdasági bizottságának programja. A Népszövetség júniusi ülészakában igen fontos gazdasági kérdések kerülnek napirendre, amelyről a gazdasági bizottság a következő programot állította össze. Június 23-án kezdődnek a tárgyalások kereskedelmi politikai kérdésekről, különösen vámügyi szerződésekről. Ezenkívül napirendre kerül az egységes vámtarifa, a szabadkereskedelem és az ipari kartellek kérdése is, valamint a külföldiek letelepítése. Június 29-én kezdődik a második konferencia, amelyen a be- és kiviteli tilalmak teljes megszüntetéséről fognak tárgyalni. A konferencián a Népszövetség tagjain kívül Oroszország is képviseltetni fogja magát, mint vendég.

Az olasz vasutak elektrifikálása. Az olasz kamara előt törvényjavaslat fekszik, amelynek elfogadásával egyes olasz vasutvonalak villamosítását fogják elősegíteni. A törvény felhatalmazza a vasutakat egy 630 millió líras kölcsön felvételére, hogy a villamosításhoz szükséges munkálatokat folytathassák. A múlt év vége óta az olasz vasutak 400 millió lírat fordítottak erre a célra és a munkálatok sürgős folytatásával az olasz elektroipart óhajtiák foglalkoztatni. A pénzügyminisztérium felhatalmazást adott az államvasutaknak, hogy a szükséges összegeket, a vasuti kölcsön kibocsátásáig, más uton ideiglenes fedezhessék.

Az amerikai acélipar Európában is gyárat létesít. Newyorki jelentés szerint az amerikai acélipar a közeljövőben Európában is gyárat létesít. A Truscon Seel Co. elnöke kijelentette, hogy a gyár építését Belgiumban még ez évben megkezdik és annak befejezése után a gyár megkezdheti működését. Az üzemeltetést fogják berendezni, hogy az az európai üzleten kívül Ázsiába is szállíthasson. Ilyenformán az európai acélkartell megváltoztatására vagy kibővítésére számítanak az érdekelt gazdasági körök.

BELFÖLD

Uj dohánygyár épül Zagrebben. Az új pénzügyi törvény százötven millió dinárt bocsátott rendelkezésére a monopóliumigazgatásnak új beruházások céljaira. Az összeg egyik legelső tétele szerint Zagrebben új dohánygyárat építenek. Az eddigi zagrebi dohánygyár egy városi épületben van elhelyezve, a melyért évi 750.000 dinár bért fizet a monopóliumigazgatás. A zagrebi dohánygyárban egyébként, ahol kizárólag szivarokat gyártanak, most egy új szivarfajta előállításán kísérleteznek. Az új szivarok a legfinomabb amerikai anyagból, luxuskivitelben készülnek és decemberben kerülnek a piacra. Az új szivarok neve »Flor de Havana« és »Perla de Cuba« lesz.

A jugoszláv kábelgyárak fokozott védelmet kérnek az osztrák versenyyel szemben. A három kábelgyár, a noviszadi, zagrebi és maribori közös memorandumot intéztek a kormányhoz, amelyben azt kérik, hogy az 1925-ben leszállított vámdíjteleket emeljék fel. A kérelmet azzal indokolják, hogy hétéves esztendő fennállásuk alatt állandó veszteséggel dolgoznak, mert az olcsóbb tőkével dolgozó külföldi versenyyel nem tudnak lépést tartani. Azonkívül a nyersanyagot és a félkész árut súlyos vám terheli.

Bécsi pótvásár, június 6. (Josef Saborsky & Söhne, Wien, St. Marx jelentése.) Felhajtás: 489 hussertés, ár 5—10 garással olcsóbb, 62 zsirsertés, ára változatlan, 217 szarvasmarha, ára változatlan.

Június 25-ikéig be kell jelenteni a csehszlovákiai követeléseket. Noviszadról jelentik: A csehszlovák kormány átiratot intézett az S. H. S. kormányhoz, hogy mielőbb rendezzék az S. H. S. állampolgároknak csehszlovákiai követelését és viszont. A kereskedelmügyi miniszterium átirat a noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamarához, hogy hívja fel az érdekelt egyéneket, hogy legkésőbb június 25-ikéig írásban jelentésbe tartozásukat, illetve követeléseiket a kereskedelmügyi miniszterium belső kereskedelmi osztályánál. A jelentésben a következőket kell feltüntetni: 1. Vezeték és keresztnév, lakóhely. 2. A helye. 3. A követelés vagy tartozás ere-

csehszlovákiai érdekeltnek neve és lakóhelye. 4. Milyen kamatot hozott a kereseti összeg. 5. Az összeg alapja mennyit tett ki és mennyit tesz ki ma, beszámítva a nemfizetett kamatokat is. A miniszterium felhívja az érdekeltet figyelmét arra, hogy ha keresetüket, azaz tartozásaikat a fent megjelölt határidőn belül nem jelentik be, követelésüket a Csehszlovákiával való megegyezésnél nem veszik figyelembe.

Állandóan növekszik a külkereskedelmi deficit. A vámvezérigazgatóság most tette közzé február havi kivitelünk adatait. Ebben a hónapban 85.593 tonna árut hoztunk be összesen 621.658.706 dinár értékben. Az 1927. év februárjához képest ez az összeg tehát több mint százmillió dinárral növekedett (20%). Ez tehát újabb jele külkereskedelmi mérlegünk rosszabbodásának, mert az állandóan növekvő behozattal szemben állandóan csökkenő kivitel áll. Januárban meg, csak 161.629.724 dinárral volt passzív külkereskedelmi mérlegünk, februárban pedig már, 438.962.558 dinár kivitel mellett 182.697.148 dinárral. Ez év első két hónapjában tehát közel háromszázötven millió dinárral több pénz ment ki külföldre, mint amennyit visszakaptunk.

A dalmáciai halászat válsága. Splitből jelentik: Splitben konferenciát tartottak a halászati érdekeltségek képviselői, a melyen a kormány kiküldöttje előtt feltrájk ennek a termelési ágának súlyos helyzetét. A mind elviselhetetlenebbé váló olasz konkurrencia lassanként elveszi a dalmát halászköztől az összes piacokat. Jelenleg a halászköznél körülbelül harmadik vagyon bészótt hal fekszik, amire nem találnak vevőt. A kormány kiküldöttje megígérték, hogy az új kereskedelmi szerződések megkötésénél nagyobb figyelemmel lesznek a halászok érdekeire.

A topolai gazdanap programja. A bácskai gazdasági egyesület — mint jelentették — június 10-ikén vándorgyűlést rendez Topolán. A gyűlés programja a következő: 1. Bevezető beszéd, tartja dr. Vámoscher Ervin gazdasági egyesületi elnök. 2. Schaffer Gyula (Kutaspuszta): A sertés tenyésztése és hizlalása különös tekintettel a jorkshiri sertésre. 3. Az elnökséghez érkezett konferenciális kérdések megvitatása. Az előadások előtt a gazdakör udvarán bemutatják a »Szelektor« nemes vetőmagkiválasztó gépet.

TŐZSDE

Zürich, június 6. (Zárlat.) Beograd 9.13 és egynolcad, Páris 20.395, London 25.34, Newyork 518.825, Brüsszel 72.425, Milánó 27.32, Amsterdam 209.35, Berlin 123.95, Bécs 73, Szófia 3.745, Prága 15.375, Varsó 58.175, Budapest 90.595, Bukarest 3.205.

Zagreb, június 6. (Zárlat.) London 276.97—277.77, Newyork 55.67—56.87, Zürich 10.9350—10.9650, Milánó 298.06—300.06, Amsterdam 22.9330—22.9630, Berlin 1358.50—1361.50, Prága 168.05—168.85, Budapest 990.80—993.80.

Szombori terménytőzsde, június 6. Buza bácskai vasut 345—350, zab bácskai vasut 260—262.50, árpa takarmányi 61—62 kilós 290—295, 63—64 kilós 300—305, tavaszi 65—66 kilós 320—325, tengeri bácskai vasut prompt 290—293. Lisztek: Ög 470—490, Ög 470—490, kettes 450—470, ötös 430—450, hatos 405—425, hetes 330—340, nyolcas 240—250, korpa finom 215. Irányzat: változatlan.

Noviszadi terménytőzsde, június 6. Buza bácskai 77—78 kilós két százalékos 347.50—350, bácskai 78—79 kilós két százalékos 350—352.50, bácskai tiszavidéki 78—79 kilós két százalékos 352.50—355, délbánáti 78—79 kilós 347.50—350, felsőbánáti 78—79 kilós két százalékos 345—347.50. Zab bácskai 265—270, szerémi 265—270, makedoniai orig. 222.50—227.50. Tengeri bácskai 290—295, bácskai fehér 300—305, bánáti 290—292.50, szerémi 290—295. Lisztek: Ög és Ög bácskai 475—485, kettes bácskai 460—470, ötös bácskai 440—450, hatos bácskai 420—430, hetes bácskai 350—360, nyolcas bácskai 240—245, korpa bácskai jutásakokban 215—220, szerémi jutásakokban 215—220, bánáti jutásakokban 215—220. Irányzat: lanya. Forgalom: 36 vagon. — Június 7-ikén, az urnapi ünnep miatt a tőzsde nem dolgozik.

Szentai gabonaárak, június 6. A szerdai piacon a következő árak szerepeltek: Buza 340—345 dinár, ujbuz 240 dinár, tengeri morzsolt 287.50—290 dinár, takarmányárpa 265—270 dinár, zab 260—262.50 dinár, rozs 320—325 dinár, heremag 1800 dinár, bab 340—345 dinár, burgonya 220 dinár, örlemények: nullás liszt g 535 dinár, nullás g 535

dinár, kettes főzöliszt 515 dinár, ötös kenyérliszt 485 dinár, hetes 355 dinár, nyolcas 280 dinár, korpa 260 dinár, konkolydara 280 dinár. Irányzat: lanya. Kinálat, kereslet: csekély.

Budapesti értéktőzsde, június 6. Magyar Hitel 86.4, Osztrák Hitel 48, Kereskedelmi Bank 118, Magyar Cukor 183, Georgia 15.2, Rimamurányi 107.6, Salgó 70.4, Köszén 844, Bródi Vagon 41, Beocsini Cement 244, Nasici 191.5, Ganz Danubius 166.5, Ganz Villamos 142, Athenaeum 39.6, Nova 53.3, Levante 23.7, Pesti Hazai 217. Irányzat: tartózkodó.

Budapesti gabonátőzsde, június 6. A gabonátőzsdén a készrúpiacra szállásdabb irányzat mellett emelkedtek az árak, a határidőpiacon lanyhább az irányzat. Hivatalos árfolyamok pengőértékben a határidőpiacon: Buza októberre 30.46—30.64, zárlat 30.64—30.66, márciusra 32.62—32.74, zárlat 32.72—32.74, rozs októberre 26.18—26.34, zárlat 26.34—26.36, márciusra 28.14—28.26, zárlat 28.24—28.28, tengeri májusra 29.02—29.14, zárlat 29.02—29.04, júliusra 25.10—25.18, zárlat 25.16—25.18. A készrúpiacra: Buza 33.80—35.25, rozs 29.70—29.90, árpa 29—30, tengeri 28.50—29.70, zab 30.70—31.70, korpa 22.90—23.10.

Budapesti állatvásár, június 6. A vágyómarhavásárra 596 állatot hajtottak fel. Árak kilónként élsúlyban: Ökör jobb 96—116, kivételesen 124, közepes 74—94, gyenge 52—72, bika jobb 100—108, kivételesen 110, közepes 90—98, gyenge 80—88, tehén jobb 92—110, kivételesen 112, közepes 72—90, gyenge 52—70, bivaly 56—75, növendékmarha 80—102, kicsontozni való marha 42—52 fillér. Irányzat: lanya. A sertésvásárra 2800 állatot hajtottak fel. Árak kilónként: könnyű sertés 1.40—1.48, közepes 1.52—1.56, nehéz 1.56—1.60 pengő.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Apatin 546 (+8), Bogojevo 498 (+18), Vukovár 404 (+14), Palánka 388 (+18), Noviszad 390 (+16), Zemun 378 (+10), Pancsevo 352 (+9), Dráva: Oszijek 250 (+20). Száva: Mitrovica 354 (+6), Beograd 310 (+6), Tisza: Senta 410 (+8), Becsel 350 (+14), Titel 425 (+15).

Louis Hémon:

AZ ÖKÖLVIVÓ

Sportregény

(28)

— Tehát már végleges a dolog: a szerződést aláírta?

Pat »igent« intett fejével.

— Minthogy már megtörtént, kár minden szóért, mert mi nem kérjük magától, hogy vonja vissza adott szavát. A hátrálást meg a visszavonulást Jim Donneganak és a hozzá hasonlóknak engedjük át. Maga jövő hónapban kiáll a négerrel, ennek most már meg kell történni. A maga dolga, Pat, most az lesz, hogy addig a lehető legszorgalmasabban előkészüljön és a négert leverje. Ami bennünket illet, mi ezentul is fölünk telhetően segítjük magát, a pénzünk nem sajnáljuk, ezek a fiuk pedig mindent elkövetnek, hogy magának segítsenek, ugy-e?

— Az bizonyos! — kiáltotta Jack Hoskins: ő és két társa most már közelebb jött, egy csoportban, szemük lángolt, feledve minden szemrehányást és veszekedést. Még Andy Clarkson is megfélemedezett haragiáról, a bevégzett ténnyel szemben, most már csak igazságos ügyük diadalára gondolt.

— Már csaknem formában van a fiu, mylord, — szólt. — Most körülbelül két hétig mérsékelem majd a tréninget, hogy ne fárasszam túlságosan, azután még van három hetünk, mielőtt acélosan, erősen a ringbe állítom, hogy harcoljon — életre-halálra!

Közelebb ment Pathez és irgalmatlanul a vállára csapott.

— Igazi irlandi fejet visel a vállán, lehet benne vagy két penny ára okosság és ötszáz font értékű bolondság, persze makacs, mint egy öszvér, sejttem, hogy valami hülye szerződést kötött, de azért mi kitarunk maga mellett. Amikor az a néger a jövő hónapban kijön a ringből, tudni fogja, hogy mérközésből jön, anélkül, hogy valaki figyelmeztetné rá.

— Az bizonyos, — kiáltotta ismét Jack Hoskins vad lelkesedéssel. Most már Patben csak a fajukbéli bajnokot látták, aki a nagyurak pénzét és valamennyiök becsületét viszi a ringbe. Ramosolyogtak valamennyien, széles, jókedvű és talán kissé vad mosollyal, mert az elkövetkező harcra gondoltak és ez felizgatta őket.

Pat hirtelen felvetette fejét és egymásután megnézte őket. A meleg, őszinte testvériesség megnyilvánulása — eltörpített és elfelejtetett minden más: Pat meghatottságot érzett.

— Igazán derék fiuk maguk — dadogta — igazi derék fiuk. Bizonyos, hogy leverem a négert. Megígértem.

*

Mac Gregor nemcsak ügyes és tapasztalt szervező volt, hanem a reklám csaknem mérhetetlen hatalmát is ismerte és okosan tudta felhasználni.

Ahelyett, hogy egyszerűen, minden további nélkül a lapokban közzétette volna, hogy itt és itt, ekkor és ekkor, a bámulatos tehetségű néger, Sam Langdon, akit már három világrész ismer, kiáll egy félig-meddig ismeretlen Battling Malone nevű kezdővel: két hetet szánt arra, hogy kerülő utakon készítse elő a közvéleményt.

A napi és heti sportlapok hosszú, különböző szempontból megírt cikksorozatokat hoztak, a melyek mind arra a következtetésre jutottak: Félünk! Félünk az idegenektől, az amerikaiak-

tól, a franciáktól, félünk a négerektől! A legsötétebb színekkel ecsetelték az angol ökölvívás hanyatlását, nagyítottak, túloztak, végre nemzeti züllésnek minősítették, szégyenfoltnak, amely ott éktelenkedik a Brit Szigetek minden polgárának a homlokán.

Tom Cribb, Sayers, Jem Mace dicsőséges koráról elmélkedtek a cikkírók, haragosan, szégyenkezve és fájó sajnálkozással. Mac Gregor irnokainak keserű tolla alatt az utóbbi évek legbecsületesebb vereségei is zavaros megfutamodássá fajultak. A brit oroszán lehuzott farkokkal sompolygott el a falak mellett lapulva, az amerikai sas meg a gall kakas harckialtása elől...

Háromszázezer angol sportférfit olvasta ezeket a cikkeket, naphosszat vad düh marta őket, szerettek volna leütni valakit: egy franciát, egy négert, a cikk íróját vagy akárki... Ez a hangulat visszhangra talált a politizáló újságokban is, napirenden tartották, az ökölvívás a napi szenzációk közé került — ott szerepelt a fenyegető sztráik, a hirneves énekesnő házassága meg a Lordok Házának utolsó viharos ülései mellett.

A méltatlankodó és tiltakozó olvasók level-lavinája után az újságok hangja bizakodóbbá és nyitabbá vált. Sam Langdon példájára hivatkoztak: ez az ember — alig valamivel a közép súly limitje fölött — nem talál az egész Egyesült Királyságban magához való ellenfelet. Néhány nehézsúlyú szivesen kiállna vele a ringben, de a győzelem legkisebb reménye nélkül. Tudják, hogy vereség meg szégyen várja őket, de egy kis pénzhez juthatnak és ez nekik elég kárpótlás. De ki lesz bolond akármennyit is fizetni, hogy Sam Langdont, a néger csodát mérközni lássa egy ügyetlen, előre is mérsárlásra ítélt hustömeeggel?

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

URED NAČELNIKA SL. KR. GRADA SUBOTICE.

Broj: 1125/1928. grnč.

Natečaj

Ovime raspisujem natečaj na upražnjeno mesto jednog sekundarnog lekara gradske javne bolnice u Subotici.

Položaj se popunjuje imenovanjem uz sledeće uvete:

1. Godišnja plata Din. 14.400.— t. j. mesečno po Din. 1.200.—
2. Stan.
3. Ogrev.
4. Osvetljenje i prvorazredna hrana.

Za položaj se prema §. 11. Pravilnika o gradskoj javnoj bolnici traži lekarska diploma, a daje se prednost onima, koji raspolažu sa operaterskom diplomom.

Po Vel. Županu naimenovani sekundarni lekar dužan je stanovati u bolnici, privatnu praksu nemože vršiti, a položaj se može napustiti uz dvomesečni otkaz.

Oženjen lekar nemože natecati.

Pozivam zainteresovane, da predadu propisno taksirane molbe snabdevene uverenjem o bezprekornom vladanju, kao i uverenjem o državljanstvu Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca uključivo do 15. juna 1928. godine do 12 sati u podne ovom uredu.

Reflektanti moraju perfektno poznavati državni jezik u govoru i pismu.

Kasnije predate molbe ili one, koje nisu snabdevene sa potrebnim dokumentima neće se uzeti u obzir.

Napominje se, da u koliko se nebi javio ni jedan reflektant sa spremom propisanom §. 11. Pravilnika gradske javne bolnice, eventualno će se uzeti u obzir molba onih lekara, koji su upućeni na jedno godišnje praktiziranje, a koji su svoju molbu radi imenovanja podneli blagovremeno.

Subotica, dne 1. juna 1928. godine.

5749 Gradonačelnik:
Dr. Stipič

Felhivás

A borbély- és fodrászszakosztály folyó hó 8-án este 7 órára

rendkívüli közgyűlést

ny. Össze a záróra rendelet megállapítása miatt. Felkérjük a t. tagokat, a gyűlésen megjelenni szíveskedjenek.

5752 Borbély- és fodrászszakosztály.

Állami Osztálysorsjáték Igazgatósága Beograd.

Lbr. 7547.

Hirdetmény

Az Állami Osztálysorsjáték Igazgatósága ezúton közli sorsjegyvadóival és az osztálysorsjátékon résztvevő játékosokkal, hogy az illetékes Földművelés- és Vízügyi Minisztérium jóváhagyása alapján a most megkezdődő 16. sorsjátékra ugyanaz a nyereségtervezet nyer alkalmazást, mint amely a 14. sorsjátékra volt érvényben.

A 16. sorsjáték huzásait a következő sorrendben tartják meg:

- I. osztály 1928 július 9-én
- II. osztály 1928 augusztus 7-én.
- III. osztály 1928 szeptember 7-én
- IV. osztály 1928 október 8-án
- V. osztály 1928 november 10-től 1928 december 6-ig bezárólag

Erre a sorsjátékra 250.000 darab egész sorsjegy kerül kibocsátásra. A sorsjegyek 125.000 kettős számmal vannak ellátva. A nyereségek száma 125.000, vagyis minden második sorsjegyre esik nyeresemény.

Beograd, 1928 június 1.

Állami Osztálysorsjáték Igazgatósága

5705

INGYEN

14 napi svájci tartózkodás, utazás és 100 svájci frank zsebpénzt nyerhet, ha

**Suchard
Milka Veima Bittra**

csokoládét eszik

Az új prémik már forgalomban vannak, de a régi bönök és albumok továbbra is érvényesek

A nyerők neveit későbbben közöljük

Nyári öltöny-

és tenniszruhá-különlegességek nagy választékban kaphatók

Vojislav Vasiljević

uriszabóság 10845
Subotica, Manojlovićeva ulica 7, Pletikosić pajta

Eladó földbirtokok Mali-Idjosen:

- 33 lánca prima szántóföld tanyával a községhez 2 km-re,
- 20 lánca prima szántóföld tanyával a kulai ut mentén,
- 2 lánca kaszáló, fele termő szőlő,
- 3 fertály kaszáló a bajsai utnál.

Az eladással megbizva:

Kollár Ferenc, Mali-Idjos

5694

A város központjában

modern 5 szobás lakás

fürdőszobával és a szükséges mellékhelyiségekkel

azonnalra kiadó

Cím a kiadóhivatalban

Acélrolló gyártás

a legjobb kivitelben, legolcsóbban

Vásziés Péter

ujjonnan berendezett rollógyártó telepén
Subotica, Bene Sudarevićeva 41

5693

ÉPÜLET

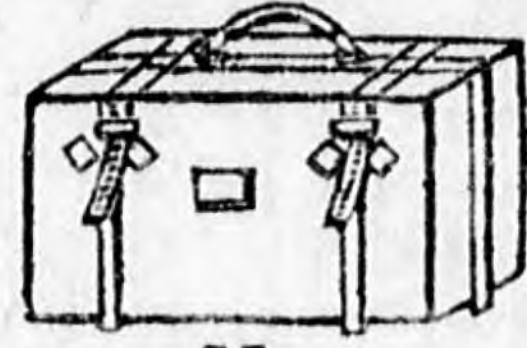
MÉRTLAJOS

BUTOR

asztalos

PORTÁL

műhelyében művészi kivitelben és előnyös feltételek mellett kapható. Subotica, Jugovića ulica 13

Mielőtt

BÖRÖND-ÖT

vásárolna,

tekintse meg saját készítményű

bőröndeinket és bőrtáskáinkat

amelyek garantált jó minőségűek és olcsók

Andrássy és Fazekas Subotica

Trumbićeva ul. 11, Csirkepiac

3780

Mielőtt építkezéshez mész-,

cement-, gipsz-, oltottmész-, fedőlemez- vagy más építkezési anyagokban, vagontételeiben vagy kisebb mennyiségben szükségletét beszerezni, kérjen ajánlatot

Sipos Sándor mésztermelőtől

SUBOTICA, I. Sokolska (Gombkötő) ul. 6. Telefon 368 és 867

Paszományt

butorra, függönyre, draperiára, rojtokat, zsinórokat, boljokat olcsón vállal

Nagy Lajos

paszományos, Jugovića 31. Meghívásra mintaimmal hához megyek

Varrónő

önálló ügyes munkásnő

azonnal felvétetik

Cím: Schmolka hirdetőiroda Novisad, Jevrejska 7

Tüzifa

vagontételben bármely állomásra szállítva legolcsóbban kapható

Ács Andor
Subotica
Bada ićeva ul. 12

FIGYELM!

Igen tisztelt vevőink figyelmébe!

Az osztálysorsjáték 16. sorsjátékának

I. oszt. sorsjegyeit június 7-én kibocsátjuk

kettős egész sorsjegy ára osztályonként	200	dinár
egész	100	"
fél	50	"
negyed	25	"

Sorsjegyeket vidéki rendelőinknek postán küldjük

Elismerten a legeredményesebb sorsjegyarúsítók

Az V. osztályban a következő sorsjegyeink nyertek:

1/4 108692 szám 400.000 dinárt, 1/4 32721 szám 60.000 dinárt, 1/4 38543 szám 40.000 dinárt, 1/2 68130 szám 30.000 dinárt, 1/4 86869 szám 30.000 dinárt, 1/4 83102 szám 20.000 dinárt és sok 10.000 dináros és ennél kisebb nyeresemény

LEPEDAT és JOVANOVICS, SUBOTICA

Telefon 214

Telefon 214

ABLAKÜVEGET

tűkörüveget, csiszolt üveget, saját gyártmányú ut alant

Drag. Obradović, Beograd
Kr. Milana 31 (Uroševa Pivnica)
Telefon 31-98 4588

99%

Montecatini olasz kőkő
1-a Majunga rafina
Zöldpor
Légyszűrő
Aloe

a legolcsóbban kapható nagyban is Nojcsa (Géza) c. gnál, Szuboticán. 4413

Naponta garantált friss

„JOGHURT“

1-a teával, hotól turó és mindenféle sajtok legolcsóbb árban kapható nagyban és kis mennyiségben 4410

Trišić Todor

tejsarnokában
Strossmajerova ul. 24. Halpiac

Tüzifa

1-a fűrészyári kemény hulladék 100 klgr.-ként házhoz szállítva

Dinár **26-**

Kötözött puha hulladék 1 méter hosszban kemény hulladék
1-a bükkhasáb, vegyes hasáb vagontételekben a legolcsóbb napi áron

J. Vujković i Drug

Jukićeva 41

5287

Telefon 669

Szőlő- és gyümölcsfa-permetező anyagok
Kékkő
 100% Montecatini és
 100% Zorka,
Raffia Ia Mayunga,
Zöldpor
 100 fokos valódi,
Kénvirág,
Kénpor,
Légyforgács,
Aloe,
Kénmáj
 5029
Klein Géza és Fiai

Utlevélláttamozást
 végzünk bármely beo-
 grádi konzulátusnál a leg-
 minimálisabb honora-
 riumért. Az utlevelek
 postán beküldhetők.
 Végzünk kijáráásokat bár-
 mely állami hatóságnál.
"VARDAR"
 Beograd, Skopljanska 5
 I. emelet 508

Permetezők figyelmébe!
Kékkő, montecatini 99%
Rézkénpor, 10% és 20%
Kénpor, I-a, „Floristela”
Aloe
Schweinfurthi zöld, 100%
Quassia-légyforgács
Klórmasz, 115% és
Raffia extra mayunga
 legolcsóbban beszerezhető
KURTES MILOS
 fűszer- és csomagolóüzem
 Subotica, buszplac. Telef. 483

LEGNAGYOBB
KÁRPITOSÜZLET
 Klubgarnitúrák,
 patent-fotelek,
 ottománok,
 berzserek és szalónok
 gyártása
 Allandó nagy raktár
Dj. Stanković
 kárpitos
 Beograd, Kralja Milana 77
 Telefon 48-46 4481

Befőttes üvegek
 ugyszintén az összes
 üveg- és porcellánárak
Csak nagyban!
 Kereskedők legjobb
 bevásárlási forrása
KARLO KOPP
 V. Becskerek
 Raktár: II. külkerület 3. d) a Geyer-vendéglő közelében

FIGYELEM!
 Az utazók köztétegy figye-
 mélt figyelmébe ajánlom mos-
 apóit, teát, enyő kávéházamat
 és szállodámat, mely Stati-
 jeben a vasúti állomás-
 zomban van. A Mi-
„Hotel Vojvodina”
 nevezetes arról, hogy tiszta,
 tiszta és olcsó! Utazók-
 nak kedve mény! Reggeli,
 ebéd, vacsora és szoba cs k
 55 dinár. — A szálloda földi
 szobáival és központi fürdőse-
 van ellátva. Postai kis o gá-
 ás. Beszélünk szerbül, magya-
 rul és németül. — Az utazó-
 k közléség zivés támogatásá-
 érí. **Mitő Lajos,** tulajdo-
 s

RÁDIO
KONRATH D. D.
RÁDIÓKÉSZÜLÉKEI
 OLCSÓK, JÓK, MEGBIZHATÓK
VILLANYSZERELÉST
 jutányos áron készít,
ACCUMULATOR
 minden szerelési anyagot legolcsóbban szerezhet be
WILHELM LÁSZLÓ-nál
 Pašićeva ulica 2

KERÉKPÁR
Dürkop-kerékpár
Dürkop-varrógép
Columbia-gramofon
S. Ad. Engl-nél, Rudió ul.

KÉP ÉS KÉPKERET
Szebb lesz mint az új!
 Költőzködés alkalmával megújított
arany kereteket
 jutányosan javít és újból aranyoz
F. BACHINGER
 képkerepező és aranyozó cég
 Subotica, Aleksandrova ul. 13. B. Sudarevićeva 84.

AUTO
Ducho-dupont fényezés,
tapacirozás, szakszerű munka
Jutányos árak!
 Egy és két ló után hintók raktáron.
SZKALA MIHÁLY
 Oslobođenja ul. 23 (Senčanski put)

LAKÁS-BERENDEZÉS
 Minden igényt kielégítő **BUTORT**
 legjutányosabban
ERDÉLYI ANTAL
 butorárúházaiban vásárolhat
IV., B. Sudarevićeva ulica 4.

KUGLI GÖLYÖK
 biliárdgolyók, mandingummi, Lignum sanctum golyók
 70 dinártól 150 dinárig
özv. Gerber Jakabné-nél Subotica
 B. Sudarevićeva ul. 32

2222
 Drasche-Lázár Alfréd új könyve
 Megrendelhető a Minerva r.-t.
 könyvosztályában Ára 98— dinár

DIVAT
Kézmű- és divatárut
Pero Vujković
 cégnél
mert a divatban ez az
üzlet vezet

RUHA
 Női felöltők, esőköpenyek, raglánok,
 férfi öltönyök és gyermekruhák
Eisler Izsónál
 Barátok temploma során
 Tavasz **RUHAJÁT** még az idény beállta előtt
 rendelje meg
OSZTROGONAC és KENEDIC
 angol divatszabóknál
 Cara Dušana ulica 1 (Urikaszinóval szemben)
 Original angol szövetekből dúsz választék

CSEMEGE
 Fűszer-, csemege-, déligyümölcs-
 és nyári teasütemény-szükségletét
Kovács és Gelányi cégnél
 szerezzé be — Rudics-kitérő, pavillon

RÉZÁRU
Csiszár József
 rézöntő- és gépműhelyében
 Miloš Obilić ulica 9
 Réz-, fém- és szoboröntvények készítése,
 gépek javítása, díszöntvények, plakettek és
 asztalosok részére enyvező bakok raktáron
NIKKELEZÉS
 Galvanizálás Fém színezés

AUTÓ
Autójavításokat
 minden típusú autókra
szakszerűen készít
WEIGAND & Co. autogarage
 Subotica, Paja Kujundžićeva ulica 4. Telefon 4-47

LEGFINOMABB FRANCIA TÁBLAOLAJ
 ZÖLD KERESZT **"CROIX VERTE"**
 KÜLÖNLEGESSÉG
SALÁTÁKHOZ
MAJONNÉZEKHEZ
FŐZÉSRE
ÉS SÜTÉSRE
S. A. S. VEZÉRKÉPVISELET
IGNACE FLECHE & Co. BEGRAD

Permetezők
Pálinkafőzőkazánok
Rézüstök
Rézedények és
Rézárak
 készítése és szakszerű javítása
Hován László
 rézművesnél
 Subotica, Zrinjski trg 24

Elsőrendű, száraz, por-
 mentes 547.
bükkfaszenet
 ajánl
Révai Adolf Subotica
 Jokerska 2 Tel: fon 551
Gyors és
pontos kiszolgálás

Perinum
 fenyőszoborszesz
 üdit és minden
baj ellen
 legbiztosabban megvéd 1918

3 szobás
 szép utcai helyiség
 irodának vagy üzletnek
 kiadó a beltéren
Schäffer Rózánál
 Subotica 549.
 a főpóstával szemben

Saját készítésű
fonott szandálok
 nagy választékban
 raktáron, valamint
 rendelésre mérték után
 legjobb kivitelben
 és legolcsóbban
Falkenstein Sándor
 Irodás és szíjgyártónál
 Subotica, Zmaj Jovina trg 5

Kékkő
 montecatini 99%
 legolcsóbb
Sugár Manónál
 Telefon 47

»ARGUS«
 kereskedelmi és tudak-
 kozó iroda, NOVISAD
 Petra Zrinjskog broj 3
 Nyuit és beszerez tudósítá-
 sozat, a nélkülöz váltó- és
 törlesztéses jelzőkötésben
 beszerzésre, közvetít egyez-
 seg t fizet. sképtelen keres-
 kedők és iparvállalatoknál

Somborban
 a Bácsmegeyi Napló
 részére
hirdetéseket
Dr. Szántó Miklós
 Apatini ut 46. vesz fel.
 Telefonszám 341.

Kisobb családi házat ven-
 nek. Cim a kiadoban. 5685

Szabadalmazott jégszekrényeket
 40% jégmegtakarítással gyárt
Braća Goldner többszörösen kitüntetett **Szubotica,** Jugovića ulica 20
 jégszekrénygyára **Kérjen árjegyzéket!**

J. Andriska

műszaki üzlete, SUBOTICA, Jelačeva ul. 9. Allandó raktár elsőrendű gyártmányu kerék-párokból, kedvező fizetési feltételek. Egyedüli lerakat „PIRELLI” olaszgöngy gumikból Minden e szakmába váró javításokat szakszerűen végez

LIFKA

Junius 7—10-ig, csütörtöktől vasárnapig!

VILÁGHÁBORU

A drótkerítés tüskéi között a névtelen hős szíve utolsó dobban

Ezt a filmet mindenki nézze meg

mert minden családból az atya, fivér, férj, rokon, vagy vőlegény a háboruban küzdött

Nem propaganda-film!

Hős nemzetek élet-halál harca az angol, francia és német hadvezetőség és vezérkarok adatai alapján. — A közös emberi szenvedés, az egyforma győzelem krónikája ez a film.

Rendes helyárak! Katonazene!

Elővételi pénztár egész nap!

5737

A boldogulás legbiztosabb alapja: a jövőről való gondoskodás!

Minden embernek kötelessége övéiről és öregségére önmagáról gondoskodni!

Biztosítsa tehát magát a

»DUNAV«

biztosító részvénytársaság subotical főigényké-ségénél, ahol a legújabb rendszerű

takarékpersely-biztosítás köthető

Befizet hetenként 10 dinárt és ezért kifizet a társaság:

- megölés esetén 10.000 dinárt
- halál esetén 10.000 dinárt
- baleteti halál esetén 20.000 dinárt
- rokkantság esetén 10.000 dinárt

Az első heti részlet befizetése a biztosított teljes összeg felvételére jogosít

A „DUNAV” életbiztosítást kötvényei a hadügyminiszterium 3640 sz. rendelete értelmében házassági óvadéknak elismertetnek

Felvételi korhatár 60 év! 3464 Orvosi vizsgálat kötelező!

EAU de BOTOT

az egyedüli szájviz, amelyet a párisi orvosi akadémia elismert

Hygienikus fertőtlenítő

BOTOT-SZÁJVIZ

a száj legkiválóbb üdítőszere

Nyáron különösen kellemes

ÁRA OLCSÓBB LETT

Kérjen egyuttal Botot-fogsapant és fogpépet!

5575

KISÉRELJE MEG SZERENCSEJÉT! VEGYE VAGY RENDELJE MEG POSTÁN AZ ÖN SZERENCSE

SORSJEGYET CSAKIS BRISTOL

SHS ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJEGYÁRUSNÁL NOVI-SAD, ZELJEZNIČKA 27 TELEFON 25 96.

AZ ÚJ OSZTÁLYSORSJEGYEK ÁRAI OSZTÁLYONKENT ¼=25-½=50-¾=100 KÉRJEN JÁTEK TERVEZETET ÉS FELV. HELYET DITÁLANUL KÜLDÜNK

GAZDURAM! 1814 óta gyártják a schweinfurti zöldet, több mint 40 féle jobb és rosszabb, gyengébb és erősebb minőségben.

Ögyeljen a védjegyre és ne fogadjon el más csomagolást, mint ½ kilogramos csomaggal, zöld vignettával, „Aero-plan” védjeggyel, rózsaszínű hüvelyben.

5615

„KEMIKALIJA” NOVISAD, FUTOŠKI PUT 27

„ALEXA” nyakkendő olyan közkedvelt már, hogy ott van minden embernek a nyakán! Elegáns és olcsó! Subotica, korzó. Fordítás 10 dinár

Zöldport és zöld festéket többezerféléit hoznak forgalomba, melyek többé-kevésbé hasznavehetetlenek és növényi kártevők ellen teljesen ártalmatlanok. **LELKETLEN KERESKEDŐK** nem tudják vagy nem akarják tudni, mit árulnak, olcsóbb márkát tartanak. Az **AEROPLAN** jegyű schweinfurti zöldpor 55—58% kötött arsentríoxydot tartalmaz, miért is egyetlen biztos szer növényi kártevők ellen. Az **AEROPLAN** márka az egyetlen garancia, hogy vegytiszta, 100%-os árut vásárolunk. **ÓVATOS GAZDA** épezért csak ½ kg.-os, zöld vignettával és „Aero-plan” védjeggyel ellátott zöldport vásároljon. **ELŐRELÁTÓ GAZDA** a szomszédját is ráveszi, hogy Aero-plan márkát vásároljon és együtt vásárolnak (mert az is baj, ha a szomszéd háza ég).

A **BIZTOS HATÁS TITKA** oly schweinfurti zöldpor használata, melynek eredetéhez kétség nem fér. **GONDOS GAZDA** épen ezért csak eredeti ½ kilogramos csomaggal **AEROPLAN** védjeggyüt vásárol. Kérjen kimerítő ismertetőt

Kovács Antal-féle téglagyár bérleje

Hermann Vilmos, Subotica

ajánl legolcsóbban mindenfajta építő

TÉGLÁT

chamotte-téglát és -lisztet saját iparvágányán waggonba rakva, valamint Subotícán az építkezés helyszínére szállítva, kedvező fizetési feltételek mellett

Levél- és táviratcím:

Hermann Vilmos Subotica
Karadziceva 12 Telefon: 7-69

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnapok és ünnepnapok kivételével. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbontott jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésekben válasszunk mellékelést.

Védőoltásokat

(preventívoltás) végzek kutyákon veszettség ellen. Miskarok lovakat, disznókat, heréleket bikákat.

Suvajdzicé

városi állatorvos
Paja Kujundziceva utca 21
(Mukié állatorvos házában)
Telefon 8-37

Garay-salon

(Aleksandrova ul. 11.)
értositi t. vevőt, egy a subotical, mint a vidéki ruhágyeket, hogy ruhafazon arait leszállította

120

dinár egy vagon, 10 tonna dunai homok vagonba rakva ab Bogojevo-nagyállomás. Johann Merkl, Sonta 539

Fordson traktor

Ford autóbusz
Ford teherautó
Ford személyautó
Oliver ekék

használt, de üzemképes állapotban állandóan nagy választékban raktáron olcsón kaphatók
Földvári Bélánál, Stari-Beče

Buziás Muschong gyógyfürdője

sós-vasas, szénsavas forrásokkal, biztos gyógyhatás mindenféle szívbetegségnél, érelmeszesedésnél, női betegségeknél.
Megnyit május hó 15.-én Földföldény október 1-ig
Felvilágosítással szolgál a Fürdőigazgatóság
Buziás, Judet Timis-Torontal, Romania

FOGLALKOZÁS

Urak és Hölgyek! Állandó és jó keresethez juthatnak egy fontos szükségleti cikk előállításával. Jelentkezések személyesen csütörtökön 10-12 óra között, pénteken pedig 8-9 között, a Bárány-szállóban, szobaszám 29. Liebrossnál. 5765

Kifutóin felvétetik Hermann Mátyás, Karadziceva ul. 12. Ugyanott használt Verzer-féle borpumpa eladó és egy használt szőlőprés kerestetik. 5743

Idősebb nevelőnő éves bizonyítványokkal állást keres azonnali belépéssel. Perfekt német, francia, angol. Cim Dr. Szántó Miklós, Sombor, Apatinska ul. 5742

Előzetes tanonc és tanuló lány cipőfészlő készítéshez fizetéssel felvétetik. Fábian és Társánál, Zrinjski trg. 5764

Elsőrangú onkológus és manikűrözőnő azonnali belépésre felvétetik. Vénusz szalon, Szubotica. 5721

Elhelyező irodában ajánlok fiatal házasvezetőt, a háztartás minden ágában járatos, azonkívül főpincért, éthordót, szakácsnét, portást, ösz szállodai személyzetet. Lang agentur Pašičeva 3. 5760

7 éves kislányom mellé, aki az egész iskolai szünetet nálam tölti, keresek jól tanuló gimnazista vagy képeződés leányt, aki a kislánnyal egész nap foglalkozik. Az illető teljes ellátást kap és jó fizetést. Ha helybeli, egy a szülői háznál is alhatik. Szerb nyelven kívül német vagy francia nyelvtudás is megkívántatik. Cim a kiadóban. 5714

5 elsőrendű női- és gyermekcipő aljunktást felvesz »Danica« industrija cipela, Subotica. 5751

Almolnárt, rendszerető, szorgalmas és józan szakmunkást felveszek. Ajánlatokat a kiadó továbbítja. Almolnár-jelige alatt. 5711

Kifutót, 14-16 éveset, felvesszünk. Antun Kramer i Drug. 5730

20 éves szerb, magyar, német és francia iskolákat végzett okleveles tanító tanulmányait megánuton óhajítja folytatni Subotícán, azért ugyanott június huszadikától kezdve házitani-tói állást vállal teljes ellátás ellenében. Cim a kiadóban. 5688

Keresünk fatermelésünk részére üzemvezetőt, aki a munkások és fuvarosok kifizetését is végezné 30.000-35.000 dinár kaucióval. Megkereséseket »Állandó« jelige alatt a kiadó továbbítja. 5735

Társat keresek, 30-40 év körüli nőt, ötszáz ezer dinárral 21 éve fennálló kintünö üzlethez. Pénz ingatlanal biztosítva. Fényképes ajánlatokat »Daliás« férfije jeligére a kiadóba kérek. Diszkrétció becsületbeli dolog. Házasság nincs kizárva. 5677

Bognársegédet, fiatal, azonnali belépésre felvesszök. Pecze Péter, Mali Udjoš. 5733

Gazdasszony felvétetik családos özvegy urhoz. Bővebbet »Eros« ügynőség, gyümölcs piac. Vidékiek is jelentkezhetnek. 5754

Ügynök Subotica területére 2000 dinár fixfizetéssel felvétetik. Írásbeli ajánlatok Pallas hirdetőiroda. 5739

Gazdasszonyi állást keresek. Tanyára is elmennék. Cim: Bačka Topola és Vidéke kiadóhivatalában. 5635

Jól jövedelmező ipari üzemhez társ kerestetik 25.000-30.000 dinárral. Cim a kiadóban. 5748

8 HP láncozott Hofherr garnitúra, kifogástalan állapotban, eladó. Bagi gépműhely, Stara Kanjiža. 5727

Gyógyszerészgyakornoki állás tölendő be azonnali bácskai nagyközségben, teljes ellátásban és havi zsebpénz fizetése mellett. Szerb, magyar és német nyelvismeret szükséges. Csakis olyan urak pályázatát kérem, akiknek már van gyakorlatuk. Pályázatok »Gyakornok« jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 5740

3 HP láncozott Hofherr garnitúra, kifogástalan állapotban, eladó. Bagi gépműhely, Stara Kanjiža. 5727

Zongorákat adok kezdőknek, haladóknak szüneti továbbtanulásra. Cim a kiadóhivatalban. 5746

15 hl buckai sillerbor eladó. Cim V., Ruska ul. 33. 5722

Szoptatósadának ajánlok fiatal egészséges nő. — Knézy-iroda, Bárányköz 6. 5750

3 HP láncozott Hofherr garnitúra, kifogástalan állapotban, eladó. Bagi gépműhely, Stara Kanjiža. 5727

3 HP láncozott Hofherr garnitúra, kifogástalan állapotban, eladó. Bagi gépműhely, Stara Kanjiža. 5727

3 HP láncozott Hofherr garnitúra, kifogástalan állapotban, eladó. Bagi gépműhely, Stara Kanjiža. 5727

3 HP láncozott Hofherr garnitúra, kifogástalan állapotban, eladó. Bagi gépműhely, Stara Kanjiža. 5727

3 HP láncozott Hofherr garnitúra, kifogástalan állapotban, eladó. Bagi gépműhely, Stara Kanjiža. 5727

3 HP láncozott Hofherr garnitúra, kifogástalan állapotban, eladó. Bagi gépműhely, Stara Kanjiža. 5727

3 HP láncozott Hofherr garnitúra, kifogástalan állapotban, eladó. Bagi gépműhely, Stara Kanjiža. 5727

3 HP láncozott Hofherr garnitúra, kifogástalan állapotban, eladó. Bagi gépműhely, Stara Kanjiža. 5727

3 HP láncozott Hofherr garnitúra, kifogástalan állapotban, eladó. Bagi gépműhely, Stara Kanjiža. 5727

3 HP láncozott Hofherr garnitúra, kifogástalan állapotban, eladó. Bagi gépműhely, Stara Kanjiža. 5727

3 HP láncozott Hofherr garnitúra, kifogástalan állapotban, eladó. Bagi gépműhely, Stara Kanjiža. 5727

VÁROSI MOZI

Szerda-csütörtök

Kacagó napok! Filmujság!

Hotel a pofonokhoz

Kacagó verseny. — Főszereplők: Mak Sennet és Ben Turpin

Tánckirálynő

Nagyvárosi életkép. — Főszereplők: George O'Brien, Madge Bellany

KÜLÖNFÉLE

Izléses, elegáns, könnyű cipők Fábian és Társánál kérszülnek, Zrinjski trg 9. 5764

Kiadó csinosan butorozott utcai szoba Paja Kujundziceva ul. 5 alatti. 3959

Elveszett hétfőn a parkban két kis gyermekabát. A becsületes megtaláló a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatalában illő jutalomban részesül. 5750

Két szoba, előszoba, konyha, éléskamra kiadó. V. Zagorska ul. 17. 5750

5 szobás parkettás, fürdőszobás uri lakás szeptember 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 5726

Utcai és udvari szoba kiadó Kralja Aleksandra 9. Dr. Wohl. 5757

Csinosan butorozott különbejáratu szoba villanyvilágítással kiadó. Skotus Viatora 42. 5755

Udvari szoba-konyha június 15-ére kiadó. Rákosi, Tolstojeva ulica 25. 5756

Ujonckai Szakavatott egyének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megrövidítésére vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Szubotica, Aleksandrova 9. 5744

Közvetítjük a legrövidebb idő alatt az engedélyket minden fajtaját, állampolgársági, itt-tartózkodási engedélyt, (trafik, kávékimérés stb.) Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ul. 9. 5745

Kiadó azonnal szoba, konyha, kamra havi 200 dinárért. Palmoticeva 79. 5786

18 HP alakított MÁV gyártmányú szivógáz magánjáró, 1 drb 1000 mm. Schlick Nicholson gyártmányú cséplőszekrény bácskai elevátorral és komplett felszereléssel, igen jó állapotban, valamint két éve használt 12-14 HP Hofherr-Schranz gyártmányú szivógáz locomobil 1070 mm-es cséplővel, teljes felszereléssel, kifogástalan állapotban, továbbá 4 éves Astra 35 HP szivógáz magánjáró és 60 collos MÁV cséplőszekrény elevátor és teljes felszereléssel, kitűnő állapotban, valamennyi jutányos árban, esetleg gabonáért is, kapható. Bővebb felvilágosítást nyújt: Agrikultura, Sombor. 5505

Férfi, női és gyermekcipők, valamint szandálok nagy választékban; kézimunkavarrás, drukolás olcsón, divatosan Budanovics Terézianál, Rudics uccai pavilon. Ügyes himzőlány felvétetik. 1483

300x800 dupla hengerszék kiállításra keresünk megvételre. Ajánlatot a hengerek leírásával és árával kérünk Klara Mlin, Prigrevica-Sveti-Ivan. 5686

Használt ebédő és hálószobabutor elköltözés miatt olcsón eladó. Jukičeva ul. 22. 5657

Eladó 8 HP Umrát magánjáró gőzgép. Veszek 48 és 54 colos Hofherr vagy MÁV cséplőt. Rézöntést, hengerfurat vállalat. Hengerfurat vidékre is kikölcsönzöm. Homolya Károly, Senta. 5654

Eladó egészen új modern kivitelű rézkeresztűros fekete Stienzl zongora. Cim a kiadóban. 5648

Ültessen földiepret, mesés gyümölcs, legmagasabb hozadék (40 négyzetméter hozadék 2500 dinár). Saját érdekében érdeklődjék minden kert- és földtulajdonos. Leírás ingyen és bérmentve. Knisel Johann, Crvenka (Bačka). 5641

Eladó jó karban levő szalagfűrész. Üzemben megtekinthető. Kovács Gyula, asztalos, Kula. 5630

Magányos lokomobilok és Hofherr elevátor eladó. Bálint Károly, Stara Moravica. 5605

Eladó egy amerikai és 5 métermázsza latin és ciril betű minden elfogadható áráért. Pallas, Subotica. 5554

Vámmalom forgalmas helyen, elköltözés miatt sürgősen eladó. Bővebbet Schmolka hirdetőirodában Novisad. 5573

Eladó Fordson-tractor cséplővel vagy anélkül. Gauder Ádámnál, Telecska 436. sz. 5604

Eladó speditorkocsi lószerszámmal, kézi huzásra is alkalmas. Skotus Viatora 20. 5753

Olcsó házhelyek kedvező fizetési feltételek mellett eladók a Szegedi Szőlőkben. Bővebbet Ruttkaynál, Lelencház mögött. 5646

Rózsák, frissen vágott, 1 dinártól, Hortensia, cserepben, 30 dinártól Balog Lánánál. 5759

Jugovió-féle Salvator sajtó, amely öt perc alatt édes turót ad, 6 dinár, vaj és sajttésék 5 dinár, vaj-készítőtörp 5 dinár. — Vizszentelárusítók kerestetnek. Széküldi Jugovió gyógyszerár, Novisad. Kérjen mintát és csatoljon a levélhez 10 dinárt. 5596

Motorkerékpárosok! Alkalmi vételi Keveset használt, kitűnő állapotban levő angol Imperial-Jap motorke-rekpar, négy lóerős, olcsón eladó. Megtekinthető Englvarrógépüzletben Subotícán, Rudičeva ulica. 5725

Eladók jutányos áron vas-hordók, kazánrostélyok, vasuti sínek, alig használt vízvezető csövek és minden célra használható vasak. Donáth Lipót, Szubotica, Cara Lazara ul. 29. 5718

Lépcső, termésköböl, 8 drb eladó. Cim a kiadóban. 5763

Eladók jutányos áron vas-hordók, kazánrostélyok, vasuti sínek, alig használt vízvezető csövek és minden célra használható vasak. Donáth Lipót, Szubotica, Cara Lazara ul. 29. 5718

Új magánjáró szalagfűrész, tüzelőfa vágásra igen olcsón eladó. Lihotzky gépműhelyben, Vršac. 5685

Eladók jutányos áron vas-hordók, kazánrostélyok, vasuti sínek, alig használt vízvezető csövek és minden célra használható vasak. Donáth Lipót, Szubotica, Cara Lazara ul. 29. 5718

Eladó 8 HP Hofherr cséplőgarnitúra alakított magánjáró 54-es cséplővel, kifogástalan állapotban, más vállalat miatt. Apró Ferencnél, Senta, Beogradska 27. 5734

Eladók jutányos áron vas-hordók, kazánrostélyok, vasuti sínek, alig használt vízvezető csövek és minden célra használható vasak. Donáth Lipót, Szubotica, Cara Lazara ul. 29. 5718

Veszek libaszirt minden mennyiségben. Roth Fülöp, Subotica, Palmoticeva 79. 5724

Eladók jutányos áron vas-hordók, kazánrostélyok, vasuti sínek, alig használt vízvezető csövek és minden célra használható vasak. Donáth Lipót, Szubotica, Cara Lazara ul. 29. 5718

Bélyeggyűjtemény, 2 kötet Schwaneberger 10.000 különféle számtalan dubletta, egészen jutányosan eladó. Özv. Mayer Istvánné, Sombor, Szontai ut 21. 5583

Eladók jutányos áron vas-hordók, kazánrostélyok, vasuti sínek, alig használt vízvezető csövek és minden célra használható vasak. Donáth Lipót, Szubotica, Cara Lazara ul. 29. 5718

Benzinmotor 6 HP kerekekre szerelve és egy daráló 22 colos kövekkel olcsón eladó. Üzemben is megtekinthető. Papp József, Bogojevo. 5741

Eladók jutányos áron vas-hordók, kazánrostélyok, vasuti sínek, alig használt vízvezető csövek és minden célra használható vasak. Donáth Lipót, Szubotica, Cara Lazara ul. 29. 5718

Eladó 5 szobás ház tüzeltel közvetlen a főposta közelében. Érdeklődni V., Varoska ul. 18. 5747

Eladók jutányos áron vas-hordók, kazánrostélyok, vasuti sínek, alig használt vízvezető csövek és minden célra használható vasak. Donáth Lipót, Szubotica, Cara Lazara ul. 29. 5718

Jómeneteli vendéglő Feketičen eladó vagy bérebe kiadó. Cim: Érsek, Feketič. 5317

Eladók jutányos áron vas-hordók, kazánrostélyok, vasuti sínek, alig használt vízvezető csövek és minden célra használható vasak. Donáth Lipót, Szubotica, Cara Lazara ul. 29. 5718

Wertheim-szekrény, 2. számú, eladó. Cim a kiadóban. 5696

Eladók jutányos áron vas-hordók, kazánrostélyok, vasuti sínek, alig használt vízvezető csövek és minden célra használható vasak. Donáth Lipót, Szubotica, Cara Lazara ul. 29. 5718

Antik könyvszekrény, önémet tölgykredenc fekete márvánnyal, mahagoni pianino, különféle ékszerek, fényképező gépek stb. eladók Centralna Banka zálogosztályánál, Aleksandrova ul. 5723

Eladók jutányos áron vas-hordók, kazánrostélyok, vasuti sínek, alig használt vízvezető csövek és minden célra használható vasak. Donáth Lipót, Szubotica, Cara Lazara ul. 29. 5718

Körülétes hajtókocsi jutányosan eladó. Senčanski put 23. 5709

Eladók jutányos áron vas-hordók, kazánrostélyok, vasuti sínek, alig használt vízvezető csövek és minden célra használható vasak. Donáth Lipót, Szubotica, Cara Lazara ul. 29. 5718

Körülétes hajtókocsi jutányosan eladó. Senčanski put 23. 5709

Eladók jutányos áron vas-hordók, kazánrostélyok, vasuti sínek, alig használt vízvezető csövek és minden célra használható vasak. Donáth Lipót, Szubotica, Cara Lazara ul. 29. 5718

Körülétes hajtókocsi jutányosan eladó. Senčanski put 23. 5709

Eladók jutányos áron vas-hordók, kazánrostélyok, vasuti sínek, alig használt vízvezető csövek és minden célra használható vasak. Donáth Lipót, Szubotica, Cara Lazara ul. 29. 5718